

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje území MAS Rakovnicko 2014 - 2020

Návrh k veřejnému připomínkování

Obsah

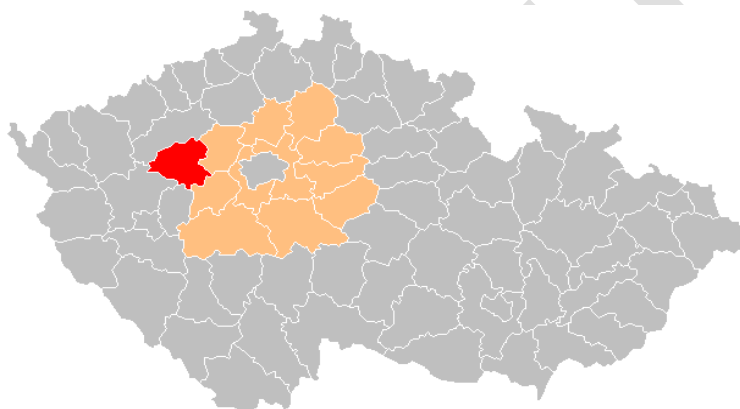
1. Úvod	3
2. Analytická část	19
2.1. Charakteristika území	19
2.2. Sociodemografické charakteristiky	21
2.3. Bezpečnost	25
2.4. Domovní a bytový fond, bydlení	26
2.5. Základní občanská vybavenost	27
2.6. Dopravní infrastruktura a dopravní obslužnost	29
2.7. Ekonomika	33
2.8. Zemědělství	36
2.9. Technická infrastruktura	39
2.10. Životní prostředí	42
2.11. Turismus	45
2.12. Kultura, rekreace, volnočasové aktivity	50
2.13. Místní správa	53
2.14. Dosavadní strategické plány	54
3. SWOT analýza	55
4. Návrhová část	68

1. Úvod

I. Úvodní část

1. Vymezení území

- území MAS odpovídá z hlediska územněsprávního začlenění obcí území ORP Rakovník (2003);
- na území MAS existují 4 správní obvody obcí s pověřeným obecním úřadem (Rakovník, Křivoklát, Jesenice, Nové Strašecí (2003);
- území MAS odpovídá současně okresu Rakovník (2007);
- vychází z historického členění území (1850 politický a soudní okres Rakovník, 1945 správní okres Rakovník).

Obrázek 1 Území SCLLD MAS Rakovnícko ve schematické mapě ČR s vyznačením území Středočeského kraje (www.czso.cz)

Obrázek 2 Územně správní členění území SCLLD MAS Rakovnícko (www.czso.cz)

2. Popis území

- MAS Rakovnicko se nachází v západní části Středočeského kraje;
- na východě a jihovýchodě sousedí s okresy Kladno a Beroun (Středočeský kraj), na jihu a jihozápadě s okresy Rokycany a Plzeň-sever (Plzeňský kraj) a na severozápadě a severu s okresem Louny (Ústecký kraj);
- hranice území na severu, východě a jihu tvoří přirozené útvary (terénní předěly, lesy, řeka Berounka), západní hranice je méně výrazná;
- sídlem území je město Rakovník;
- rozloha 896,26 km² (okresy Středočeského kraje 5. místo), zemědělská půda 53 % (okres), lesy 38 % (okres);
- počet obyvatel 55329 (2013, okresy Středočeského kraje 12. místo);
- hustota obyvatelstva 61,7 obyvatele / km² (2013, okresy Středočeského kraje 12. místo);
- počet obcí v území SCLLD 83 (okres Rakovník 83 obcí);
- 3 města (Jesenice, Nové Strašecí, Rakovník), 6 městysů (Kněžves, Křivoklát, Mšec, Pavlíkov, Senomaty, Slabce);
- povrch tvoří převážně mírně zvlněné plošiny a pahorkatiny, na severu plošina Džbán (až 535 m), střed tvoří Rakovnická pánev (kolem 350 m), západ, jih a východ Rakovnická plošina (přes 500 m), jihovýchod Křivoklátská vrchovina s údolím řeky Berounky (nejvyšší bod Vlastec 612 m, nejnižší bod Račice, Berounka 224 m);
- chemický průmysl (prací prášky a čisticí prostředky), keramický průmysl (dlaždice a obkládačky);
- zemědělství (chmelařství - sever a střed území, obilnářství);
- počet ekonomických subjektů 11992 (okres, 2013, 3,8 % v rámci kraje), z toho 7,9 % zemědělství a lesnictví, 11,7 % průmysl, 12,2 % stavebnictví, 21,1 % velkoobchod a maloobchod;
- počet uchazečů o zaměstnání 3030 (okres, 2013, 5 % v rámci kraje), podíl nezaměstnaných osob 7,97 % (okres, 2013, nezaměstnanost v rámci kraje 6. místo);
- významné dopravní stavby - silnice R6 (Praha - Nové Strašecí), I/6 (Nové Strašecí - Karlovy Vary), další silnice I/16 (Řevničov - Slaný - Mělník, Mladá Boleslav), I/27 (Plzeň - Jesenice - Most), železniční trať č. 120 (Praha - Lužná u Rakovníka - Rakovník);
- počet dokončených bytů 117 (okres, 2013, 2,2 % v rámci kraje), počet zahájených bytů 82 (okres, 2013, 2,1 % v rámci kraje);
- příroda a památky tvoří významný turistický potenciál, cestovní ruch má sezónní charakter - CHKO Křivoklátsko (biosférická rezervace UNESCO - mimořádně zachovalé a cenné území z hlediska fauny, flory, geologie a geomorfologie), na území 4 národní přírodní rezervace, největší železniční muzeum v ČR (Lužná u Rakovníka), hustá síť pěších a cyklistických tras, naučných stezek, významné osobnosti (Ota Pavel, Václav Rabas, Zikmund Winter), historické památky (hrad Křivoklát, hrad Krakovec, hrad Týřov, chrám sv. Bartoloměje a městské opevnění v Rakovníku);
- významné zastoupení individuální rekreace (rekreační chaty, chalupy a domky).

3. Zdůvodnění výběru území MAS Rakovnicko

- historické vazby:
  - Křivoklátsko = Přemyslovský lovecký hvozd
  - Královské město Rakovník = centrum území
  - historické členění území = politický a soudní okres
  - Sudety = celková výměna obyvatelstva na 1/5 území (polovina 20. století) a částečná pak i ve zbývajícím území

- tradice:
  - chmelařství
  - výroba keramických dlaždic a obkladů
  - pivovarnictví
  - výroba mycích a pracích prostředků
- socio-ekonomické vazby:
  - obyvatelstvo
  - doprava
  - školství
  - zemědělství
  - průmysl
  - zdravotnictví
  - sociální služby
- území a správa:
  - okres Rakovník = 83 obcí (1960, poslední změna 2007)
  - obec s rozšířenou působností Rakovník = 83 obcí (2003)
- regionální správa:
  - Svazek měst a obcí Rakovnícka (vznik 2003)
  - postupné zapojení až 75 obcí okresu Rakovník do spolupráce (2004 - 2007)
- komunitně vedený místní rozvoj:
  - Místní akční skupina Rakovnícko (vznik 2006)
  - realizace projektu "Rakovnícko. Společně" (osvojování schopností MAS)
  - 75 obcí v územní působnosti MAS
  - spolupráce aktivních partnerů a zapojení dalších subjektů do programu Leader v rámci území
  - hodnocení MAS Rakovnícko ("A" skupina MAS ČR 2010, 2011, 2012)
  - vlastní značení regionálních produktů (To pravé z Rakovnícka)
- realizovaná strategie komunitně vedeného místního rozvoje:
  - Strategický plán Leader MAS Rakovnícko;
  - realizace 2007 - 2013;
  - realizace 43 projektů Leader (IV.1.2. PRV);
  - realizace 10 projektů spolupráce (IV.2.1. PRV).

4. Základní charakteristika - územní a správní struktura

Podrobné informace jsou obsaženy v tabulkové části - Územní a správní struktura území SCLLD MAS Rakovnícko (www.czso.cz).

II. Základní informace o MAS Rakovnicko

1. Identifikace právnické osoby

- a) název Rakovnicko o. p. s.
- b) sídlo Lubenská 2250, 269 01 Rakovník
- c) IČ, DIČ 28238435, CZ28238435
- d) právní forma obecně prospěšná společnost
- e) zakladatelé: Svazek obcí mikroregionu Kněževs, Občanské sdružení Kněževs 21. století, Radomír Dvořák
- f) orgány:
  - ředitel (Radomír Dvořák);
  - správní rada (Ing. Roman Valuš, Ing. Josef Jedlička, Ing. Vladimír Melč, Eva Janotová, Libuše Bestajovská, Martin Dvořák)
  - dozorčí rada (Jana Tlapáková, Jiřina Milerová, Alena Kozáková)

2. Místní partnerství

2.1 Popis místního partnerství

Místní partnerství MAS Rakovnicko je plošně vymezeno územím působnosti. Součástí území MAS Rakovnicko jsou obce, jejichž zastupitelstva schválila působnost MAS Rakovnicko na území obce v programovém období 2014 - 2020.

Obrázek 3 Územní působnost MAS Rakovnicko k 31. 3. 2014

2.2 Místní partnerství v rámci MAS Rakovnicko tvoří:

a) veřejný sektor:

- obce;
- svazky obcí;
- příspěvkové organizace;

b) soukromý sektor:

- neziskové organizace;
- podnikatelé (zemědělci, fyzické osoby podnikající a právnické osoby).

Místní partnerství MAS Rakovnicko je právně a formálně definováno statutem Rakovnicko o. p. s. (nositel MAS Rakovnicko):

- MAS Rakovnicko je organizačně, administrativně, finančně a účetně samostatnou a nezávislou organizační složkou Rakovnicko o. p. s.
- základním článkem místního partnerství jsou partneři, kteří se společností uzavírají smlouvy o partnerství.

Institucionální strukturu místního partnerství MAS Rakovnicko tvoří:

- stávající partneři zapojení do přípravy a realizace Strategického plánu Leader MAS Rakovnicko 2007 - 2013;
- noví partneři zapojení do přípravy Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Rakovnicko 2014 - 2020;
- zájmové (pracovní) skupiny cíleně zaměřené na danou problematiku strategie a odpovídající hlavním cílům a prioritám strategie:
  - ✓ místní a regionální správa;
  - ✓ školství;
  - ✓ sociální péče;
  - ✓ zemědělství, lesnictví, rybolov, myslivost;
  - ✓ místní dědictví (cestovní ruch, památky, ochrana přírody);
  - ✓ volný čas (kultura, sport, volný čas a rekreace).

2.3. Orgány MAS

Orgány MAS Rakovnicko stanoví statut společnosti, včetně jejich kompetencí, a to v souladu se Standardy pro přijatelnost MAS:

- a) plénum - nejvyšší orgán;
- b) programový výbor - rozhodovací orgán;
- c) výběrová komise - výběrový orgán;
- d) monitorovací komise - kontrolní orgán.

Statutem společnosti je rovněž zřízena kancelář MAS plnící funkci administrativní a servisní složky MAS.

III. Historie MAS Rakovnicko

1. Vznik MAS Rakovnicko:

- založena 04/2006 jako občanské sdružení (Místní akční skupina Rakovnicko, o. s.);
- návrh ke vzniku MAS na území okresu Rakovník předložen manažerem Svazku měst a obcí Rakovnicka v návaznosti na postupné rozšiřování obecní spolupráce nad rámec předmětu činnosti do sféry soukromého sektoru (podnikatelé a neziskové organizace);
- podpora ze strany Posázaví o. p. s. (administrace MAS, informační setkání v území, vzdělávání zaměstnanců a partnerů);
- v době vzniku do území působnosti zapojeno 36 obcí, v průběhu realizace projektu "Rakovnicko. Společně" zapojeno 61 obcí, pro období 2007 - 2013 územní působnost MAS na území 75 obcí okresu Rakovník;
- v závěru roku 2007 zahájeny administrativní úkony související s převodem právní formy MAS na obecně prospěšnou společnost (vznik Rakovnicko o. p. s. 19. 2. 2008).

2. Realizované projekty a aktivity MAS Rakovnicko:

- "Rakovnicko. Společně" (04/2006 - 09/2007) - projekt osvojování schopností MAS Rakovnicko, OP RVMZ, aktivity projektu - vznik MAS (území, partnerství), příprava na programové období 2007 - 2013, tvorba strategie rozvoje;
- "Strategický plán Leader MAS Rakovnicko" (08/2008 zpracování) - projekt PRV ČR, aktivity projektu - činnost místní akční skupiny, realizace místní rozvojové strategie v období 2009 - 2013:
  - ✓ 6 výzev příjmu žádostí o dotace;
  - ✓ přijato 71 projektů;
  - ✓ podpořeno 44 projektů;
  - ✓ celkové náklady realizovaných projektů 44.050 tis. Kč;
  - ✓ celková dotace na realizované projekty 29.818 tis. Kč;
  - ✓ dotace na podporu místní akční skupiny 7.067 tis. Kč;
  - ✓ hodnocení MAS 2010 - nejlepší MAS v ČR (kategorie 32+);
  - ✓ hodnocení MAS 2011 - kategorie A;
  - ✓ hodnocení MAS 2012 - kategorie A;
- "Čistá Berounka" (2009 - 2014), vodácké dobrovolnické čištění řeky Berounky, významná environmentální akce v ČR, spolupráce Povodí Vltavy, státní podnik, Správa CHKO Křivoklátsko, obce Křivoklátska, dobrovolníci;
- "To pravé z Rakovnicka" - vlastní systém značení regionálních produktů, marketingová podpora a spolupráce s místními řemeslníky, výrobci a farmáři;
- akce pro veřejnost (2007 - 2014) - Klání o krakovecký meč, Křivoklátské panování, Královský vzorkový veletrh pivovarnictví, Rockchmele a Dočesná Kolečovice, spolupráce a podpora dalších akcí pro veřejnost (organizace, vybavení, propagace).
- "Kulturní dědictví Posázaví a Rakovnicka" (2009 - 2010), projekt spolupráce PRV, mapování a podpora zachování kulturního dědictví na území MAS;
- "Vlídlná nádraží - Posázavský Pacifik, Bezdužická lokálka, Muzejní železnice Kolečovka (2009 - 2010), projekt spolupráce PRV, podpora muzejní železnice a spolupráce s partnery MAS;
- "Rakovnicko v Posázaví a Posázaví na Rakovnicku" (2009 - 2010), projekt spolupráce PRV, podpora konání akcí pro veřejnost organizovaných MAS a partnery pořízením vybavení;
- "Posázaví a Rakovnicko - podpora venkovské aktivní turistiky" (2009 - 2011), projekt spolupráce PRV, vzdělávání v oblasti cestovního ruchu, podpora aktivní turistiky a marketingu v cestovním ruchu;

- "Společné osudy" (2009 - 2011), projekt spolupráce PRV, studie historie území rakovnických Sudet, publikace, akce pro veřejnost;
- "Pivo, chmel, slad - to mám rád!" (2011 - 2012), projekt spolupráce PRV, podpora tradice chmelařství a pivovarnictví, tyčová chmelnice Kolečovice, mobilní naučná stezka Deset zastavení piva, exkurze, akce pro veřejnost;
- "Řeky se mění" (2013 - 2014), projekt spolupráce PRV, podpora vodácké turistiky na řece Berounce a Sázavě, zabezpečení jezů, publikace, vodácký kurz;
- "Po cestách a hradech doby Karla IV." (2013 - v realizaci), projekt spolupráce PRV, vzdělávací aktivity, spolupráce se základními školami;
- "Křivoklátsko. Nové i tradiční" (2013 - v realizaci), projekt spolupráce PRV, podpora cestovního ruchu, questing, propagace, akce pro veřejnost;
- "Jesenicko. Za odměnu" (2013 - v realizaci), projekt spolupráce PRV, naučná stezka Jesenicko, akce Viklan, propagace a prezentace, akce pro veřejnost, publikace;
- aktivní turistika a místní průvodcovství (2007 - 2014), realizace turistických akcí pro veřejnost (nordic walking, cykloturistika, vodáctví);
- Greenway Berounka - Střela (2007 - 2013), projekt cyklistické greenway Roztoky u Křivokláta - Rakovník - Jesenice - Rabštejn nad Střelou - Manětín, spolupráce s Nadací Partnerství.
- Rakovnicko. Kde nebudete vědět kam dřív (2008 - 2010), projekt ROP Střední Čechy, zpracování a realizace aktivit projektu pro Svazek měst a obcí Rakovnicka, projekt propagace turistické destinace, spolupráce v cestovním ruchu;
- "Václav IV. očima dětí" (2013), projekt NNO MŠMT, projekt spolupráce se základními školami v území MAS v oblasti historie, vzdělávání, výtvarné činnosti, zapojeno 7 škol.
- koordinace cestovního ruchu v turistické oblasti Střední Čechy - západ (2008 - 2014), spolupráce s poskytovateli služeb v cestovním ruchu, agenturou Czech Tourism a Středočeským krajem;
- Cykloregion ČR - 2. místo (2009), soutěž společnosti UNILEVER cykloregionů ČR zaměřená na infrastrukturu, služby a marketing;
- EDEN - European Destinations of Excellence (2010) - soutěž destinací ČR, téma Voda jako turistický cíl, finalista soutěže (5 nejlepších destinací), projekt marketingové podpory a spolupráce v oblasti cestovního ruchu v turistické destinaci.

(www.rakovnicko-mas.cz, www.mas-rakovnicko.cz, www.katalogprojektu.eu)

IV. Odpovědnost za realizaci SCLLD MAS Rakovnicko

1. Popis odpovědnosti orgánů MAS za realizaci SCLLD:

a) plénum MAS:

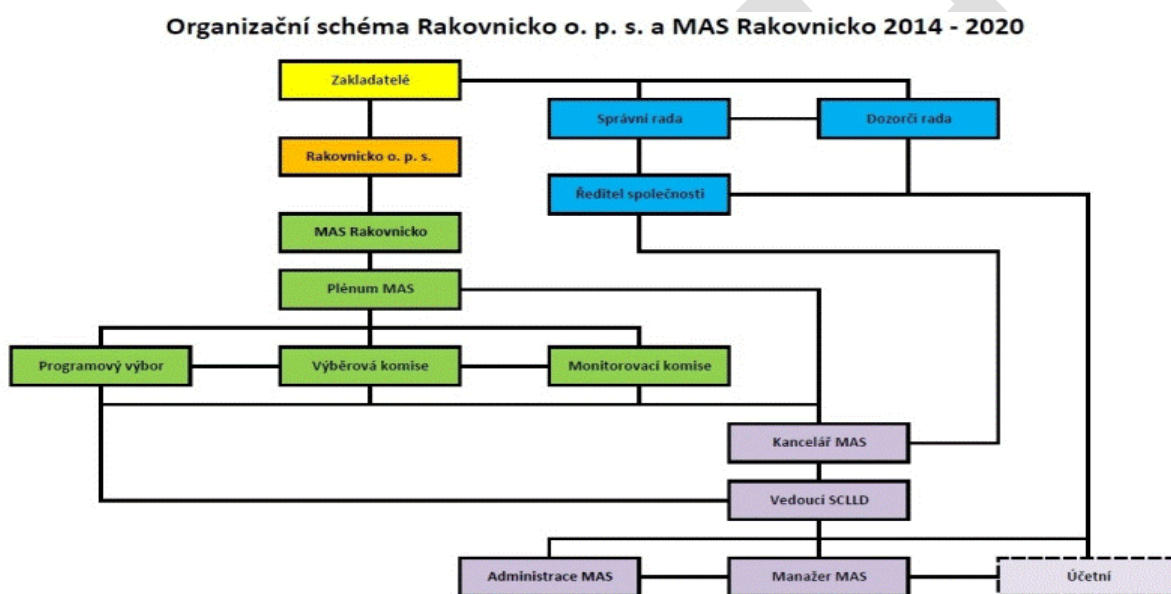
- nese zodpovědnost za provádění SCLLD v území působnosti MAS;
- schvaluje SCLLD;

b) programový výbor MAS:

- schvaluje uzavření a ukončení pracovněprávního vztahu s vedoucím zaměstnancem pro realizaci SCLLD;
- vybírá projekty k realizaci a stanovuje výši alokace na projekty;

- c) výběrová komise MAS:
- provádí předvýběr projektů na základě objektivních kritérií - navrhuje jejich pořadí podle přínosu těchto operací k plnění záměrů a cílů SCLLD;
- d) monitorovací komise MAS:
- dohlíží na to, že MAS vyvíjí činnost v souladu s SCLLD;
  - zodpovídá za monitoring a hodnocení SCLLD;
- e) kancelář MAS:
- zajišťuje administraci realizace SCLLD.

2. Organizační schéma Rakovnicko o. p. s. a MAS Rakovnicko

Obrázek 4 Organizační schéma MAS Rakovnicko 2014 - 2020

Popis vazeb:

- a) zakladatelé:
- uzavřením zakladatelské smlouvy zakládají obecně prospěšnou společnost;
  - jmenují a odvolávají členy správní a dozorčí rady;
- b) Rakovnicko o. p. s.:
- právnická osoba zapsaná do rejstříku obecně prospěšných společností;
  - poskytuje veřejnosti obecně prospěšné služby;
  - místní akční skupina je její organizační složkou;
- c) správní rada:
- jmenuje a odvolává ředitele;
  - schvaluje statut společnosti (formálně schvaluje vznik MAS);

- d) dozorčí rada:
- kontrolní orgán společnosti směrem ke správní radě, řediteli a účetní;
- e) ředitel:
- statutární orgán společnosti;
  - zastává pozici vedoucího zaměstnance SCLLD;
  - řídí kancelář MAS;
  - v nadřízeném vztahu k účetní;
- f) MAS Rakovnícko:
- samostatná organizační složka společnosti;
  - zřizuje orgány MAS;
- g) plénum MAS:
- nejvyšší orgán realizace SCLLD;
  - v nadřízeném vztahu k programovému výboru, výběrové komisi a monitorovací komisi;
  - v nadřízeném vztahu ke kanceláři MAS při realizaci SCLLD;
- h) programový výbor:
- rozhodovací orgán realizace SCLLD;
  - schvaluje pracovní vztah s vedoucím zaměstnancem SCLLD;
- i) výběrová komise:
- výběrový orgán;
  - v nadřízeném vztahu ke kanceláři MAS při realizaci SCLLD;
- j) monitorovací komise:
- kontrolní orgán realizace SCLLD
  - v nadřízeném vztahu ke kanceláři MAS při realizaci SCLLD;
- k) kancelář MAS:
- organizační (administrativní) složka MAS;
  - zajišťuje realizaci SCLLD;
  - podřízena vůči řediteli a orgánům MAS;
- l) vedoucí zaměstnanec SCLLD:
- podřízený vůči MAS a jejím orgánům;
- m) manažer MAS:
- zaměstnanec podřízený řediteli při realizaci SCLLD;
  - odpovídá za plnění dílčích úkolů vyplývajících z realizace SCLLD;

n) administrace MAS:

- zaměstnanci zajišťující administraci projektů MAS;
- podřízení vedoucímu zaměstnanci SCLLD a manažerovi MAS;

o) účetní:

- vede odděleně účetnictví společnosti a účetnictví MAS;
- externí fyzická nebo právnická osoba (mandátní smlouva);
- podřízená řediteli společnosti a v rámci kontrolní činnosti a dozorčí radě.

V. Proces přípravy a zpracování SCLLD MAS Rakovnicko

1. Expertní část

1.1. Popis expertní části procesu

Expertní spolupráci MAS Rakovnicko využila ke konzultaci procesu strategického plánování a ke zpracování analýzy a návrhu strategie tematických oblastí, kterým byla udělena nejvyšší priorita na základě prvotních průzkumů u veřejnosti v regionu, zástupců obcí, partnerů MAS a skupiny vybraných odborných zástupců.

Expertní spolupracovníci v rámci procesu strategického plánování MAS Rakovnicko

Titul, jméno a příjmení	Organizace
Mgr. Vladan Hruška, Ph.D.	Univerzita Jana Evangelisty Purkyně, Ústí nad Labem
RNDr. Radim Perlín, Ph.D.	Univerzita Karlova, Praha

Expertní spolupráce na procesu zpracování SCLLD MAS Rakovnicko spočívala v konzultacích harmonogramu a realizaci jednotlivých kroků, samostatně zpracování návrhu analytické části a strategické části.

Ke spolupráci v této části byli přizváni odborníci na oblast regionálního rozvoje, v případě osoby RNDr. Radima Perlína, Ph.D. pak šlo navíc o odborníka s dokonalou znalostí poměrů v území MAS.

1.2. Prioritní oblasti a expertní spolupráce

Expertní oblast	Spolupracující expert	Organizace
Ochrana přírody	Ing. Josef Jedlička	Správa Chráněné krajinné oblasti Křivoklátsko
Místní dědictví (památková péče)	Blanka Švarcová	Krajský úřad Středočeského kraje
Sociální péče	Miroslav Vrána	Mšecko o. s.
Školství	Miroslav Vrána	Mšecko o. s.
	Mgr. Šárka Vondrová	ZŠ a MŠ Bez hranic
Zemědělství	Ing. Jaroslav Mikoláš	Okresní agrární komora

Oblasti s nezbytnou součinností expertů byly vybrány po realizaci první přípravné fáze SCLLD MAS Rakovnicko (09/2012 - 12/2013). V této fázi byly provedeny ankety ve vybraných a spolupracujících obcích, setkání se starosty obcí a zástupci svazků obcí, osobní dotazníkové šetření se starosty obcí v

zájmovém území MAS Rakovnicko, osobní rozhovory s vybranými zástupci soukromého sektoru (podnikatelé, neziskové organizace), informační kampani směrem k veřejnosti prostřednictvím regionálního tisku, webových stránek, sociální sítě Facebook a setkání partnerů MAS.

Vybrané oblasti pro expertní spolupráci také odpovídaly návrhům jednotlivých operačních programů, zejména částem určeným pro CLLD.

Expertní spolupráce probíhala podle následujícího itineráře:

- a) definování rozsahu tematických oblastí;
- b) pojmenování hlavních problémů podle tematických oblastí;
- c) stanovení postupu pro získávání informací a dat od zástupců veřejného a soukromého sektoru a veřejnosti;
- d) projednání tematických oblastí ve skupinách;
- e) zpracování a následná konzultace analytické části tematických oblastí;
- f) připomínkové řízení a následné vypořádání připomínek ve spolupráci s jednotlivými experty;
- g) návrh strategické části, typologie vhodných projektů podle návrhů operačních programů, nastavení indikátorů.

1.3. Popis expertní spolupráce v prioritních tematických oblastech

a) místní dědictví - ochrana přírody:

- Ing. Josef Jedlička - zaměstnanec Správy Chráněné krajinné oblasti, dlouhodobě spolupracuje s MAS v oblasti ochrany přírody;
- expertní spolupráce je v této oblasti nezbytná z důvodu existence Chráněné krajinné oblasti Křivoklátsko (zasahuje na území tří MAS) a předpokladu vzniku Národního parku Křivoklátsko a existence dalších rozsáhlých chráněných území (přírodní parky);
- tvorba a konzultace dat pro analytickou část (plány péče, rozborů, návrhy nových plánů), přístup do databází (drusop.nature.cz);
- realizace koordinačních schůzek za účasti zástupců MAS a experta;
- konzultace a komunikace přípravy návrhu analytické části;
- návrh strategické části, včetně stanovení priorit a vhodných projektů (včetně projektů spolupráce);
- konzultace aktivit v oblasti animace MAS (publicita, propagace, prezentace, environmentální akce);

b) místní dědictví - památková péče:

- Blanka Švarcová - zaměstnankyně Krajského úřadu Středočeského kraje, vedoucí oddělení památkové péče, spolupracuje s MAS na přípravě a realizaci projektů obnovy prvků kulturního dědictví v území MAS;
- expertní spolupráce je potřebná z důvodu existence velkého počtu prvků kulturního dědictví na území MAS (cca 250 registrovaných kulturních památek a cca 1000 dalších prvků nechráněného památkového fondu);
- realizace odborných konzultací při stanovování priorit v oblasti památkové péče v území MAS
- konzultace a komunikace přípravy návrhu analytické části;
- návrh strategické části, včetně stanovení priorit a vhodných projektů;

c) sociální péče:

- Miroslav Vrána - zástupce občanského sdružení Mšecko, o. s., zpracovatel rozvojových strategií a projektů zaměřených na oblast sociální péče a školství, v novém programovém období zahájil úzkou spolupráci s MAS na přípravě strategie rozvoje a komunikaci se stávajícími a potenciálními partnery MAS;

- expertní spolupráce v oblasti sociální péče je nezbytná s ohledem na demografické údaje hodnocené v rámci analytické části strategie;
- expert je zpracovatelem rámcové koncepce řešení problematiky sociálních služeb v území MAS v období 2014 - 2020;
- zapojení do odborných konzultací a schůzek s veřejností, jednání s obcemi a organizacemi v území MAS;
- sběr dat a informací, konzultace a komunikace přípravy návrhu analytické části
- prostřednictvím zpracovaných koncepcí přímá účast na návrhu strategické části, stanovování prioritních oblastí a cílů strategie, včetně formulace vhodných projektů;

d) školství:

- Mgr. Šárka Vondrová - ředitelka ZŠ a MŠ Bez hranic a Miroslav Vrána - zástupce občanského sdružení Mšecko, o. s., zpracovatel rozvojových strategií a projektů zaměřených na oblast sociální péče a školství, v novém programovém období zahájil úzkou spolupráci s MAS na přípravě strategie rozvoje a komunikaci se stávajícími a potenciálními partnery MAS;
- expertní spolupráce v oblasti školství (mateřské, základní a střední školy) je důležitá s ohledem na současnou situaci v regionálním školství z pozice obcí, jako zakladatelů základních a mateřských škol v návaznosti na managementy středních, zejména odborných a učňovských škol;
- expert je zpracovatelem metodik a koncepcí v oblasti regionálního školství a je jedním z aktivních účastníků procesu založení svazkové školy na území MAS (ZŠ a MŠ Bez hranic);
- expert je zpracovatelem rámcové koncepce řešení problematiky regionálního školství na území MAS v období 2014 - 2020;
- expert aktivně spolupracuje s obcemi v území MAS, které jsou zřizovateli základních a mateřských škol, na přípravě projektů optimalizace škol, vzdělávacích programů a zakládání dalších školských právnických osob (svazkových škol);
- zapojení do odborných konzultací a schůzek s veřejností, jednání s obcemi a organizacemi v území MAS;
- sběr dat a informací, konzultace a komunikace přípravy návrhu analytické části;
- prostřednictvím zpracovaných koncepcí přímá účast na návrhu strategické části, stanovování prioritních oblastí a cílů strategie, včetně formulace vhodných projektů;

e) zemědělství:

- Ing. Jaroslav Mikoláš, předseda Okresní agrární komory v Rakovníku a jednatel zemědělské společnosti Lupofyt s. r. o.;
- v přípravné fázi byla jako jeden z hlavních problémů území MAS označena obecně voda a v případě tematické oblasti "Voda v krajině";
- expert je aktivním účastníkem projektu "Zmírnění současných důsledků klimatických změn zlepšením akumulární schopnosti v povodí Rakovnického potoka" (pilotní projekt OAK Rakovník, Zemědělského svazu, územní odbor Rakovník a Kladno);
- zapojení experta a OAK do odborných konzultací a schůzek;
- poskytování dat a informací, konzultace k tvorbě analytické i strategické části, návrhy typologicky vhodných projektů pro řešení této problematiky.

2. Veřejná část

2.1. Popis veřejné části procesu

Přípravě procesu zpracování SCLLD se MAS Rakovnicko zabývá od roku 2012. Procesu veřejné přípravy a projednávání jednotlivých částí SCLLD věnuje MAS Rakovnicko zvýšenou pozornost. Je

tomu tak z toho důvodu, že předchozí strategie (Strategický plán Leader MAS Rakovnicko) byl zpracován za minimálního zájmu a účasti veřejnosti.

Plán přípravy SCLLD vycházel ze situace v území MAS Rakovnicko, která spočívá v přetrvávajícím poměrně nízkém zájmu veřejnosti o dění v regionu a zapojení do jeho rozvoje. Tento fakt potvrzují jednak zkušenosti MAS z předchozího programového období, provedená analýza demografie a také diplomová práce na téma Místní akční skupina jako aktivní součást společenského a kulturního prostředí regionu (Bc. Tereza Vaňková, 2014 ČZU v Praze).

2.2. Hlavní cíle pro proces přípravy a zpracování SCLLD

Hlavní cíle procesu přípravy a zpracování SCLLD MAS Rakovnicko 2014 - 2020 byly stanoveny takto:

- a) zvýšit povědomí o MAS Rakovnicko u veřejnosti (obyvatel v území MAS) prostřednictvím publicity dosud realizovaných projektů LEADER v rámci Opatření IV.1.2. Programu rozvoje venkova ČR a projektů spolupráce v rámci Opatření IV.2.1.;
- b) zvýšit informovanost veřejnosti o procesu přípravy a zpracování SCLLD prostřednictvím médií (tisk, internet, sociální sítě);
- c) zapojit do přípravy a zpracování SCLLD všechny obce ve správním území okresu Rakovník;
- d) oslovit ke spolupráci na přípravě a zpracování SCLLD zástupce aktivních neziskových organizací a podnikatelů v území;
- e) přizvat ke spolupráci na přípravě a zpracování SCLLD odborníky na regionální rozvoj a jednotlivé tematické oblasti;
- f) rozšířit místní partnerství o další aktivní obce, neziskové organizace a podnikatele, kteří budou rozhodovat o obsahu SCLLD MAS Rakovnicko 2014 - 2020.

2.3. Aktivity procesu přípravy SCLLD MAS Rakovnicko

Aktivita	Cílová skupina	Popis výstupu	Termín
Obce a svazky obcí	Obce, svazky obcí	Setkání se starosty obcí a zástupci svazků obcí v území MAS - postup při zpracování SCLLD	2012
Anketa "Nápady pro Rakovnicko"	Veřejnost	Elektronická a papírová anketa pro obyvatele obcí v území MAS	2012 - 2013
Plénium MAS	Partneři MAS	Jednání Pléna MAS Rakovnicko - postup při zpracování SCLLD	2012 - 2013
Zpravodaj MAS Rakovnicko	Místní partnerství, obce	Elektronická a tištěná verze zpravodaje MAS Rakovnicko	2012 - 2014
Facebook MAS Rakovnicko	Veřejnost	Facebookový profil www.facebook.com/masrakovnicko	2013 -
Webové stránky MAS Rakovnicko	Veřejnost, místní partnerství	Webové stránky www.mas-rakovnicko.cz	2013 -
Regionální týdeník Raport	Veřejnost	Tematické články - MAS Rakovnicko a SCLLD	2013 -
Dotazníkové šetření	Obce	Osobní dotazníkové šetření se starosty obcí v území MAS Rakovnicko (83 obcí)	2013
Dotazníkové šetření	Místní partnerství, veřejnost	Osobní dotazníkové šetření se členy místního partnerství a zástupci veřejnosti (cca 100 subjektů)	2013
Ankety tematické oblasti	Veřejnost, místní partnerství	Ankety k jednotlivým tematickým oblastem SCLLD MAS Rakovnicko (www.mas-rakovnicko.cz)	2014
Konzultace	Místní partnerství,	Osobní konzultace se členy místního	2013 - 2014

	veřejnost	partnerství a aktivními zástupci veřejnosti k tematickým oblastem SCLLD	
Tematická setkání	Místní partnerství, veřejnost	Kulaté stoly k tematickým oblastem SCLLD MAS Rakovnicko (www.mas-rakovnicko.cz)	2014
Veřejné projednání	Veřejnost, místní partnerství	Veřejné projednání návrhu SCLLD MAS Rakovnicko	2014
Zastupitelstva obcí	Obce, veřejnost	Účast členů pracovního týmu na jednáních zastupitelstev obcí v zájmovém území SCLLD MAS Rakovnicko	2013 - 2014

2.4. Popis a harmonogram přípravy a projednávání SCLLD MAS Rakovnicko s veřejností a členy místního partnerství

a) obce a svazky obcí:

- úvodní setkání se starosty a zástupci svazků obcí v území MAS;
- společné projednání postupu při zpracování strategie rozvoje;
- realizována dvě setkání (28. 6. 2012, 10. 9. 2012);

b) anketa "Nápady pro Rakovnicko":

- anketa pro veřejnost realizovaná elektronickou formou (prostřednictvím webových stránek www.rakovnicko-mas.cz) a sběrem anketních lístků v obcích v území MAS;
- náměty předané prostřednictvím anketních lístků byly využity pro zpracování analytické a strategické části SCLLD;
- do ankety zapojeno celkem 11 obcí, v dalších 4 obcích proběhlo samostatné setkání s občany.

c) plénum MAS Rakovnicko:

- veřejné jednání zástupců členů místního partnerství, jehož součástí bylo zpracování SCLLD MAS Rakovnicko;
- jednání realizována v termínech 24. 1. 2012, 29. 10. 2012, 29. 1. 2013;

d) zpravodaj MAS Rakovnicko:

- tištěná a elektronická verze pro obce v území MAS a členy místního partnerství s informacemi o přípravě SCLLD MAS Rakovnicko;
- 2012 (2 vydání), 2013 (rozesílány aktuální novinky e-mailem), 2014 (3 vydání);

e) facebook MAS Rakovnicko:

- zřízen profil MAS Rakovnicko na sociální síti Facebook zaměřený na přípravu SCLLD MAS Rakovnicko;
- aktuální informace k procesu přípravy SCLLD MAS Rakovnicko;
- www.facebook.com/masrakovnicko;

f) webové stránky MAS Rakovnicko:

- pro nové programové období vytvořeny nové webové stránky MAS Rakovnicko (2013);
- kompletní informace o místním partnerství a přípravě SCLLD;
- www.mas-rakovnicko.cz;

g) regionální týdeník Raport:

- tematické články v týdeníku Raport publikované ve spolupráci s redaktorkou týdeníků, která je současně členem místního partnerství;
- články zaměřeny na přípravu SCLLD a nové programové období;
- informace vedoucí k seznámení veřejnosti s analytickou částí SCLLD a pozvánka veřejnosti na veřejné projednání návrhu SCLLD;

h) dotazníkové šetření obce:

- osobní dotazníkové šetření se starosty obcí v území MAS Rakovnicko;
- získány informace o infrastruktuře, vybavenosti, službách, hlavních problémech a připravovaných projektech a aktivitách;

i) dotazníkové šetření veřejnost:

- osobní dotazníkové šetření s vybranými zástupci neziskových organizací, podnikatelů a aktivních občanů v území MAS Rakovnicko;
- získány informace k tematickým oblastem pro přípravu analytické i strategické části SCLLD MAS Rakovnicko;

j) ankety k tematickým oblastem:

- ankety pro veřejnost na webových stránkách MAS Rakovnicko k jednotlivým tematickým oblastem SCLLD MAS Rakovnicko slouží zpracovatelskému týmu k hledání názorů veřejnosti na hlavní problémy jednotlivých socioekonomických odvětví;

k) konzultace:

- v návaznosti na realizované aktivity zaznamenán zájem ze strany veřejnosti, stávajících i potenciálních členů místního partnerství ke zveřejněným informacím o přípravě SCLLD MAS Rakovnicko;
- realizovány osobní schůzky a konzultace s členy týmu pro přípravu a zpracování SCLLD;
- získány informace k tematickým oblastem pro přípravu SCLLD i předpokládaným projektům, které by bylo vhodné realizovat prostřednictvím CLLD;

l) tematická setkání:

- realizace odborně zaměřených setkání, věnovaných jednotlivým tematickým oblastem SCLLD MAS Rakovnicko;
- definování hlavních problémů a nedostatků v dané oblasti, návrh opatření a možných projektů vedoucích ke zlepšení situace v tematické oblasti;
- realizováno celkem 10 tematických setkání;

m) veřejné projednání:

- seznámení veřejnosti s návrhem SCLLD a vypořádání návrhů, námětů a připomínek v rámci připomínkového řízení;
- vypořádání a zveřejnění výsledku připomínkového řízení před finálním schválením SCLLD;

n) zastupitelstva obcí:

- účast členů týmu pro přípravu a zpracování SCLLD MAS Rakovnicko na jednáních zastupitelstev obcí v zájmovém území SCLLD za účelem poskytnutí informací k přípravě na nové programové období (situace v místním partnerství, SCLLD).

Dokladová část procesu přípravy a projednání návrhu strategie SCLLD MAS Rakovnicko 2014 - 2020 je zveřejněna na webových stránkách MAS Rakovnicko (www.mas-rakovnicko.cz → Strategie rozvoje 2014 - 2020 → Úvod).

VI. Pracovní tým SCLLD MAS Rakovnicko

Jméno a příjmení	Funkce	Pracovní náplň	Období
Radomír Dvořák	Hlavní koordinátor	Hlavní odpovědnost za zpracování SCLLD	01/2014 - 12/2014
Marie Turečková	Manažer	Odpovědnost za zpracování dílčích částí SCLLD	01/2014 - 12/2014
Mgr. Zuzana Lazecká	Manažer	Sběr a zpracování informací pro SCLLD	01/2014 - 04/2014
Kristýna Turečková	Referent	Zpracování jednotlivých částí SCLLD	04/2014 - 08/2014
Vladan Hruška	Odborný konzultant	Odborné konzultace analytické a návrhové části SCLLD	07/2014 - 08/2014

2. Analytická část

Analytická část obsahuje dostupná statistická zjištění, promítají se v ní výstupy z pracovních jednání se starosty obcí, vychází ze závěrů tematických setkání s veřejností a z individuálních dotazníkových šetření prováděných s aktéry působícími v územní působnosti MAS Rakovnicko.

2.1. Charakteristika území

Území SCLLD MAS Rakovnicko je situováno v západní části Středočeského kraje. Z hlediska územněsprávního členění odpovídá území MAS území obce s rozšířenou působností Rakovník a je tvořeno 83 obcemi.

• Bdín	• Kalivody	• Lišany	• Olešná	• Rynholec	
• Branov	• Karlova Ves	• Lubná	• Oráčov	• Řeřichy	
• Břežany	• Kněževs	• Lužná	• Panoší Újezd	• Řevničov	• Třtice
• Čistá	• Kolečov	• Malinová	• Pavlíkov	• Senec	• Václavy
• Děkov	• Kolečovice	• Městečko	• Petrovice	• Senomaty	• Velká Buková
• Drahouš	• Kounov	• Milostín	• Pochvalov	• Skryje	• Velká
• Hořesedly	• Kozojedy	• Milý	• Přebenice	• Slabce	Chmelištná
• Hořovičky	• Krakov	• Mšec	• Příčina	• Smilovice	• Všesulov
• Hracholusky	• Krakovec	• Mšecké	• Přílepy	• Srbeč	• Všetatky
• Hřebečniky	• Kroučová	• Žehrovice	• Pšovky	• Svojetín	• Zavidov
• Hředle	• Krty	• Mutějovice	• Pustověty	• Sýkořice	• Zbečno
• Hvozd	• Krupá	• Nesuchyně	• Račice	• Šanov	• Žďár
• Chrást'any	• Krušovice	• Nežabudice	• Rakovník	• Šípy	
• Janov	• Křivoklát	• Nové Strašecí	• Roztoky	• Švihov	
• Jesenice	• Lašovice	• Nový Dům	• Ruda	• Třeboc	

Tabulka 1 Výčet obcí na území SCLLD MAS Rakovnicko

Na východě a jihovýchodě sousedí území MAS s okresy Kladno a Beroun (Středočeský kraj), na jihu a jihozápadě s okresy Rokycany a Plzeň-sever (Plzeňský kraj), na severozápadě a severu s okresem Louny (Ústecký kraj). Hranice území na severu, východě a jihu tvoří přirozené útvary (terénní předěly, lesy, řeka Berounka), západní hranice není příliš výrazná podle přírodních útvarů.

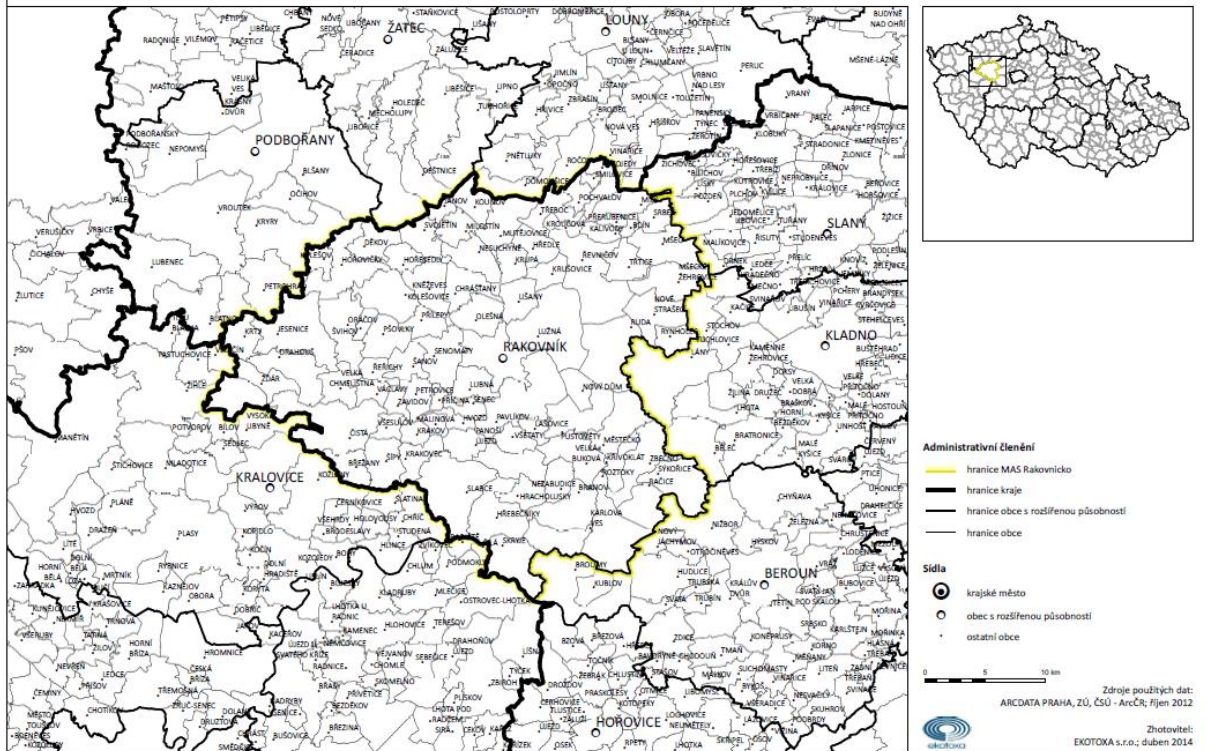
Celková rozloha MAS Rakovnicko představuje 896 km² a tvoří tak 8 % rozlohy Středočeského kraje. Celkový počet obyvatel MAS se k 31. 12. 2013 ustálil na 55 tisících, přičemž se území MAS řadí mezi území s nejnižší hustotou zalidnění, která je 62 obyvatel na km². Populačně největší obcí je město Rakovník, ve kterém žije zhruba 16 tisíc obyvatel, následuje město Nové Strašecí s 5 tisíci obyvatel a Jesenice s necelými 2 tisíci obyvatel.

Z celkového počtu obcí MAS byl třem z nich přiznán statut města (Rakovník, Nové Strašecí, Jesenice) a šest z nich bylo stanoveno městysem (Senomaty, Mšec, Křivoklát, Slabce, Pavlíkov, Kněževs).

Povrch území MAS tvoří převážně mírně vlněné plošiny a pahorkatiny. Na severu vystupuje plošina Džbán (535 m n. m.), střed tvoří Rakovnická pánev s průměrnou výškou kolem 350 m, kterou na západě, jihu a východě obklopuje Rakovnická plošina přesahující nadmořskou výšku 500 m. Na jihovýchodě se rozkládá Křivoklátská vrchovina prolomená údolím řeky Berounky se strmými a místy skalnatými svahy. Zde leží i nejvyšší bod okresu vrch Vlastec - 612 m n. m. Nejnižší položeným místem je koryto řeky Berounky u obce Račice - 224 m n. m.

Území MAS je výhodně položeno vzhledem k větším městům - Kladno, Praha. Nejlepší přístup k těmto městům mají obyvatelé na severozápadě území, a to z důvodu nejlepší dostupnosti k rychlostní silnici R6 počínající u Nového Strašecí.

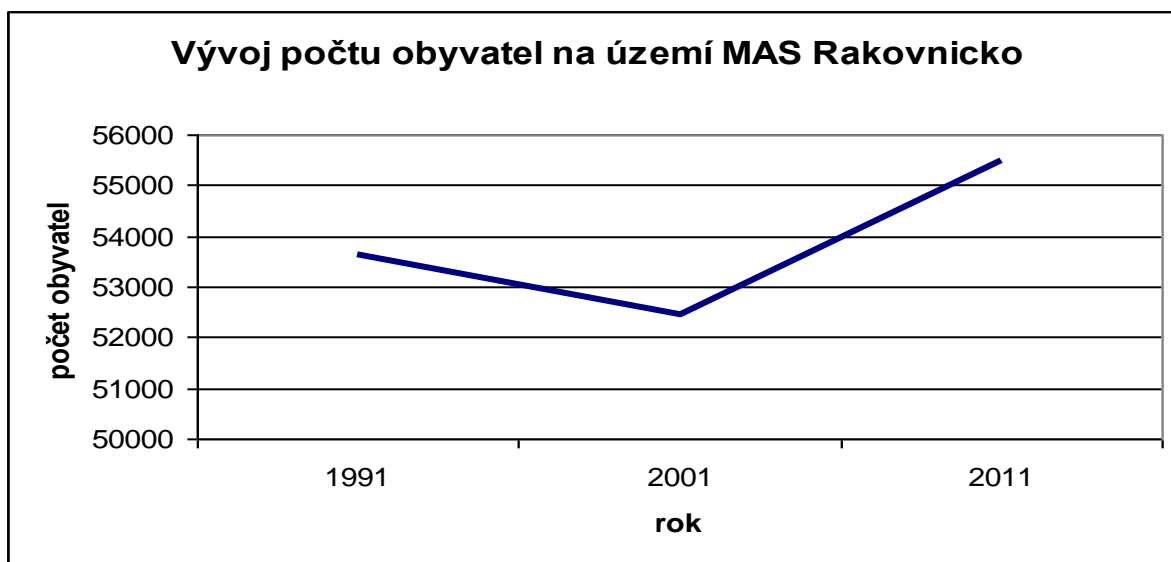
**ADMINISTRATIVNÍ ČLENĚNÍ
MAS Rakovnicko**

Kartogram 1 Administrativní členění území MAS Rakovnicko

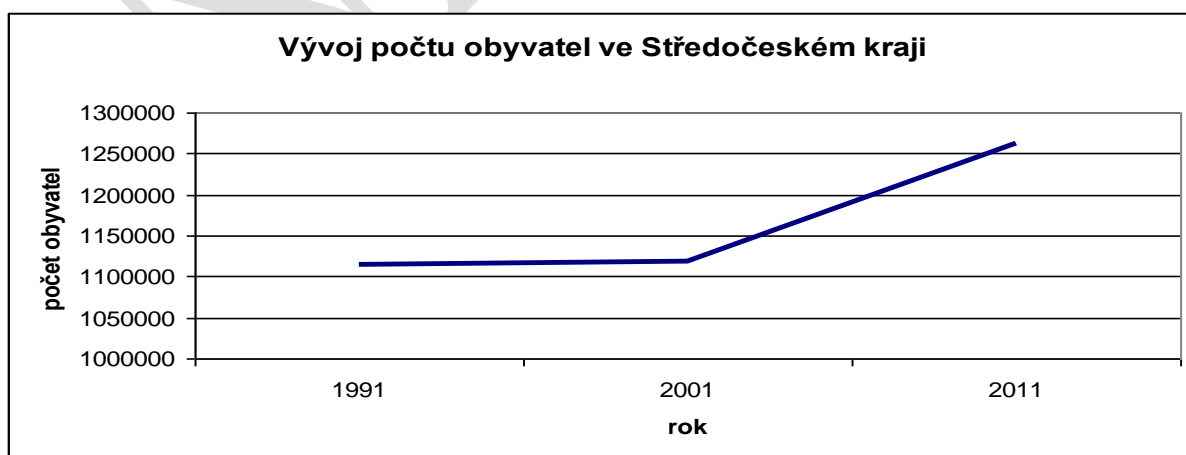
2.2. Sociodemografické charakteristiky

Území MAS Rakovnicko je situováno v okolí bývalého okresního města Rakovník, s čímž je spojen vývoj jeho sociodemografických poměrů. Jedním z hlavních procesů ovlivňující populační poměry na území MAS je proces suburbanizace, která ovlivňuje území MAS zejména v jeho východní části. V tomto procesu hráli významnou roli především imigranti z hlavního města Praha. Určitý vliv na své venkovské zázemí vykazuje také město Rakovník, které procesem dojížděky za prací a službami k sobě postupně integruje své venkovské zázemí. Převážně díky výše zmíněným procesům došlo k růstu obyvatelstva na území MAS v letech 2001 - 2011.

Obrázek 1 Vývoj počtu obyvatel na území MAS Rakovnicko v období 1991 - 2011
Zdroj: ČSÚ, Databáze demografických údajů za obce ČR

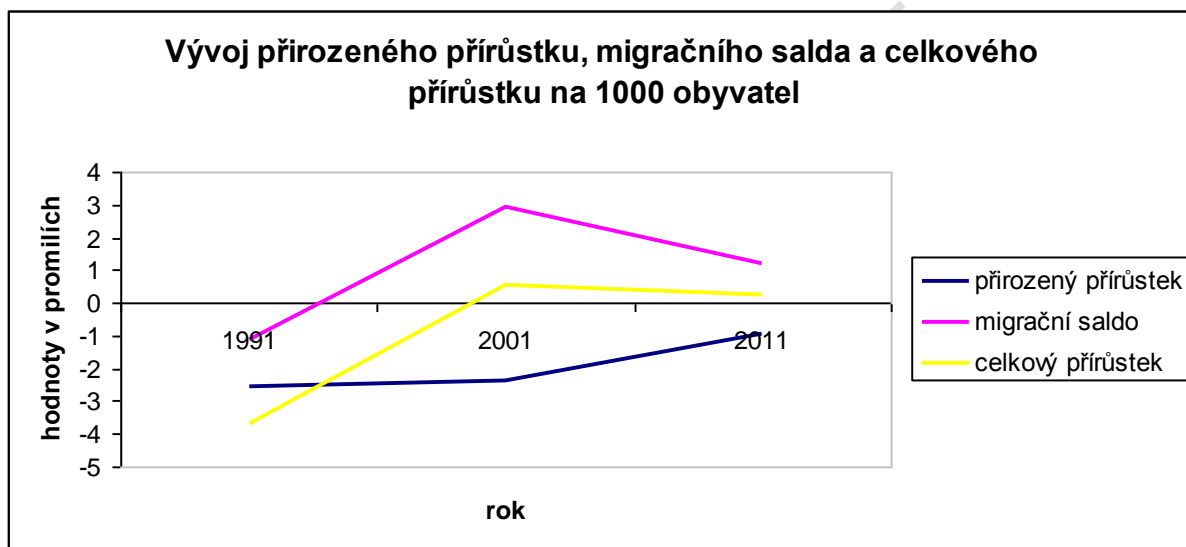
Porovnání vývoje počtu obyvatel na území MAS Rakovnicko se Středočeským krajem přináší možnost zjištění podílu počtu obyvatel MAS Rakovnicko ve Středočeském kraji. Od roku 1991 do roku 2001 se podíl obyvatel MAS plíživě snižoval, a to z 4,8 % na 4,3 %. V roce 2011 se pak ustálil na 4,5 %. Podíl obyvatel Středočeského kraje vůči republikovému počtu obyvatel je zhruba 12,25 %, podíl počtu obyvatel MAS poté 0,53 %.

Obrázek 2 Vývoj počtu obyvatel na území Středočeského kraje v období 1991 - 2011
Zdroj: ČSÚ, Databáze demografických údajů za obce ČR

V letech 1991 - 2001 klesal počet obyvatel MAS Rakovnicko, přirozený přírůstek se pohyboval v záporných hodnotách, nýbrž neklesal. V období následujícím, tj. v letech 2001 - 2011 rostl jak počet obyvatel, tak přirozený přírůstek, který se blíží kladným hodnotám.

Migrační saldo se pohybovalo na svém vrcholu okolo roku 2001. V témže roce zaznamenává významný nárůst obyvatelstva část Středočeského kraje - Praha-západ a východní území MAS Rakovnicko. Migrace byla podmíněna zejména snahou obyvatelstva snížit náklady na bydlení, což podmínilo vyšší přírůstek původně pražských obyvatel. Na území MAS Rakovnicko se nacházel dostatek volného domovního, bytového fondu či stavebních pozemků, které tito lidé měli možnost využít. Další skutečností, která ovlivnila migrační saldo, byla masivní bytová výstavba v přilehlých obcích města Rakovník, zejména v obcích Senomaty, Lubná, Lužná a Senec. Navazující období znamená snížení migrace a stabilizaci obyvatel v území.

Obrázek 3 Vývoj přirozeného přírůstku, migračního salda a celkového přírůstku¹ na území MAS Rakovnicko v období 1991 - 2011

Zdroj: ČSÚ, Databáze demografických údajů za obce ČR

S problematikou přirozeného přírůstku, migračního salda a celkové přírůstku souvisí další oblast, a to oblast věkové struktury obyvatelstva. Na základě posouzení stavu obyvatel na území MAS Rakovnicko v letech 2001 a 2011 dochází na jedné straně k přírůstku obyvatel, na straně druhé ke stárnutí obyvatel. Do budoucna si tento stav bude žádat určitá opatření v oblasti sociálního zabezpečení, resp. poskytování sociálních služeb osobám v postproduktivním věku. Zároveň rostoucí počet obyvatel ve věku produktivním vyžaduje rostoucí počet pracovních míst v regionu.

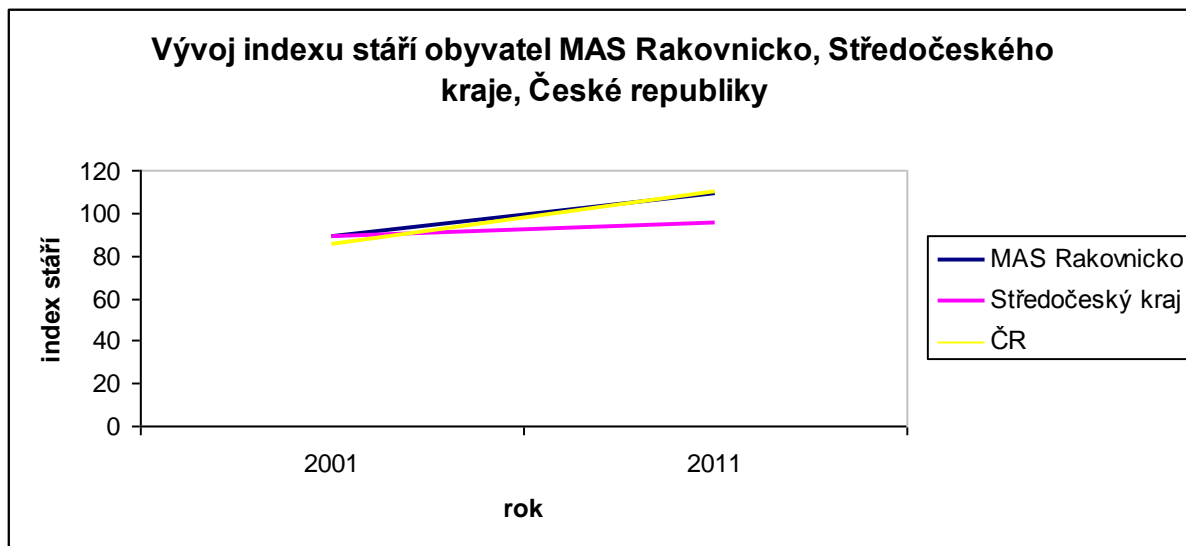
Obyvatelstvo 2001				Obyvatelstvo 2011			
Věk	0 - 14	15 - 64	65 +	Věk	0 - 14	15 - 64	65 +
	8 411	36 600	7 476		7 893	39 166	8 573
Celkem	52 487			Celkem	55 632		

Tabulka 2 Věková struktura obyvatelstva v období 2001 a 2011 na území MAS Rakovnicko

Zdroj: ČSÚ, SLBD 2001 a 2011

¹ přirozený přírůstek vypočten jako (počet narozených - počet zemřelých v příslušném roce) / celkový počet obyvatel na území v příslušném roce * 1000; migrační saldo vypočteno jako (počet přistěhovalých - počet vystěhovalých v příslušném roce) / celkový počet obyvatel na území v příslušném roce * 1000; celkový přírůstek vypočten jako (počet narozených - počet zemřelých + počet přistěhovalých - počet vystěhovalých v příslušném roce) / celkový počet obyvatel v příslušném roce * 1000

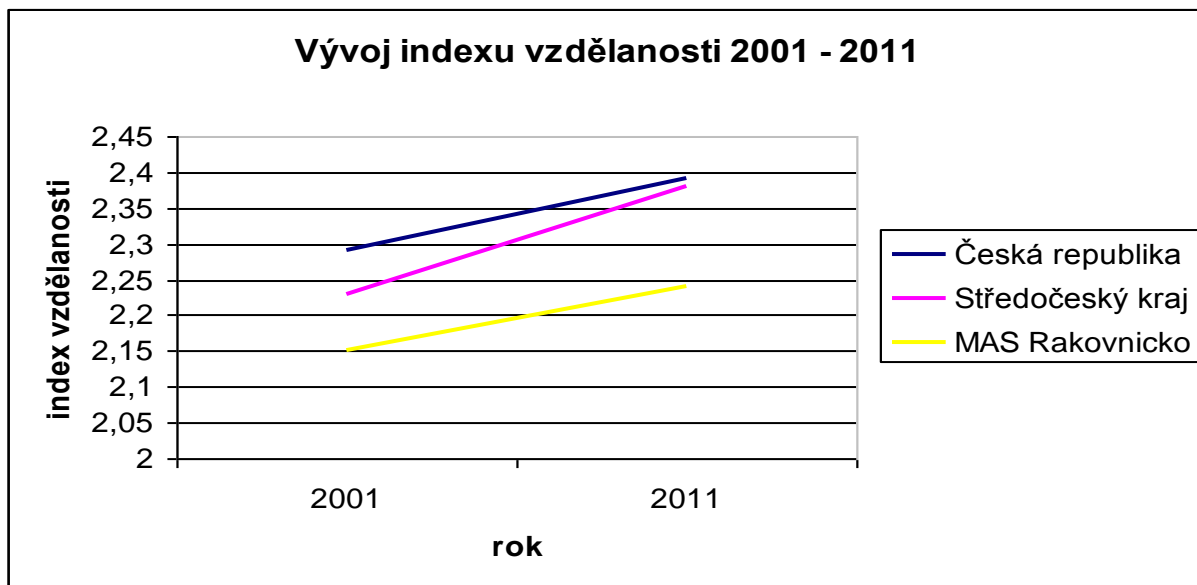
Index stáří² na území MAS Rakovnicko v dlouhodobém intervalu koresponduje s vývojem republikového indexu a má vzestupnou tendenci. V roce 2001 se index na území MAS ustálil na 89, v roce 2011 na 109. V roce 2012 byl index stáří obyvatel MAS Rakovnicko 115 a stal se tak jedním z nejvyšších indexů stáří Středočeského kraje a v podstatě i České republiky. Z hlediska stárnutí je na území MAS Rakovnicko nejlépe obec Malinová s indexem pod 50, nejhůře naopak obec Nezabudice s indexem nad 400.

Obrázek 4 Vývoj indexu stáří obyvatel MAS Rakovnicko, Středočeského kraje, České republiky
Zdroj: ČSÚ, SLBD 2001 a 2011

Rozvoj regionu závisí na řadě faktorů, mimo jiné se odvíjí od vzdělanostní struktury jeho obyvatel. Komplexně v České republice vzdělanost obyvatelstva vzrostla, avšak vzdělanostní úroveň obyvatel jednotlivých regionů rostla rozdílným tempem. Úroveň vzdělanosti obyvatel České republiky rostla v porovnání se Středočeským krajem či MAS Rakovnicko nejrychleji. Index vzdělanosti Středočeského kraje se postupujícím časem přibližuje tomu republikovému. I přesto, že vzdělanostní struktura obyvatelstva MAS má zvyšující tendenci, od republikové či středočeské se v posledním desetiletí podstatně odchýlila, její růst nadržuje republikové ani středočeské tempo. Tato skutečnost indikuje, že především z důvodu nedostatku kvalifikovaných pracovních míst odchází z území MAS Rakovnicko nejlépe vzdělané obyvatelstvo, což může představovat problém vzhledem k tomu, že právě vědomosti a znalosti místního obyvatelstva jsou nutným předpokladem pro rozvoj území.

² index stáří = počet obyvatel ve věku 65+ / počet obyvatel ve věku 0-14 * 100

Obrázek 5 Vývoj indexu vzdělanosti mezi lety 2001 a 2011
Zdroj: ČSÚ, SLDB 2001 a 2011

Ruku v ruce s růstem indexu vzdělanosti jde i růst plně středoškolsky vzdělaných obyvatel, osob s vyšším odborným vzděláním či počet vysokoškolsky vzdělaných. Zároveň se snižuje počet obyvatel, kteří mají základní vzdělání či střední vzdělání bez maturity. Procentuálně se v roce 2011 oproti roku 2001 snížil počet osob se základním vzděláním zhruba o 6 %, osob se středním vzděláním bez maturity o 5 %, naopak došlo k nárůstu obyvatel s úplným středním či vyšším odborným vzděláním o 4 % a též se zvýšilo procent vysokoškolsky vzdělaným z původních šesti na 8,5 %.

Obyvatelstvo ve věku 15 a více let v roce 2011 se vzděláním						Index vzdělanosti ³	
celkem obyvatel	základní vč. neukon.	střední vč. vyučení bez maturity	střední úplné, tj. s maturitou vč. vyššího odborného	vysokoškolské	bez vzdělání	2001	2011
44 076	9 198	16 954	14 236	4 028	361	2,15	2,24

Tabulka 3 Vzdělanostní struktura obyvatelstva MAS Rakovnicko v roce 2011
Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

V současné době je trendem mít co nejvyšší možné vzdělání s přihlédnutím k možnostem té které osoby. Ovšem je nutné brát v potaz potřeby společnosti, která netouží pouze po lidech s vysokoškolským vzděláním, ale potřebuje též osoby manuálně zručné, věnující se tradičním oborům, které mají „pouze“ střední vzdělání s výučním listem. Území MAS Rakovnicko se vyznačuje tradicí v oblasti učňovského vzdělávání osob a tuto tradici je nutné podporovat.

³ index vzdělanosti vypočten: (počet obyvatel nad 15 let bez vzdělání, s neukončeným základním vzděláním a základním vzděláním *1 + počet obyvatel nad 15 let se středním vzděláním bez maturity *2 + počet obyvatel nad 15 let se středním vzděláním s maturitou a vyšším odborným vzděláním *3 + počet osob nad 15 let s vysokoškolským vzděláním *5) / počet obyvatel nad 15 let

2.3. Bezpečnost

Sociální napětí, střety zájmů a z nich pramenící kriminalita jsou v dnešní společnosti vyvolány zejména vysokou mírou nezaměstnanosti a velkými rozdíly mezi chudými a bohatými obyvateli. Ač území MAS Rakovnicko není těmito problémy postiženo natolik jako například území jiných MAS, které se nacházejí zejména v Ústeckém kraji, kriminalita se jej týká více či méně také.

Území MAS Rakovnicko spadá do pěti obchodních oddělení Policie ČR - OOP Jesenice u Rakovníka, OOP Hořesedly, OOP Rakovník, OOP Roztoky a OOP Nové Strašecí.

	území MAS Rakovnicko	Středočeský kraj	Česká republika
Vraždy	2	22	182
Násilné činy	107	2 037	18 689
Mravnostní činy	10	216	2 109
Krádeže vloupáním	378	8 879	62 384
Krádeže prosté	385	13 142	125 573
Majetkové činy	853	24 233	209 351
Ostatní činy	185	3 855	30 316
Zbývající činy	175	4 286	34 522
Hospodářské činy	94	2 723	30 376
Celkem	2 189	37 350	325 366

Tabulka 4 Počet jednotlivých druhů trestných činů na území MAS Rakovnicko, Středočeského kraje, České republiky za období 1. 1. 2013 - 31. 12. 2013
Zdroj: Policie ČR, Statistika kriminality 2013

Na území MAS Rakovnicko bylo ve sledovaném období roku 2013 registrováno 2 189 spáchaných skutků. Nejvíce skutků bylo spácháno v oblasti majetkové trestné činnosti, kam spadá i trestný čin krádeže, který je v tabulce výše znázorněn zvlášť. Další kategorií podle počtu spáchaných trestných činů je ostatní kriminalita, ve které dominuje na území MAS trestný čin maření úředního rozhodnutí spolu s trestným činem nedovoleného překročení státní hranice. Trestný čin nedovoleného překročení státní hranice byl na území celé České republiky registrován v 131 případech, z toho ve 27 případech na území MAS Rakovnicko - nutno podotknout, že se 100 % objasňují. Další, početně vysokou skupinu tvoří zbývající trestné činy. Na vrcholu je v tomto případě trestný čin zanedbávání povinné výživy. V rámci násilných činů se pak jedná o trestný čin úmyslného ublížení na zdraví. U hospodářské kriminality dochází k rozkolu mezi republikově nejvýše zastoupeným trestným činem z této oblasti - neoprávněné držení platební karty a tohoto trestného činu na území MAS. Na území MAS je tento čin až druhým v pořadí, kdy byl předčten trestným činem podvodu. Po vraždách mají mravnostní činy nejnižší zastoupení v kriminalitě na území MAS Rakovnicko. Této skupině vládne trestný čin pohlavního zneužívání.

Objasňenost spáchaných činů se na území MAS pohybovala těsně pod 40 %, což koresponduje s objasňeností trestných činů na území Středočeského kraje i celé České republiky. Standardně nejnižší objasňenost je u skutků krádeží, kde se pohybuje pouze kolem 14 % a u majetkové kriminality, zejména u trestných činů poškozování cizí věci a neoprávněného užívání cizí věci, přičemž objasňenost je v těchto případech totožná s objasňeností krádeží.

V roce 2013 tvořila celková kriminalita na území MAS Rakovnicko 11,5 % celkové kriminality Středočeského kraje a 0,5 % celkové kriminality České republiky.

2.4. Domovní a bytový fond, bydlení

Celkový počet bytových a rodinných domů se na území MAS Rakovnicko v období let 1991 - 2011 zvýšil. Příčinou byla na jedné straně suburbanizace, na druhé možnost rekreace. Index změny trvale obydlených domů v porovnání roku 2011 s rokem 1991 vykazuje přírůstky ve výstavbě rodinných a bytových domů a překonal dokonce i úroveň středočeskou či republikovou.

Vývoj počtu domů na území MAS Rakovnicko v porovnání se Středočeským krajem a Českou republikou								
území	počet domů celkem			index ⁴ změny 2011/ 1991	počet trvale obydlených domů			index ⁵ změny 2011/ 1991
	1991	2001	2011		1991	2001	2011	
území MAS	15 464	15 959	16 977	1,10	11 967	11 844	13 641	1,14
Středočeský kraj	339 067	351 596	353 037	1,04	254 642	267 851	286 780	1,13
Česká republika	1 868 541	1 969 018	2 158 119	1,16	1 597 076	1 630 705	1 772 909	1,11

Tabulka 5 Vývoj počtu domů na území MAS Rakovnicko v porovnání se Středočeským krajem a ČR
Zdroj: ČSÚ, SLBD 1991, 2001, 2011

Výstavba domů byla nejmasivnější zejména v okolních obcích města Rakovníka, tj. v obcích Senomaty, Lubná, Lužná, Senec, Olešná. U domů trvale neobydlených, jejichž největší část tvoří domy pro rekreaci pak v obcích, které jsou obklopeny přírodním bohatstvím. V tomto případě lze hovořit o obcích převážně v povodí Berounky - Skryje, Roztoky.

Rok	Domy neobydlené	z toho domy sloužící k rekreaci
1991	3 497	2 318
2001	4 115	2 592
2011	4 321	2 701

Tabulka 6 Počet neobydlených domů na území MAS Rakovnicko v letech 1991 - 2011
Zdroj: ČSÚ, SLBD 1991, 2001, 2011

Výrazný rozdíl lze ve sledovaném období 1991 - 2011 zaznamenat i ve vlastnictví jednotlivých domů. Zatímco v roce 1991 byly stát či obec vlastníky zhruba 8 % všech domů na území MAS Rakovnicko, v roce 2001 tomu bylo již pouze ve 2 % a v roce 2011 zhruba v 1,5 %. Skok mezi roky 1991 a 2001 lze přisuzovat privatizaci. Prostřednictvím privatizace přicházel stát, potažmo obec o možnost poskytování sociálního bydlení pro sociálně slabší občany a zároveň o možnost ovlivnění složení nájemníků jednotlivých domů, čímž se snižovala možnost státu/obce zabraňovat vytváření sociálního vyloučení určité skupiny osob.

V rámci analýzy sociálně vyloučených lokalit provedené Ministerstvem práce a sociálních věcí v roce 2006 bylo zjištěno, že na území MAS Rakovnicko se nevyskytuje žádná sociálně vyloučená lokalita. Tato skutečnost přetrvává dosud a problematika sociálně vyloučených lokalit je na území řešena převážně po preventivní stránce.

⁴ index změny celkového počtu domů vypočten jako podíl celkového počtu domů 2011 ku celkovému počtu domů 1991

⁵ index změny trvale obydlených domů vypočten jako podíl celkového počtu trvale obydlených domů 2011 ku celkovému počtu trvale obydlených domů 1991

2.5. Základní občanská vybavenost

Kvantitativně a kvalitativně koresponduje občanská vybavenost jednotlivých obcí na území MAS Rakovnicko s populační velikostí té které obce. Obce populačně nejmenší vykazují občanskou vybavenost pouhým stravovacím či ubytovacím zařízením. Nejlepší občanskou vybavenost poté poskytují města - Rakovník, Nové Strašecí či obce, kterým byl udělen statut městyse.

Školství

Nejlépe vybavenou obcí, co do školských zařízení, je město Rakovník. Tato skutečnost souvisí se skutečností, že město Rakovník je populačně největší obcí na území MAS Rakovnicko. V městě Rakovník se nachází sedm mateřských škol, tři základní školy, jedna základní umělecká škola, jedno gymnázium a osm středních škol vč. učilišť. Druhou populačně největší obcí je město Nové Strašecí, které následuje počtem školských zařízení po městě Rakovník. V Novém Strašecí jsou čtyři mateřské školy, jedna základní škola, jedna základní umělecká škola, jedno gymnázium a jedna střední škola, resp. odborné učiliště.

Nikoliv všechny základní školy mají na území MAS I. i II. stupeň základní školy. Obce Roztoky, Pavlíkov, Olešná, Krušovice, Lišany, Kněževes, Chrást'any, Senomaty, Zbečno a Hředle disponují pouze prvním stupněm základních škol. Zároveň řada škol, a to s I. i II. stupněm, doposud nemá odpovídající zařízení a vybavení. Tento problém se týká zejména zařízení a vybavení pro tělesnou výchovu.

Problémem je též vysoká spádovost obcí a s tím související komplikace dopravní obslužnosti. V okrajových obcích území MAS je špatná dostupnost mateřských škol a stávající nízká kapacita těchto zařízení. Snížení dostupnost základních škol je pak v severní části mikroregionu Kněževes, části Křivoklátska, části Novostrašecka a okolí obce Čistá. Se sníženou dostupností středních škol se pak potýká zejména severní a jižní část území MAS Rakovnicko. Žáků a studentů základních a středních škol v roce 2011 dojíždělo za vzděláním 4 114, vyjíždělo pak 4 198.

V oblasti školství je významným pozitivem na území MAS Rakovnicko existence svazkové školy (ZŠ a MŠ Bez hranic).

území	Mateřské školy		Základní školy		Základní umělecké školy	Gymnázia	Střední školy
	počet	počet tříd	počet	počet tříd			
MAS Rakovnicko	45	87	26	234	2	2	14

Tabulka 8 Vybavenost území MAS Rakovnicko školskými zařízeními v roce 2012
Zdroj: ČSÚ

Zdravotnická zařízení

Zdravotnická střediska se na území MAS Rakovnicko nachází ve třech případech - na území obcí Oráčov a Rakovník. Ve dvou případech se jedná o detašovaná pracoviště, přičemž obě jsou situovány ve městě Rakovník. Nemocnice je zastoupena pouze ve městě Rakovník, detašované pracoviště má ve městě Nové Strašecí. Střediska záchranné služby a rychlé zdravotní pomoci se vyskytují ve třech obcích - Rakovník, Nové Strašecí a Roztoky. Zařízení lékařské péče je zastoupeno na území MAS celkem čtrnáctkrát, přičemž se špatnou dostupností lékáren či jejich výdejen se potýkají převážně okrajové obce území MAS - Skryje, Slabce, Krakovec, Svojetín, Hořovičky, Děkov.

Největší zastoupení zdravotnických zařízení lze pak shledat v samostatných ordinacích lékařů. Problémem jsou pro obyvatele, opět zejména okrajových obcí území MAS, nepříliš vhodné zvolené ordinační hodiny lékařů. Obyvatelé těchto částí jsou pak často navázáni na zdravotnická zařízení mimo územní působnost MAS Rakovnicko, a to i z důvodu špatné dopravní obslužnosti směrem do centra území MAS.

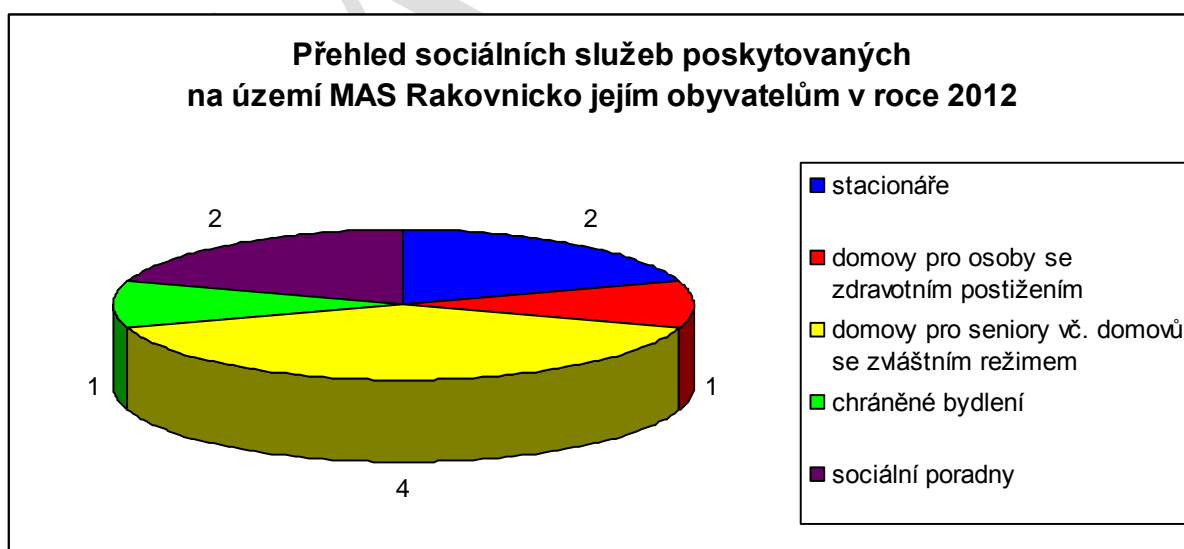
území	Samostatné ordinace vč. detašovaných pracovišť					
	praktický lékař pro dospělé	praktický lékař pro děti a dorost	stomatolog	gynekolog	lékař specialista	ostatní
MAS Rakovnicko	30	26	31	10	33	14

Tabulka 9 Vybavenost území MAS Rakovnicko zdravotnickými zařízeními v roce 2012
Zdroj: ČSÚ

Sociální služby

Populace na území MAS Rakovnicko podle demografických zjištění stárne, což představuje významnou výzvu nejen pro stávající provozovatele sociálních služeb, ale i potenciální nové provozovatele. Kapacity domů pro seniory a domů s pečovatelskou službou jsou na území MAS nedostatečné a zároveň je snižována finanční podpora těmto institucím na jejich provoz a údržbu. Nelze opomíjet ani chybějící kapacity pro osoby s mentálním postižením. Cílem sociálních služeb poskytovaných seniorům je zabránění jejich sociálnímu vyloučení a minimálně udržení jejich stávajícího životního standardu.

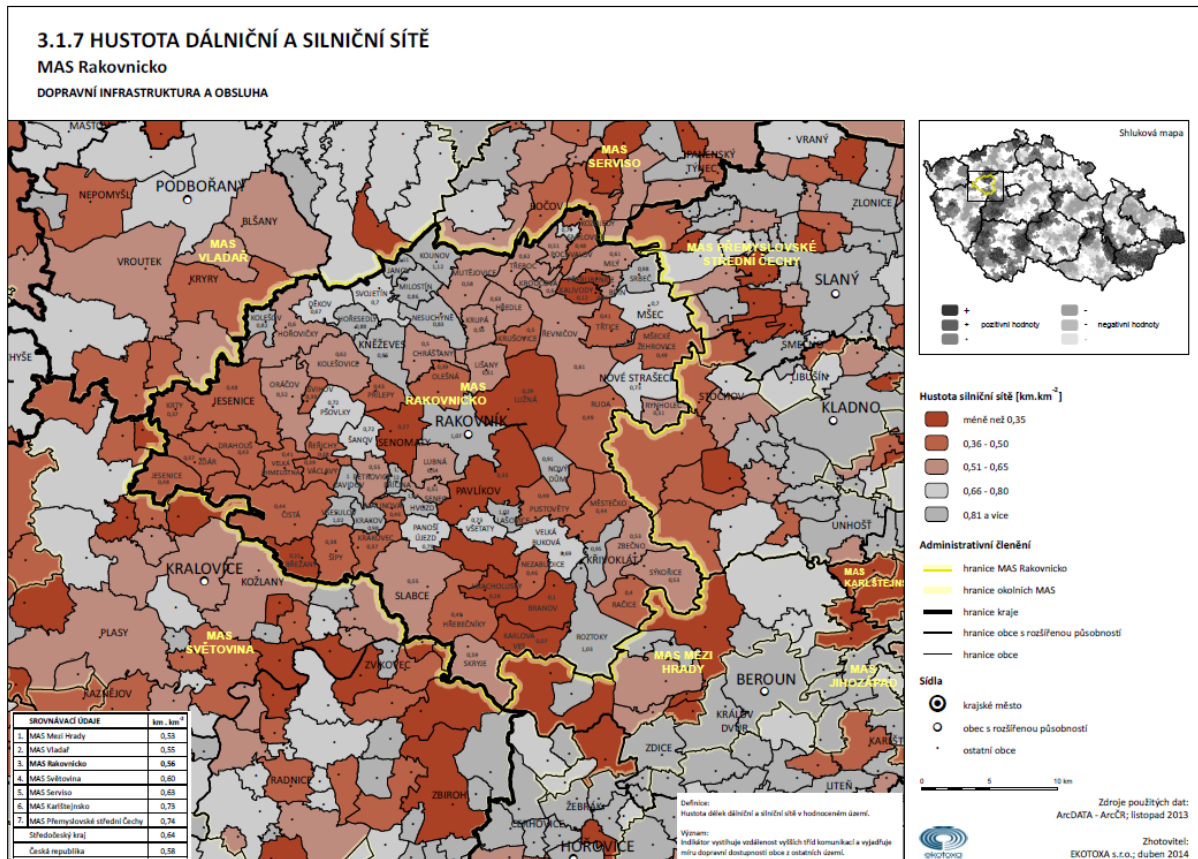
Na území MAS Rakovnicko je nachází jeden denní stacionář pro mentálně postižené občany. Tento stacionář umožňuje vybraným klientům možnost chráněného bydlení. Stacionář i chráněné bydlení jsou situovány v největším městě území MAS - v Rakovníku. Na území MAS se dále nachází týdenní stacionář Dobromysl (obec Srbeč), Domov se zvláštním režimem Alma Mater (město Nové Strašecí), pečovatelská služba a domovy s pečovatelskou službou. Možnost sociálního poradenství mohou obyvatelé využít ve dvou poradnách, přičemž obě se nacházejí v Rakovníku. Domovy pro osoby s mentálním postižením se nacházejí mimo Rakovník - v obcích Zavidov, Jesenice a Roztoky. Domovy pro seniory pak v obci Kolečovice a městech Nové Strašecí a Rakovník. Na území MAS zcela chybí nízkoprahová zařízení pro děti a mládež. I z tohoto důvodu se zvyšuje poptávka po terénních službách, které by byly poskytovány sociálními pracovníky jak dětem a mladistvým, tak osobám v postproduktivním věku.

Obrázek 6 Přehled sociálních služeb poskytovaných na území MAS Rakovnicko jejím obyvatelům v roce 2012
Zdroj: Studie zpracovaná v rámci šetření mezi starosty, 2013

2.6. Dopravní infrastruktura a dopravní obslužnost

Doprava je obecně významným faktorem rozvoje regionu a výrazně ovlivňuje i život jeho obyvatelstva. Středočeský kraj, jehož je MAS Rakovnicko součástí, má, po Praze, nejhustší a zároveň nejpřetíženější dopravní síť v celé České republice.

Kartogram 2 Hustota dálniční a silniční sítě na území MAS Rakovnicko

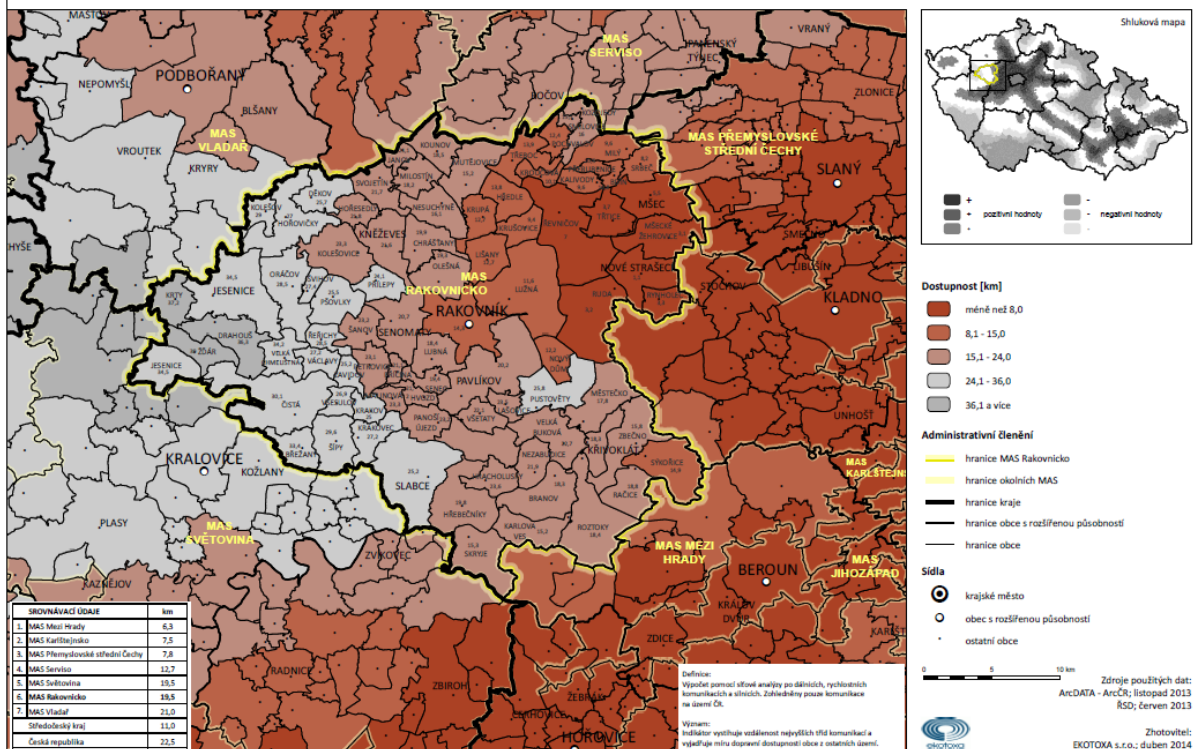
Nejpodstatnější komunikací na území MAS Rakovnicko je rychlostní silnice R6, která je hlavní silniční tranzitní sítí ve směru Praha - Karlovy Vary a zpět. Prochází severní částí území a jejím původním záměrem bylo propojit města Cheb, Karlovy Vary a Prahu. Z hlediska dopravní obslužnosti zajišťuje tato komunikace přepravu osob i nákladu severozápadně na Karlovy Vary a jihovýchodním směrem na Prahu. Na území MAS je vedena přes obce Hořovičky, Hořesedly, Krušovice, Řevničov a ústí u obce Nové Strašecí. V úseku Nové Strašecí - Praha je silnice R6 dokončena, opačným směrem, tedy v úseku Nové Strašecí - Karlovy Vary, příp. Cheb je ve výstavbě. Ovšem i přesto probíhá po této komunikaci hlavní přeprava osob a nákladu ze směru Praha - Karlovy Vary a jedná se tudíž o komunikaci velice vytíženou. Nejlepší dostupnost z obcí na území MAS je právě ve výše zmíněných a přilehlých obcích v okolí rychlostní silnice R6.

3.1.5 DOSTUPNOST ÚZEMÍ Z DÁLNIC, RYCHLOSTNÍCH KOMUNIKACÍ

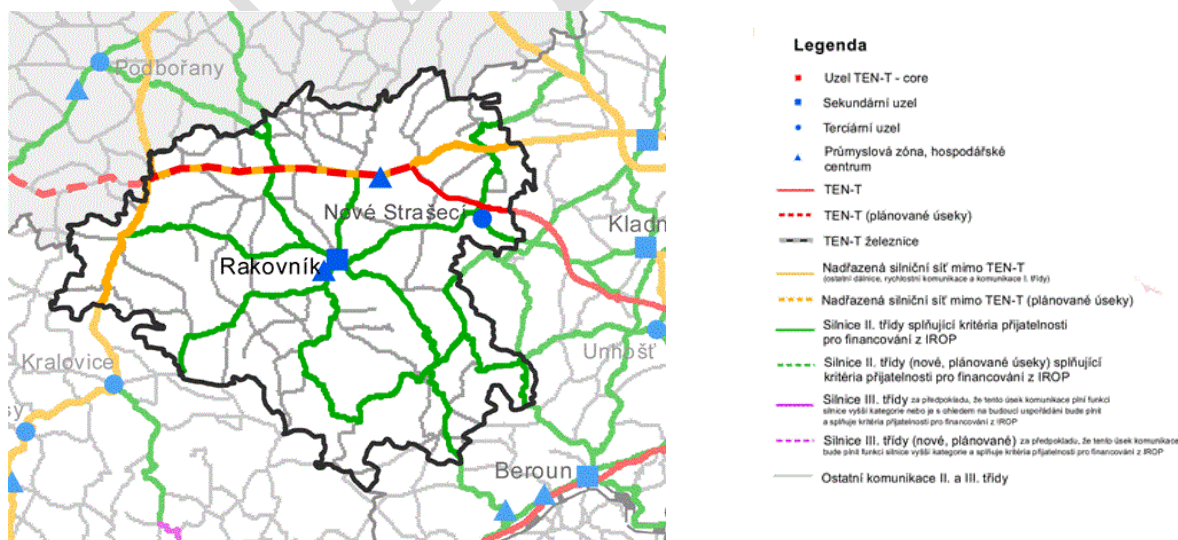
MAS Rakovnicko

DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA A OBSLUHA

Kartogram 3 Dostupnost území MAS Rakovnicko z dálnic a silnic I. třídy

V rámci dopravní infrastruktury je nutné zmínit silnice II. třídy, které procházejí napříč územím MAS Rakovnicko. Kvalita některých z nich je katastrofální a v blízké budoucnosti bude nutné tyto silnice opravit tak, aby dokázaly zajistit bezpečnou přepravu osob, případně nákladu - zejména silnice Kněževy - Rakovník, Hořesedly - Kněževy, Mutějovice - Hředle.

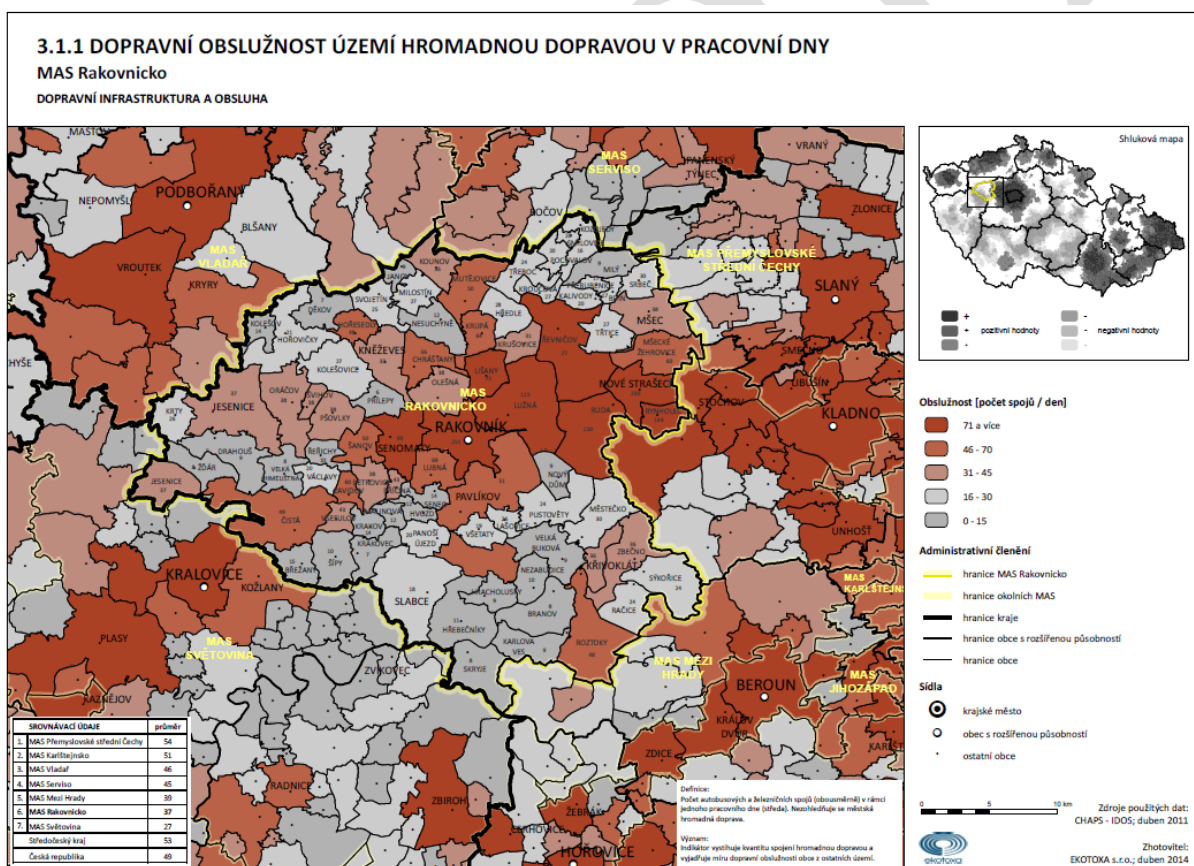

Obrázek 7 Mapa silnic II. třídy na území MAS Rakovnicko

Většina obcí na území MAS řeší problematiku dopravy v rámci Svazku obcí pro dopravní obslužnost, nýbrž v současnosti se projevují i individuální tendence obcí o řešení této oblasti.

Jakožto veřejná doprava dominuje na území MAS Rakovnicko autobusová doprava. Na zajištění autobusové dopravy napříč územím MAS a jeho spojením s okolními regiony se podílí zejména společnost Anexia Rakovník s.r.o., která zajišťuje jednak provoz jak městské hromadné dopravy v obci Rakovník, spojení ostatních obcí s největším městem na území MAS - Rakovníkem, tak zejména umožňuje obyvatelům rychle, pohodlně a v krátkých intervalech cestovat směr Praha. Další společností je ČSAD Kladno a.s., která se snaží zprostředkovat autobusovou dopravu mezi obcemi Rakovník a Kladno. Dostupnost autobusových zastávek v jednotlivých obcích je cca do deseti minut chůze.

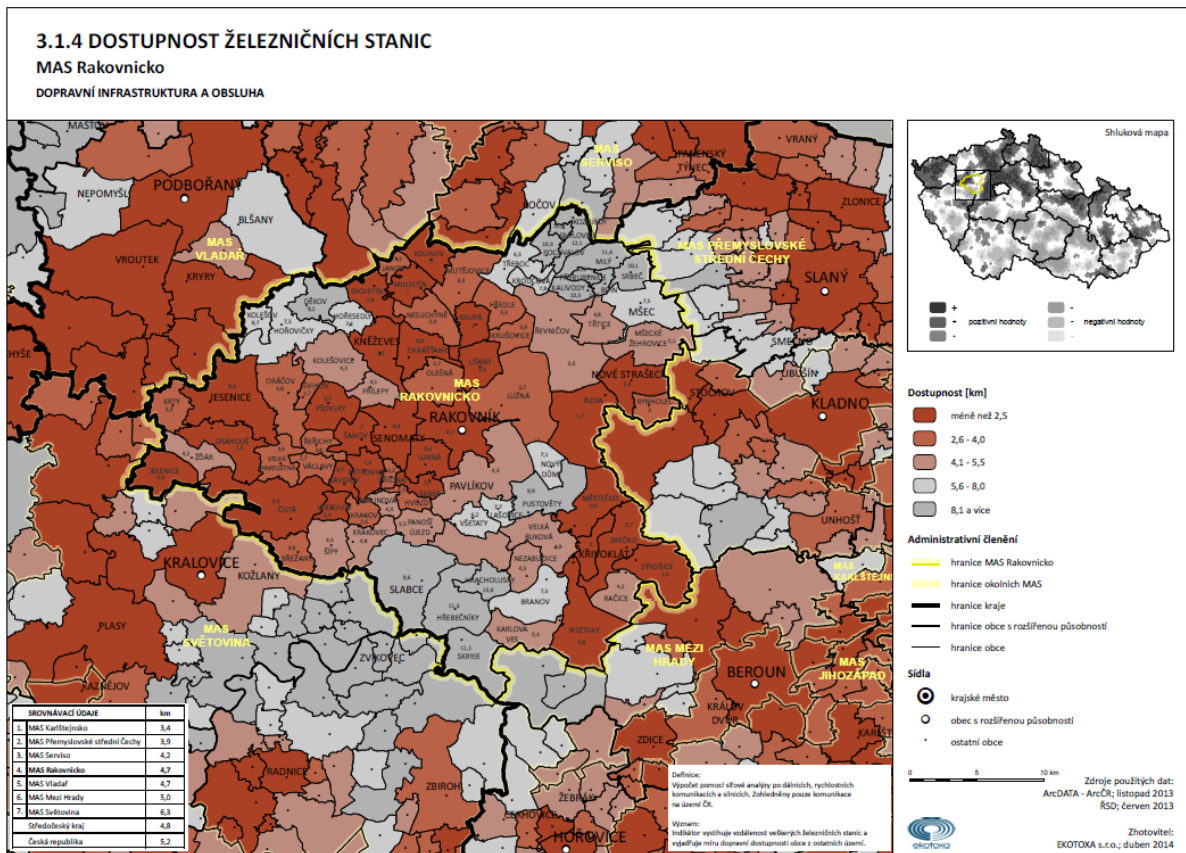
Veřejnou autobusovou dopravou jsou nedostatečně obsloužené zejména menší obce nacházející se v okrajových částech MAS. Lze jmenovat obce Smilovice, Milý, Hracholusky, Šípy, Břežany. Zároveň i obce Městečko, Sýkořice, Račice, které mají z pohledu dopravní obslužnosti lepší přístup k dopravě železniční. Obce s nejtíživější dopravní obslužností mají v rozmezí třech až čtyřech spojení denně směrem na Rakovník. Občané obcí situovaných v severovýchodní části území MAS mají jakožto spádové město spíše Nové Strašecí, ze kterého mají možnost cestovat směr Praha. Nýbrž i možnost autobusového spojení na město Nové Strašecí se pohybuje v rozmezí 3 - 5 spojení denně.

Kartogram 4 Dopravní obslužnost území MAS Rakovnicko hromadnou dopravou v pracovní dny

Další zajištění dopravní obslužnosti na území MAS zabezpečuje doprava železniční, jejíž útlum je znatelný nejen na území MAS, ale i v celé České republice. Na území MAS, konkrétně v obci Rakovník, se vyskytuje významný železniční uzel pro nákladní a osobní přepravu. Rychlíky a spěšné vlaky jsou vypravovány směrem na Chomutov či Prahu. Další železniční trasy jsou převážně regionálního významu. Dochází k postupnému snižování počtu železničních dopravních spojů a také ne všechny obce v působnosti MAS mají vlastní železniční stanici, resp. disponují

železniční vybaveností. Dostupnost železničních stanic se liší podle jednotlivých oblastí MAS. V některých částech MAS je dostupnost do 4 kilometrů, v jiných se pohybuje v řádech podstatně vyšších.

Kartogram 5 Dostupnost železničních stanic na území MAS Rakovnicko

2.7. Ekonomika

Ekonomika MAS Rakovnicko byla a stále je ovlivněna procesy posledních dvaceti let, které negativně ovlivnily zaměstnanost. Omezení provozu závodu Rako 1 - Lasselsberger s.r.o., Rako - Lupky s.r.o., prodej krušovického pivovaru, případně i transformace zemědělství měly podíl na poklesu pracovních míst na území MAS Rakovnicko.

V rozmezí let 2001 a 2011 klesl počet obsazovaných pracovních míst na území MAS ze 127 na 92. Pokles nabídky pracovních míst zaznamenaly zejména obce Kněžves, Slabce, Nové Strašecí a Rakovník. Ke zvýšení počtu pracovních míst naopak došlo v obci Kolečovice, Mšec, Chrástany, ovšem ani toto zvýšení nedokázalo pokrýt pokles pracovních míst ve výše zmiňovaných obcích. Počet pracovních míst by do budoucna byla možné zvyšovat prostřednictvím rozvoje podnikatelské aktivity obyvatelstva MAS Rakovnicko.

Pokles nabídky pracovních míst jde ruku v ruce s růstem nezaměstnanosti na území MAS Rakovnicko. Mezi lety 1991 a 2001 došlo k rapidnímu nárůstu nezaměstnaných, přičemž ekonomicky aktivních občanů MAS bylo poměrně stejné množství jako v roce 1991. Při srovnání let 2001 a 2011 došlo k opětovnému nárůstu podílu nezaměstnaných a podíl nezaměstnaných na území MAS je téměř totožný s republikovým podílem.

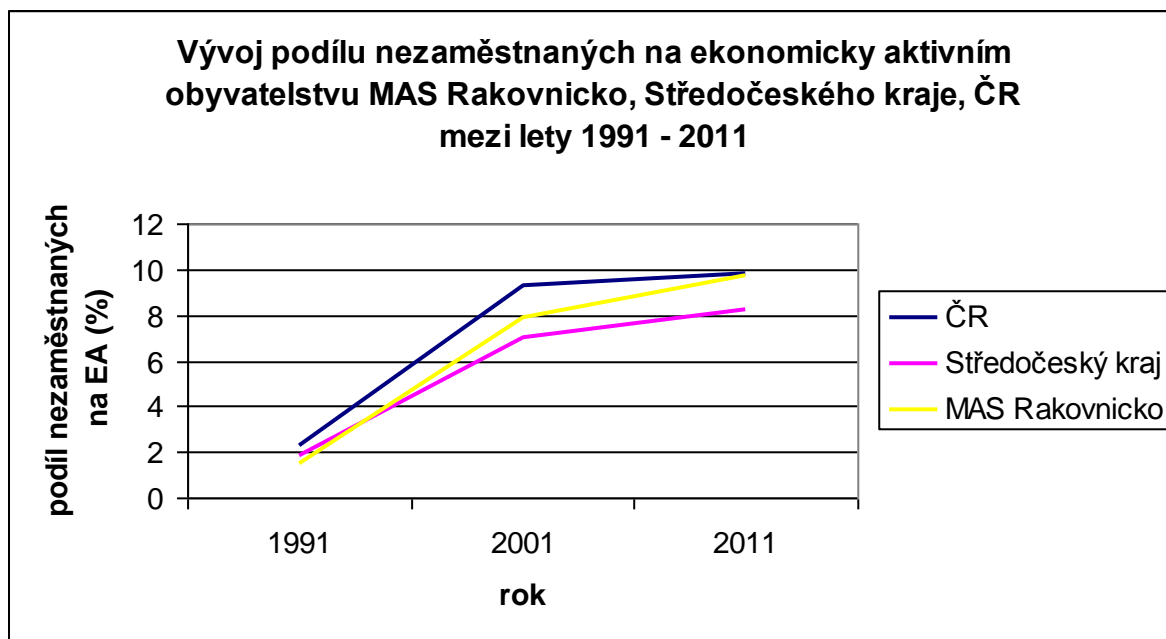
	1991			2001			2011		
	ekonomicky aktivní		podíl nezam. na celk. počtu EA ⁶	ekonomicky aktivní		podíl nezam. na celk. počtu EA	ekonomicky aktivní		podíl nezam. na celk. počtu EA
	celkem	nezam.		celkem	nezam.		celkem	nezam.	
MAS Rakovnicko	27 619	415	1,5	26 319	2 086	7,9	26 253	2 556	9,7
Středočeský kraj	569 202	9 985	1,8	584 628	40 610	7,0	637 663	52 228	8,2
Česká republika	5 421 102	122 814	2,3	5 253 400	486 937	9,3	5 172 737	506 504	9,8

Tabulka 10 Podíl nezaměstnaných na celkovém počtu ekonomicky aktivních obyvatel MAS Rakovnicko v letech 1991, 2001, 2011

Zdroj: ČSÚ, SLDB 1991, 2001, 2011

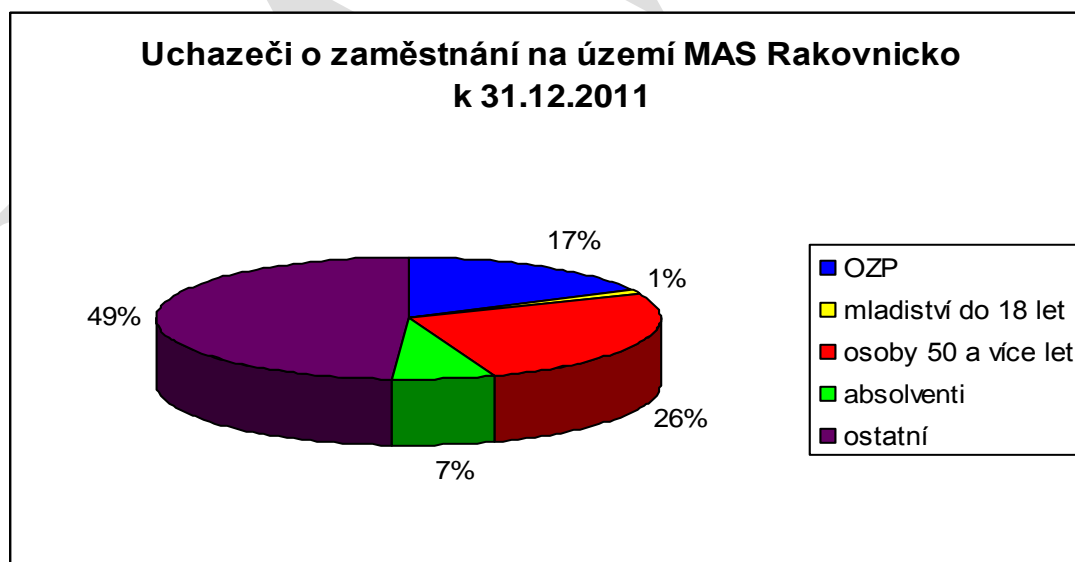
Kritická situace nezaměstnanosti se jeví zejména v obcích Kolečov, Švihov, Malinová a v Nesuchyni. Nejnižší mírou nezaměstnanosti se naopak pyšní obce Hracholusky, Karlova Ves, Řevničov či obec Kalivody.

⁶ podíl nezaměstnaných na celkovém počtu ekonomicky aktivních vypočten jako podíl nezaměstnaných z ekonomicky aktivních obyvatel ku celkovému počtu ekonomicky aktivních obyvatel * 100

Obrázek 8 Vývoj podílu nezaměstnaných na ekonomicky aktivním obyvatelstvu MAS Rakovnicko, Středočeského kraje, ČR mezi lety 1991 - 2011
Zdroj: ČSÚ: SLDB 1991, 2001, 2011

Procentuální zastoupení statisticky vyčleňovaných uchazečů o zaměstnání k 31. 12. 2011 na území MAS Rakovnicko tvořili z 26 % osoby starší 50 let, ze 17 % osoby zdravotně postižené, ze 7 % absolventi středních, vyšších odborných či vysokých škol a v jednoprocenním zastoupení osoby do 18 let věku.

Obrázek 9 Uchazeči o zaměstnání na území MAS Rakovnicko k 31. 12. 2011
Zdroj: ČSÚ, Zaměstnanost - ČR od roku 1989 v číslech

Celkově lze charakter pracovního trhu na území MAS Rakovnicko shrnout následovně. Počet dojíždějících zaměstnaných za práci má klesající tendenci. Počet vyjíždějících za práci je v průběhu let 1991 - 2011 kolísavý a kulminoval v roce 2001.

	počet EA zaměstnaných	dojíždějící za práci	vyjíždějící za práci
1991	27 204	10 319	11 806
2001	24 233	9 618	12 635
2011	23 697	5 619	11 325

Tabulka 11 Charakter pracovního trhu MAS Rakovnicko v letech 1991 - 2011
Zdroj: ČSÚ, SLDB 1991, 2001, 2011

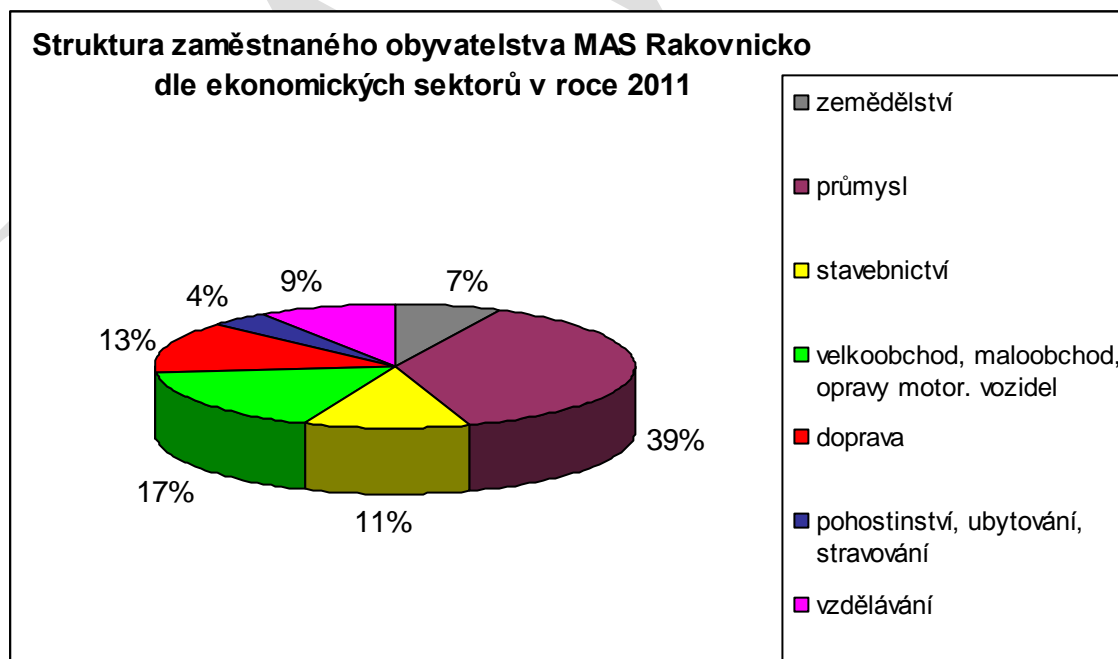
Průmysl je ekonomických odvětvím, které na území MAS Rakovnicko zaměstnává nejvíce obyvatel. Mezi nejvýznamnější zaměstnavatele patří organizace:

- Valeo Autoklimatizace k.s. - design, výroba a prodej systémů, modulů a komponentů pro automobilový průmysl
- Procter & Gamble - Rakona s.r.o. - výroba spotřebního zboží (zejména prací prášky, aviváže)
- Eberspächer spol s r.o. - výroba výfukových systémů

Poměrně rovnocenné zastoupení, jakožto zaměstnavatele mají poté velkoobchod, maloobchod, opravy motorových vozidel, stavebnictví a doprava. Do této kategorie lze zahrnout společnosti:

- Rakotrans Doprava CZ s.r.o. - vnitrostátní i mezinárodní nákladní doprava, spedice a logistika
- SALK s.r.o. - realizace různých druhů staveb
- Elektro - viola s.r.o. - elektrotechnický velkoobchod a maloobchod

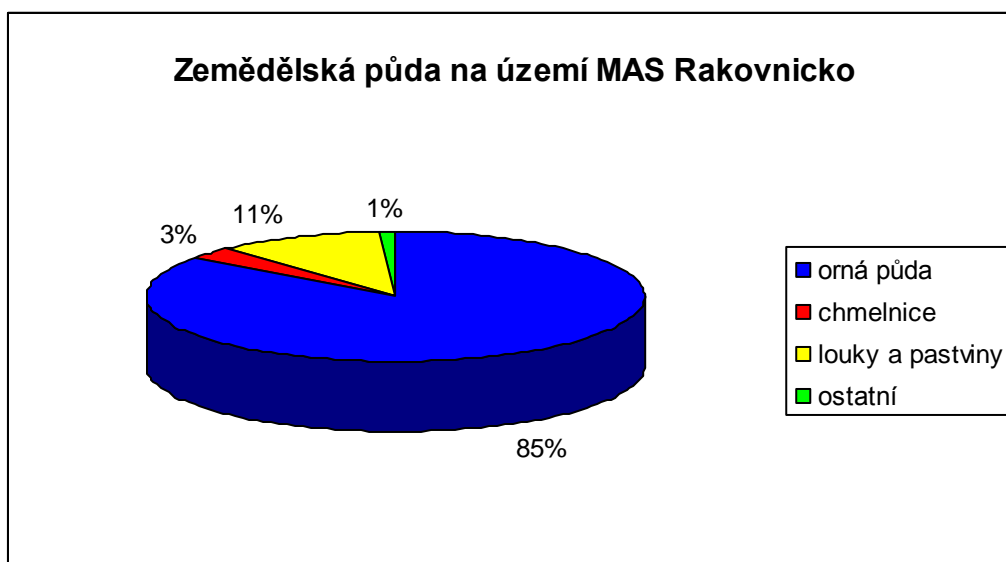
V poslední trojici ekonomických odvětví, těch, které jsou zastoupeny na území MAS Rakovnicko v nejmenší míře, patří vzdělávání, zemědělství a poskytování ubytování, stravování a pohostinství.

Obrázek 10 Struktura zaměstnaného obyvatelstva MAS Rakovnicko dle ekonomických sektorů v roce 2011
Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

2.8. Zemědělství

Podle struktury zaměstnaných obyvatel může zemědělství na první pohled představovat spíše minoritní význam. Odvětví zemědělství je pracovním působištěm 7 % obyvatel území MAS Rakovnicko. Zemědělská půda ovšem představuje 54 % celkové rozlohy území MAS, přičemž největší část tvoří orná půda, následně louky a pastviny, chmelnice a ostatní plochy. Menší soukromí zemědělci obhospodařují 40 % půdy, zemědělská družstva a společnosti pak 60 %. Na největší části zemědělské půdy - orná půda - jsou pěstovány především obiloviny (65 %) a řepka (24 %).

Obrázek 11 Rozdělení zemědělské půdy na území MAS Rakovnicko
Zdroj: ČSÚ

Vzhledem k tomu, že území MAS Rakovnicko navazuje na chmelařskou oblast Žatecka a Lounska, je pro něj pěstování chmele specifickou oblastí. Tato oblast je zaměřena nejen na samotné pěstování chmele, ale i na jeho sklizeň a tudíž může v sezóně nabídnout časově omezené pracovní příležitosti. Typickými obcemi zabývající se pěstováním chmele jsou Kolečovice, Mutějovice, Nesuchyně, Kněžves.

Oblast zemědělství by mohla představovat větší množství obsazovaných pracovních míst za předpokladu, že dojde k podstatně vyšší diverzifikaci činnosti zemědělských podniků směrem ke zpracování primární produkce (toto se daří kozí farmě v obci Skryje) či poskytování služeb v turismu (pohostinství, ubytování). Prozatím však zemědělství nabízí práce sezónní, kdy zaměstnanci nejsou na plný úvazek využiti mimo sezónu a podnikatele či družstva tato situace nutí osoby najímat pouze na daný úsek roku.

I přesto, že na území MAS jsou dobré půdní podmínky - zejména pro pěstování chmele, potýká se území s poklesem pěstování této plodiny. Jedním z důvodů je vážný nedostatek srážek způsobený srážkovým stínem Krušných hor, který se projevuje podstatným nedostatkem vody a pro zemědělce se pěstování stává náročnějším. S tímto problémem se potýká zejména severozápadní část území. Potenciálem do budoucna ovšem může být kvalifikovaná pracovní síla a tradice pěstování chmele.

Rakovnicko

Vyhodnocení potenciální vodní retence a lokalizace vysychavých půd v povodí Rakovnického potoka

Kategorizace půd dle potenciální vodní retence a vysychavosti

vzdušná vodní kapacita		kategorie	
menší než 12,5 %		vysychavá	
12,5 - 17,5 %		vysychavá	

potenciální vodní retence a úhrn	kategorie	rovnostní vrstevní síla (mm)	obdobnost
menší než 35	vysychavá	7 mm	Období nepříznivé, umělého a divokého průběhu
35 - 95	vysychavá	19 mm	Období úrodné (je jen velmi těžko rozpoznatelná podle typu půdy)

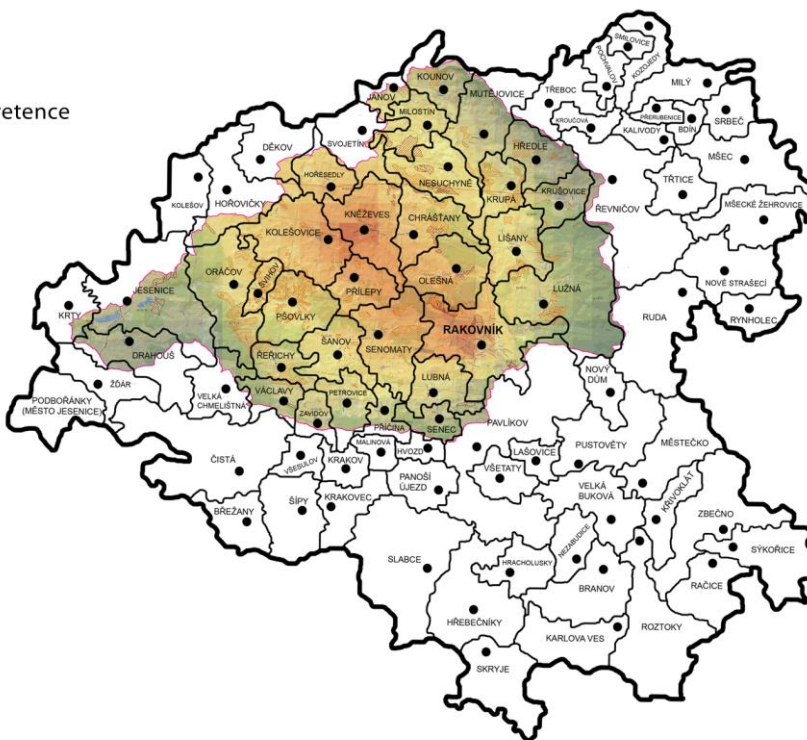
úhrn v dlouhodobě průměrné roční bilanci vlhkosti	průměr zastoupení vysokých půd (mm)	průměr zastoupení nízkých půd (mm)	úhrn
menší než 500 mm	333	242	1024
500 - 1000 mm	1179	910	10242
1000 - 1500 mm	753	4251	6611
větší než 1500 mm	281	261	142
celkem	2146	1753	17684

Legenda

- Každý mapový list 1:10000
- Rakovnické povodí Rakovnického p.
- Vysychavé půdy
- vzdušná vodní kapacita
  - menší než 12,5 %
  - 12,5 - 17,5 %
- Potenciální retence (mm)
  - menší než 35 - velmi nízká
  - 35 - 95 - nízká
- Průměrný roční úhrn srážek (mm)
  - Maximum: 564 mm
  - Mínimum: 484 mm

Podkladová mapa:

©2014 MasP - MasP Brno

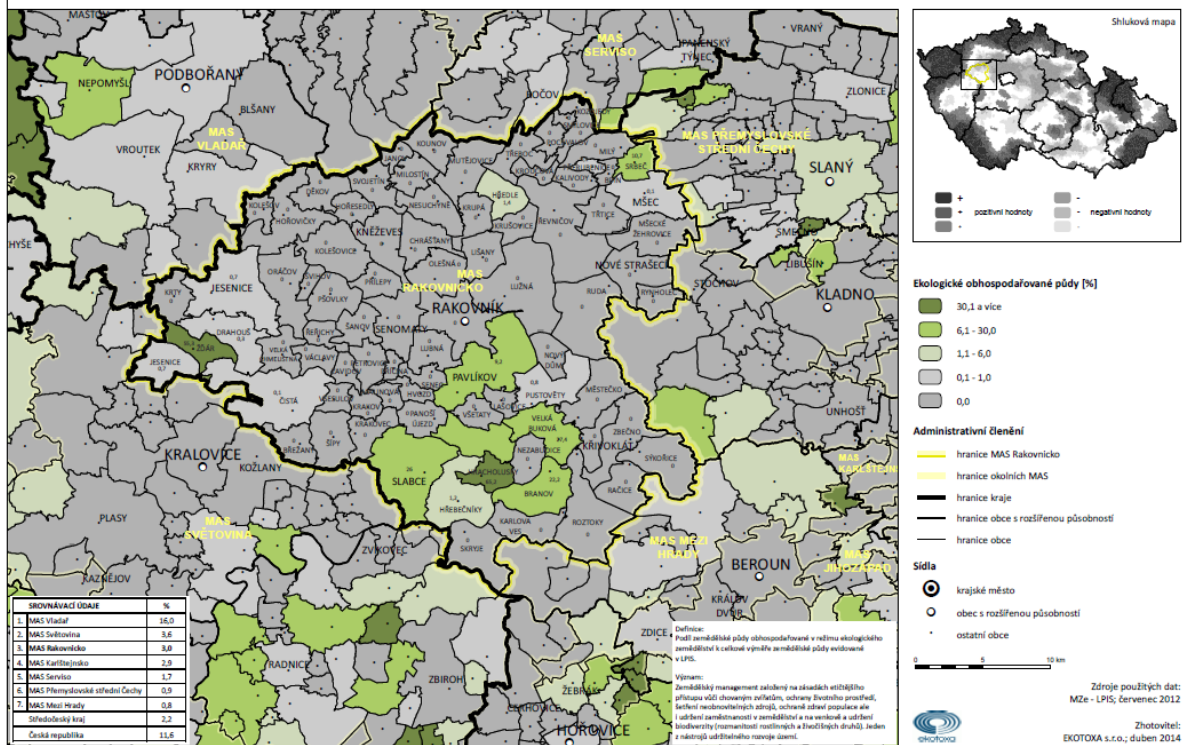
Obrázek 12 Vyhodnocení potenciální vodní retence a lokalizace vysychavých půd v povodí Rakovnického potoka

Ekologické obhospodařování půdy není přílišným fenoménem v rakovnickém regionu ani na území MAS. Nejekologičtěji obhospodařují půdu v obcích Žďár a Hracholusky, v závěsu za nimi pak obce Srbeč, Pavlíkov, Velká Buková, Pavlíkov a Slabce. Příznačnou snahu mají též obce severní části území MAS.

4.7.1 EKOLOGICKÉ ZEMĚDĚLSTVÍ

MAS Rakovnicko

UDRŽITELNÉ ZEMĚDĚLSTVÍ

Kartogram 6 Ekologické zemědělství na území MAS Rakovnicko

Ekologicky hospodařící zemědělské subjekty se sídlem na území MAS se specializují na chov skotu, ovcí či koní na trvale travnatých porostech. Ke dni 31. 12. 2011 se jednalo o 2 zemědělce.

Obchodní jméno	Obec	Ekochov	Výměra půdy v ha
Herold Aleš	Jesenice	ovce	14
Ullrichová Markéta	Nový Dům	koně, skot	5

Tabulka 12 Ekologicky hospodařící zemědělské subjekty se sídlem na území MAS Rakovnicko k 31. 12. 2011
Zdroj: Seznam ekologicky hospodařících zemědělců k 31. 12. 2011, Ministerstvo zemědělství ČR

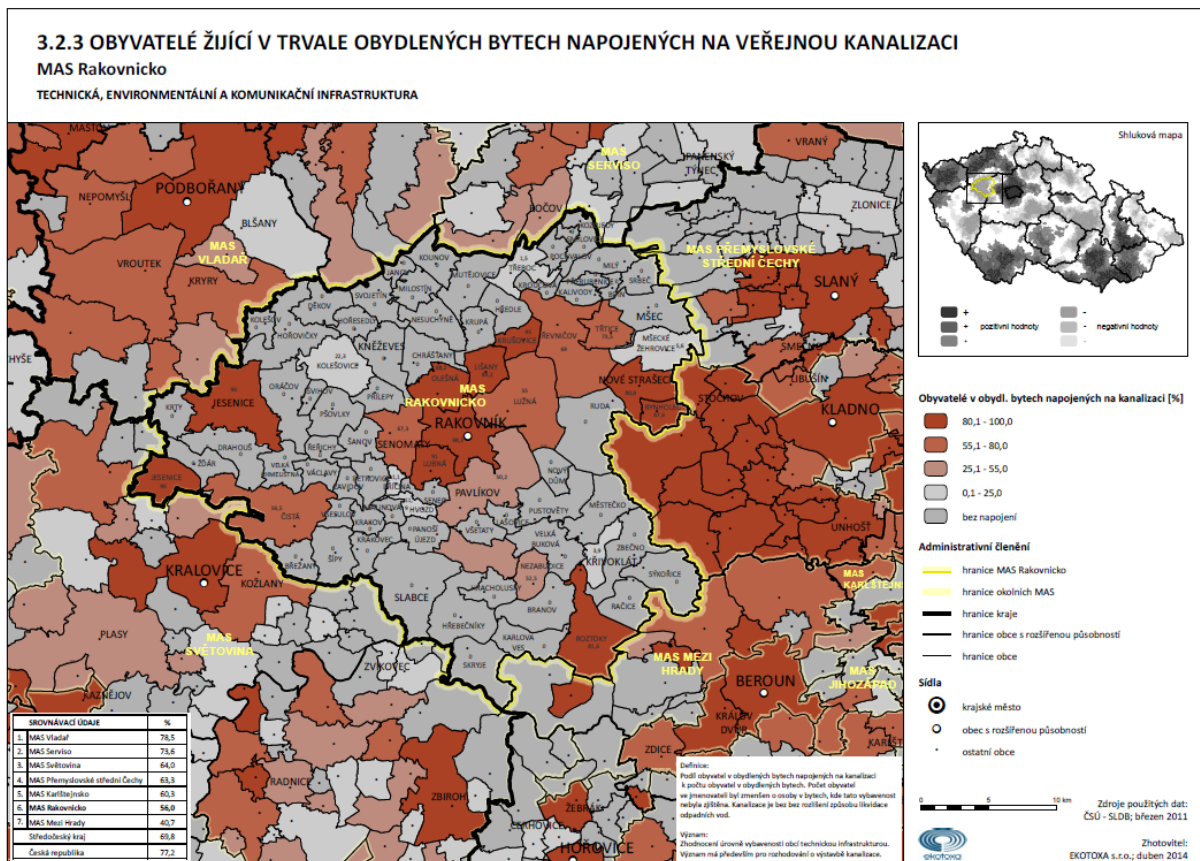
2.9. Technická infrastruktura

Kanalizace a vodovody

Kanalizační síť je vybudována ve 22 obcích, tj. ve 27 % obcích na území MAS Rakovnicko. Ze zmiňovaných 22 obcí je kanalizace plně vybudována v 18 z nich. V zbylých 4 obcích je realizována pouze v části obcí se záměrem rozšířit ji po celých obcích - Kolečovice, Šanov, Ruda, Mšecké Žehrovice. V oblasti technické infrastruktury se zaměřením na rozvoj kanalizačních sítí je spojena ochrana životního prostředí. Zejména připravované projekty by k této ochraně mohly přispět. Projekty na budování kanalizace se rozvíjí především v oblasti obce Křivoklát a v severozápadní části území, zároveň některé obce vytvářejí individuální projekty kanalizace - například Mšec.

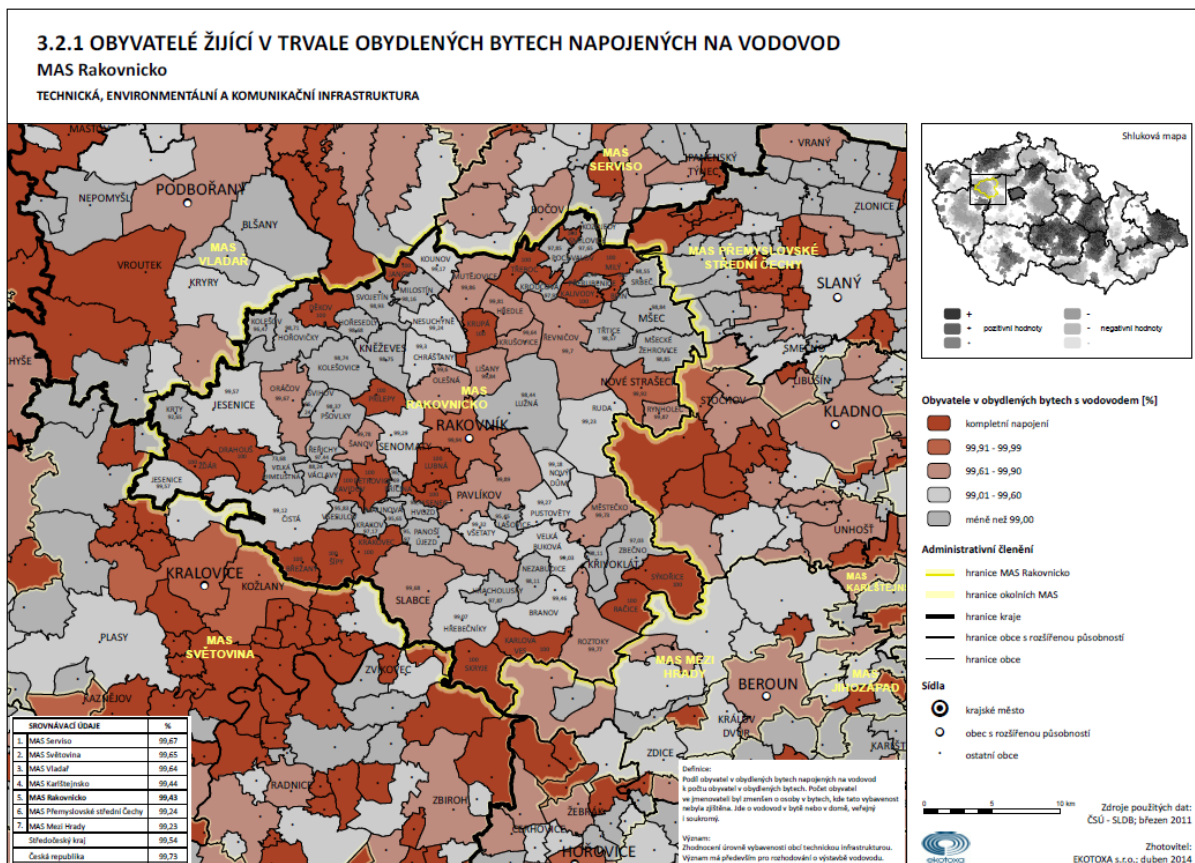
Odpadní vody se přes kanalizační sítě jednotlivých obcí odvádí do jejich ČOV. Z 22 obcí, které disponují kanalizací, disponuje 18 z nich i vlastní ČOV. Zbylé čtyři obce - Krušovice, Senomaty, Mšecké Žehrovice, Lubná, mají zřízeny septiky, které jsou připojeny na jiné obce, příp. zařízení a tím jsou odpadní vody přemístěny do spádových ČOV. Obec Krušovice je připojena na ČOV Královského pivovaru v obci, Mšecké Žehrovice na ČOV Nové Strašecí a obce Senomaty a Lubná jsou připojeny na ČOV Rakovník. Obce Senomaty, Kněžvese či Kolečovice mají ČOV ve výstavbě.

Šedesát jedna obcí má odpadní vody kumulované převážně v jímkách, jejichž svoz zajišťují jednotlivé obecní úřady.

Kartogram 7 Obyvatelé žijící v trvale obydlých bytech napojených na veřejnou kanalizaci na území MAS Rakovnicko

Vodovodní síť má vybudováno podstatně více obcí než síť kanalizační. Celkově má vodovodní síť zkonstruováno 80 % obcí, tj. 66 obcí. Realizace vodovodu probíhá v devíti ze zmiňovaných 66 obcí - Břežany, Hřebečnický, Kožojedy, Křivoklát, Lašovice, Řeřichy, Svojetín, Václavy, Všesulov. Kompletní napojení na vodovod obyvatel žijících v trvale obydlených bytech je ve 22 obcích. Stejně jako u kanalizačních sítí budou i ve zřizování vodovodních sítí realizovány projekty na jejich zhotovení.

Kartogram 8 Obyvatelé žijící v trvale obydlených bytech napojených na vodovod na území MAS Rakovnicko

Zásobování plynem

K 31. 12. 2013 disponovalo připojením na plynovod 17 obcí na území MAS Rakovnicko. Všichni obyvatelé těchto obcí mají stoprocentní možnost připojení plynovodu, až na obec Kněževes, kde se plynovod nachází pouze v části obce.

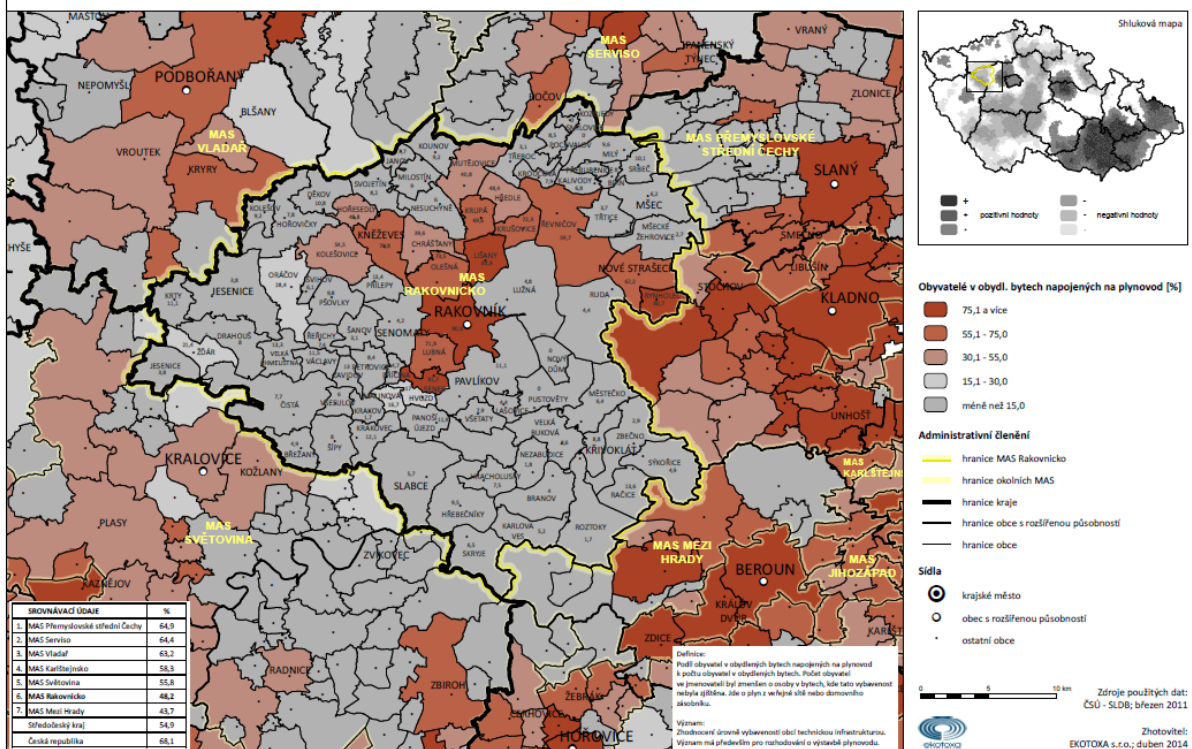
Plynovod je zbudován v obcích ležících převážně ve středu území MAS a zhruba 70 % obyvatel obcí je k plynovodu připojeno. Devadesát procent obyvatel je k plynovodu připojeno pouze v obci Rakovnicko, přibližně 75 % pak v obcích Senec a Lišany.

3.2.2 OBYVATELÉ ŽIJÍCÍ V TRVALE OBYDLENÝCH BYTECH NAPOJENÝCH NA PLYNOVOD

MAS Rakovnicko

TECHNICKÁ, ENVIRONMENTÁLNÍ A KOMUNIKAČNÍ INFRASTRUKTURA

Kartogram 9 Obyvatelé žijící v trvale obydlých bytech napojených na plynovod na území MAS Rakovnicko

Veřejné osvětlení, rozhlas

Veřejným osvětlením disponují všechny obce v působnosti MAS Rakovnicko. Ve většině z nich je ale využíváno pouze po omezenou noční či ranní dobu. Převážná většina obcí využívá veřejné osvětlení zpravidla do půlnoci a v rámci úspory elektrické energie jej uvádí znovu do provozu kolem čtvrté hodiny ranní.

Rozšířenost rozhlasu mírně pokulhává za rozšířeností veřejného osvětlení. Rozhlas lze nalézt v 64, tj. v 77 % obcích. Rozhlas není zřízen zpravidla v obcích, které patří co do rozlohy k obcím nejmenším. Z obcí, které patří rozlohou k větším, nedisponují rozhlasem Senomaty, Křivoklát a Kněžves.

Fotovoltaické a vodní elektrárny

Ve Středočeském kraji se nachází 82 fotovoltaických elektráren, z toho 7 na území MAS Rakovnicko. Rozlohou největší elektrárna je vystavěna v obci Krupá (40 250 m²), rozlohou sestupně následují elektrárny v obcích Senomaty, Pavlíkov, Mutějovice, Ruda, Nové Strašecí a Kolečovice.

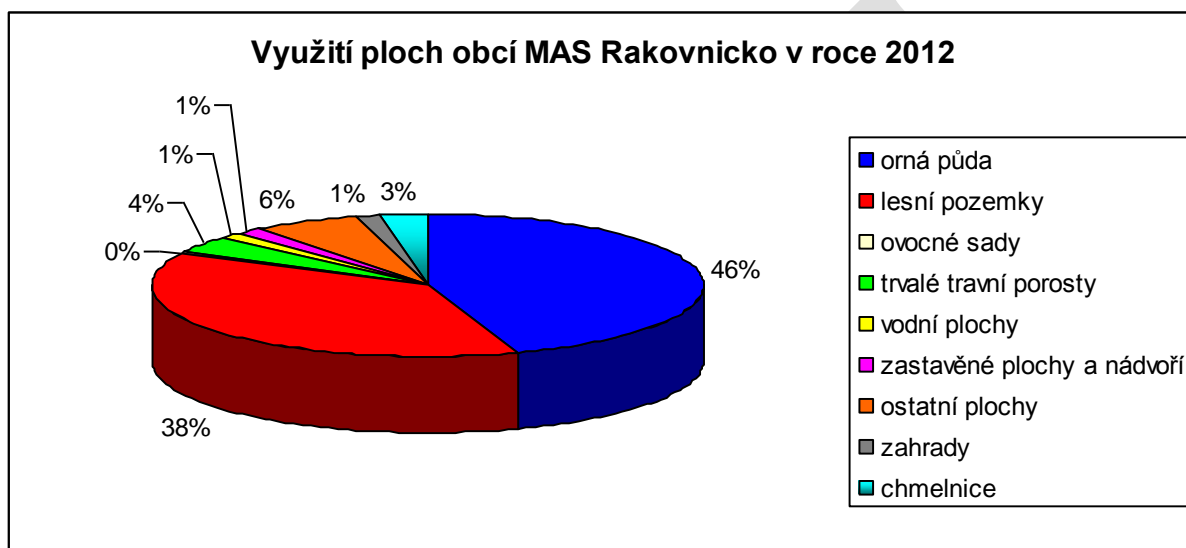
Vodní elektrárny lze na území MAS nalézt 4, a to v obcích Hřebečnický, Nezabudice, Rostoky a Sýkořice.

2.10. Životní prostředí

Ochrana přírody a stabilita krajiny

Geograficky se území MAS Rakovnicko nachází zhruba ze své poloviny ve zvlášť chráněném území. Největší část pak tvoří CHKO Křivoklátsko, které je svým potenciálem spojeno s rozvojem rekreace, turismu a naopak určitým omezením pro výstavbu nových bytových domů.

Území MAS Rakovnicko je zhruba z 50 % pokryto ornou půdou, dalších bezmála 40 % je tvořeno lesními pozemky. Koefficient ekologické stability⁷ území činí 0,83, což je hodnota indikující neutěšený krajinný prostor, který je hodnocen jako člověkem zcela pozměněný a kde jednotlivé vazby v krajině přestávají fungovat a tyto vazby nelze jednoduchým způsobem obnovit. Jedná se tedy o území intenzivně využívané, které ovšem vyžaduje vysoké vklady dodatkové energie.

Obrázek 13 Využití ploch obcí MAS Rakovnické v roce 2012
Zdroj: ČSÚ

Na území MAS Rakovnicko se nachází jedno velkoplošně chráněné území - CHKO Křivoklátsko, které je od roku 1977 vyhlášeno biosférickou rezervací UNESCO. Dále je na území možno najít několik maloplošně chráněných území - Přírodní park Jesenice, Přírodní park Džbán s megalitickou lokalitou Kounovských kamenných řad, zatopené žulové lomy atd.

Ochrana ovzduší

Kvalitu ovzduší na území MAS Rakovnicko lze celkově hodnotit jako dobrou. I Český hydrometeorologický ústav hodnotí kvalitu ovzduší území MAS jako vyhovující s minimálně překročeným limitem emisních látek v ovzduší. Nenachází se žádný významný znečišťovatel ovzduší, největší znečišťovatelé jsou lokalizováni mimo region - v severních a západních Čechách. Zároveň ovšem existuje velký počet domácností topících stále ještě uhlím, a to i v obcích, kde mají domácnosti možnost připojení k plynovodu - obce Krupá, Hředle, Přesedly, Oráčov. Tento fakt téměř znemožňuje zlepšování ovzduší v těchto obcích, příp. i v dalších částech území MAS.

Na kvalitu ovzduší má vliv i místní doprava. Jedná se zejména o dostavbu rychlostní silnice R6 a zbudování obchvatu města Rakovník. Snížil by se tak průjezd převážně nákladních vozidel a tudíž by došlo i ke snížení emisí v obcích Řevničov, Krušovice, Krupá, Hořesedly, Hořovičky a ve městě Rakovník.

⁷ Koefficient ekonomické stability - podíl ekologicky významných ploch (lesy, trvalé travní porosty, zahrady, vodní plochy) ku plochám nízké ekologické stability (orná půda, zastavěné plochy a ostatní plochy)

Nakládání s odpady

Na území MAS Rakovnicko se nachází 39 starých skládek komunálního odpadu, z čehož většina je již uzavřena a rekultivována. Sedm ze zmíněných 39 skládek je označeno jako vysoce rizikových - Slabce, Kolečovice, Jesenice, Mšec, Nezabudice, Pochvalov, Lišany. Lokalita Roztoky - Permon 1 je zařazena do území se starou ekologickou zátěží do kategorie priority A3 (tzn. s potvrzeným akutním neakceptovatelným rizikem pro lidské zdraví nebo s potvrzeným šířením kontaminace hrozícím vznikem tohoto rizika. Nápravné opatření pro dekontaminaci tohoto území je vydáno. Na území MAS Rakovnicko působí společnost EKOLOGIE s.r.o., která je moderní řízenou skládkou ležící v katastrálním území obce Rynholec. Zabývá se výrobou biopaliv, ukládáním směsného odpadu, v menší míře směsných obalů, demoličních a inertních odpadů a podílí se na likvidaci starých ekologických zátěží způsobených těžební činností.

V obcích MAS Rakovnicko je zpoplatnění odvozu komunálního odpadu realizováno dvěma způsoby. První způsob představuje roční poplatek za osobu, druhý pak prodej známek na jednotlivé odvozy. V obcích jsou dále k dispozici kontejnery na tříděný odpad, k likvidaci nebezpečného nebo objemného odpadu využívají obyvatelé služeb sběrných dvorů či sběrných míst.

Počet sběrných dvorů na území MAS je 6, což je v závislosti na 83 obcích relativně nízký počet. Sběrné dvory jsou rozmístěny po území MAS, a to v obcích - Kněževes, Kolečovice, Krušovice, Jesenice, Nové Strašecí a Rakovník. Z tohoto rozmístění vyplývá, že převážně obyvatelé jižnější části území MAS mají k nejbližšímu sběrnému dvoru dojezd přes 15 km. Tyto obce řeší problematiku objemného a nebezpečného odpadu 1 - 2 krát ročně hromadným sběrem.

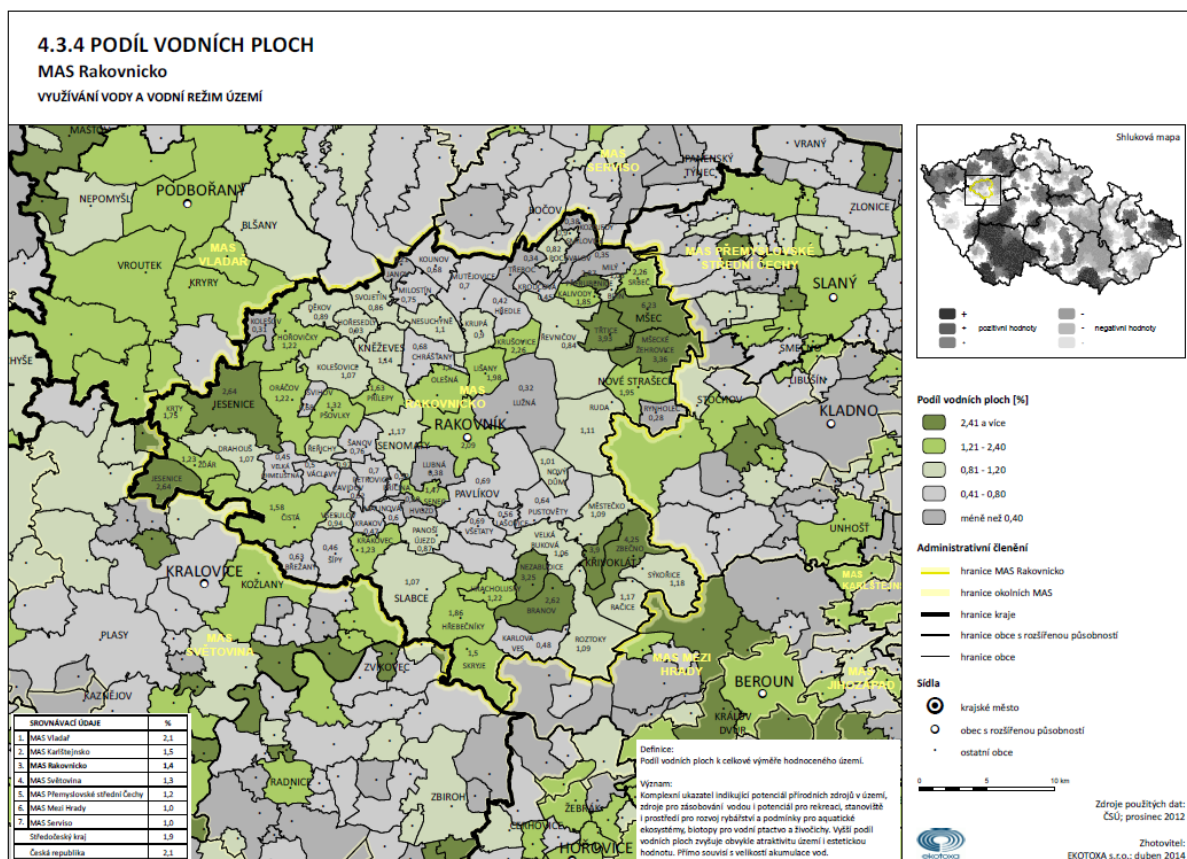

Obrázek 14 Přehled sběrných dvorů na území MAS Rakovnicko

Ochrana vod

Z hlediska hydrologie se na území MAS nachází jeden významný tok - řeka Berounka protékající jihovýchodní částí území. Další vodní zdroje jsou rozmístěny napříč celým územím. Vodní zdroje s nekvalitní pitnou vodou lze nalézt zejména v lokalitách s intenzivní zemědělskou výrobou, ve kterých byla hojně používána chemická hnojiva a postřiky (zejména chmelařská oblast území - Kněževěs, Kolečovice, Chrástany, Hořesedly, Hořovičky). Vzhledem k výskytu srážkového stínu Krušných hor chybí na území vodní nádrže, které by zadržovaly vodu.

O čištění odpadních vod na území MAS více v oddíle Technická infrastruktura.

Kartogram 10 Podíl vodních ploch v území MAS Rakovnicko

2.11. Turismus

Turismus neboli cestovní ruch se v posledních letech stává možností, jak revitalizovat ekonomiku daného regionu. Význam turismu je na lokální úrovni často přeceňován, a to zejména vzhledem k často přeceňovanému potenciálu daného území.

V první řadě je potřebné odlišit od sebe dva pojmy, jejichž význam je mnohdy zaměňován. Jedná se o pojmové označení turismus a rekreace:

- turismus (= cestovní ruch)
  - souhrn aktivit osob cestujících do míst, ve kterých obvykle nebydlí a zároveň v těchto místech osoby nepobývají delší dobu než 1 rok za účelem trávení volného času, podnikáním či jiným účelem
  - odehrává se na nadregionální, nadnárodní, globální úrovni
- rekreace
  - odehrává se obvykle na lokální či regionální, v místě bydliště a jeho blízkém
  - často nevyžaduje přespaní v daném místě
  - osoby se rekreují v době svého osobního volna, ve kterém se věnují aktivnímu či pasivnímu odpočinku

Turisté i rekreatanti vyžadují různou škálu aktivit. Turisté na prvním místě vyžadují ubytovací kapacity a zároveň nevyhledávají to, co je pro ně v místě jejich bydliště obvyklé. Vyhledávají tedy místně specifické aktivity (místní kuchyni, typické kulturní akce, unikátní přírodní či architektonické zajímavosti atd.). Z čehož vyplývá, že turisté v dané lokalitě utratí více peněz než-li rekreatanti, a to ať po stránce ubytování či stravování.

Potenciál dané oblasti je možno dělit dle 3 základních předpokladů pro turismus:

- lokalizační předpoklady
- selektivní předpoklady
- realizační předpoklady

Lokalizační předpoklady turismu na území MAS Rakovnicko

Přírodní zdroje

Z hlediska reliéfu a podnebí má území MAS Rakovnicko předpoklady pouze pro sezónní cestovní ruch v období květen - září. Stávající rybníky na území mají spíše rekreační potenciál, a proto jsou předmětem diskuze v oddíle „Kultura, rekreace, volnočasové aktivity“.

Za nejcennější přírodní zdroj na území MAS lze považovat Křivoklátsko, které bylo v roce 1977 vyhlášeno biosférickou rezervací UNESCO, čímž se významně zhodnotila přírodní atraktivita území. Význam přírodního potenciálu území CHKO částečně snižuje skutečnost, že v jeho působnosti doposud nebylo vybudováno návštěvnické centrum. CHKO je situována v jižní části území MAS a zároveň v povodí řeky Berounky, která prostupuje právě jižní částí území.

Do území MAS Rakovnicko dále zasahují dva přírodní parky - Jesenicko a Džbán. Přírodní park Jesenicko je lokalizován v západní části území MAS a přírodním parkem byl vyhlášen v roce 1994. Na území tohoto přírodního parku byly ovšem veškeré aktivity v oblasti cestovního ruchu utlumeny vlivem hospodářské reformy po roce 1991 a s tím byl spojen zánik téměř všech turistických středisek. Přírodnímu parku Jesenicko dominuje Velký rybník, který by představoval potenciál vodních sportů. Druhý z přírodních parků - Džbán - je situován v severozápadní části území MAS. Vyhlášen byl v roce 1994, stejně jako Přírodní park Jesenicko. Z hlediska krajiny a přírody se jedná o poměrně zachovalé území, kde roviny střídají strmé stráně porostlé buky, desítky metrů hluboké strže, bílé opukové stráně a srázy, chmelnice a rybníky. V parku roste i nejkrásnější buk v ČR - čtyři sta let starý buk u Mšeckých Žebrovic. Dominantou území parku jsou prehistorické kamenné řady nad obcí Kounov přezdívané "český Carnac", které nemají ve střední a východní Evropě obdoby.

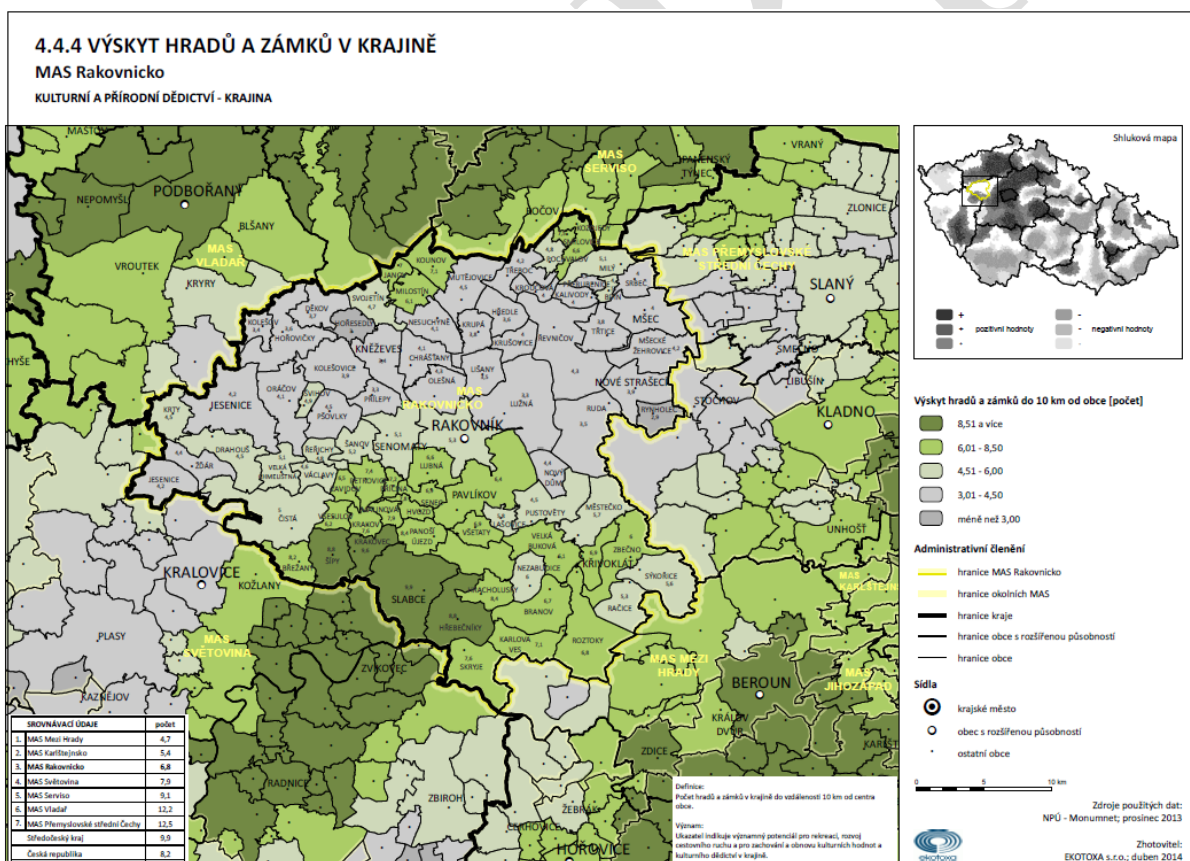
Kulturně-historické zdroje

Značnou bariérou rozvoje cestovního ruchu je vzhled některých obcí a jejich částí na území MAS Rakovnicko. Jedná se především o území bývalých Sudet, které tvoří jednu pětinu území. V těchto obcích se v posledních letech daří oživovat zaniklé památky mající potenciál pro turismus. Na území MAS Rakovnicko se i přes toto úskalí nachází 222 kulturních památek, na které se lze mimo jiné informovat v jednom ze čtyř informačních centrem na území MAS - Rakovník, Nové Strašecí, Křivoklát, Krupá. Mezi cenné kulturně-historické zdroje, které mohou podpořit cestovní ruch, patří zejména:

- Hrad Křivoklát - národní kulturní památka, která tvoří bránu do regionu a místo, ze kterého mohou být usměřováni turisté do dalších míst. Nádvoří hradu využíváno pro pořádání návštěvnických atraktivních akcí pro veřejnost. Zároveň by byla možnost využít prostory hradu pro oživení řemesel a nabídnout prostory a služeb pro kongresovou a incentivní turistiku.
- Železniční muzeum Lužná u Rakovníka - jedná se o největší železniční muzeum v České republice, které se nachází v obci vzdálené pouhých šest kilometrů od centra území MAS - města Rakovník. V areálu lze nalézt stručnou charakteristiku vývoje železnice a především výstavu lokomotiv. Železniční muzeum úzce spolupracuje s dalším kulturně-historickým zdrojem - Muzejní železnici Kolečovka.
- Muzejní železnice Kolečovka - patří mezi nejvýznamnější kulturně-historické zdroje území MAS Rakovnicko. Po železnici probíhá sezónní provoz historických parních vlaků na úseku Lužná - Krupá - Kolečovice.
- Chmelařská tradice - pro severní a centrální území MAS je od nepaměti typické pěstování chmele. Pěstování chmele na Rakovnicku je prokazatelně starší než na Žatecku, které je pěstováním této plodiny proslulé. Na území MAS je pěstován jeden z nejkvalitnějších chmelů vůbec a jde o tradici, kterou je možné využít pro vybudování atraktivní lokality v oblasti kulturně-poznávacího a zážitkového cestovního ruchu. V obci Kolečovice bylo započato s využitím potenciálu chmelařství, a to výstavbou tyčové chmelnice, obnovou historické sušárny chmele a vznikem expozic chmelařství. Význam chmelařství je posilován i vznikem nových minipivovarů na území MAS - Podžbánský pivovar v Mutějovicích. Tato skutečnost prokazuje, že tradici chmelařství je možné propojit i s pivovarnictvím.
- Obec Skryje - demograficky malá obec, která ale skýtá velký potenciál. Rozprostírá se nad řekou Berouňkou v jižní části území MAS. Nachází se v nejcennější části CHKO Křivoklátsko a ve spojení s nalezištěm trilobitů, hradem Týřovem, přírodní rezervací Skryjských jezírek a vesnickou památkovou zónou má velice dobrý turistický potenciál. Mimo výše zmíněné je obec Skryje také obcí, ve které jsou produkovány lokální výrobky tamní kozí farmy.
- Hrnčírna Mutějovice - situována v centru obce Mutějovice v severozápadní části území MAS. Při výrobě keramiky je místní hrnčíř inspirován místními výrobky a k jejich zhotovení používá místní hlínu. Součástí hrnčírny je galerie české keramiky pálené dřevem a v areálu hrnčírny jsou pořádány keramické workshopy, příp. další vzdělávací akce zaměřené na výtvarnictví a řemesla.
- Řezbářství Daenemark - nachází se ve statku v obci Přílepy. V areálu statku jsou pořádána místním řezbářem symposia i se zahraniční účastí. Na symposia je zpravidla navázán i kulturní program pro účastníky a návštěvníky. Areál má z hlediska rozvoje potenciál pro vznik řemeslného centra.
- Městská památková zóna Rakovník - kulturně-historický potenciál je soustředěn do centrální části města. Jeho součástí je rozlehlé náměstí v čele s chrámem svatého Bartoloměje a historickou zvonící, cisterciácký palác s Pražskou a Vysokou bránou. Město Rakovník též staví svůj rozvoj na světoznámé tradici pivovarnictví, a to ve spolupráci s Tradičním pivovarem Bakalář v Rakovníku. Z výhledového hlediska by městu jistě pomohlo zpřístupnění městského podzemí turistům.
- Hamousův statek Zbečno - hodnotná památka lidové architektury z 16. století, která je schopna přilákat osoby s architektonickými zájmy.

Významný turistický potenciál využitelný k interpretaci kulturního dědictví území MAS Rakovnicko tvoří osobnosti:

- Ota Pavel - přední český spisovatel, s nímž je spojeno údolí řeky Berounky mezi obcemi Skryje a Branov. Na jeho počest se každoročně koná turistický pochod, na nějž se sjíždějí obyvatelé z celé České republiky.
- Zikmund Winter - spisovatel, který působil ve městě Rakovník jako učitel gymnázia, po němž je gymnázium též pojmenováno. Každoročně je ve městě Rakovník pořádána přehlídka amatérských divadelních souborů Wintrův Rakovník, které se účastní divadelní soubory z celé České republiky.
- Karel Burian - světově uznávaný operní pěvec, jehož rodnou obcí je Rousínov. Na jeho počest je ve městě Rakovník každoročně pořádán festival vokální hudby Rakovník bratří Burianů.
- Jan Hus - spojován s hradem Krakovec, který byl posledním místem jeho pobytu před odchodem do Kostnice. Na tomto hradě je každoročně pořádána Husova pout'.
- Jaroslav Vrchlický - spisovatel, který své mládí prožil v obci Čistá a jeho tvorba je inspirována hradem Křivoklát či přírodou Přírodního parku Jesenice. V obci Čistá je J. Vrchlickému věnována naučná stezka.
- Václav Rabas - přední český malíř, který žil v obci Krušovice. V Rakovníku je po této významné osobnosti pojmenována galerie, která prezentuje jeho díla v bývalé židovské synagoze.

Kartogram 11 Výskyt hradů a zámků v území MAS Rakovnicko

Selektivní předpoklady turismu na území MAS Rakovnicko

Ekonomika cestovního ruchu je z drtivé většiny závislá na českých turistech, což indikuje slabší kupní sílu způsobenou slabší výkonností ekonomiky. Kupní síla zahraničních turistů je podstatně vyšší, ale soustřeďuje se především do okolí hradu Křivoklát, přičemž jde ze strany turistů spíše o jednodenní návštěvu hradu v rámci jejich pobytu v Praze či jiných místech s atraktivnější nabídkou služeb. Počet turistů z řad Německa se v posledních dvaceti letech podstatně snížil, a to i přesto, že jedna pětina území MAS je tvořena z oblastí bývalých Sudet. Potomci generace bývalých německých obyvatel území MAS nemají k místu bývalého bydliště svých rodičů či příbuzných úzký vztah a z toho důvodu tato kategorie turistů ubývá. Potenciálem v tomto směru může být Královský pivovar Krušovice, v jehož portfoliu figurují především zahraniční turisté (Rusko, Bělorusko, Ukrajina) a návštěvnost pivovaru se každoročně zvyšuje. Problém přílivu zahraničních turistů by mohl vzniknout v závislosti na úrovni poskytovaných služeb, k jejichž rozvoji chybí podnikatelům finanční kapitál, dále na jazykové bariéře při střetu s místními poskytovateli služeb. Poskytovatelé služeb na území MAS Rakovnicko z velké části stále nezaujali optimistický a profesionální přístup k zahraničním turistům - zejména ze strany nemožnosti výkladu v cizích jazycích. Výjimku tvoří již zmiňovaný Královský pivovar Krušovice či hrad Křivoklát.

Realizační předpoklady turismu na území MAS Rakovnicko

Image MAS Rakovnicko

Největším problémem území MAS Rakovnicko je skutečnost, že mu chybí výrazná značka - tzv. brand. Nedostatkem je nejednotná propagace území MAS. Nejsou vytvářeny společné nabídky programů a aktivit, tj. poskytovatelé služeb nespolečně spolupracují v oblasti marketingu a Rakovnicko je tak vnímáno z pohledu široké veřejnosti jako nezajímavá zemědělská krajina. Snahou je tedy zviditelnit atraktivní turistické trasy a ukázat, že na území MAS se nachází dobrá výchozí místa pro kulturní, sportovní či volnočasové aktivity.

Infrastruktura pro sport

V oblasti turistické infrastruktury pro sport chybí propojení cyklistických tras nebo jsou k dispozici pouze dílčí úseky cyklostezek. Nedostatečná je vybavenost i na vodácké trase po řece Berounce (Zvíkovec - Račice). Na území Jesenicka je k dispozici golfové hřiště v Podbořánkách, které ale stojí stranou většího zájmu golfistů - je pouze devítijamkové. Aktuálním problémem Jesenicka není jen golfové hřiště, ale i Velký rybník u Jesenice, který byl dříve využíván pro vodní sporty. V dnešní době je využíván pouze pro chov ryb. Podél řeky Berounky, v okolí obcí Křivoklát, Zbečno, Skryje a Roztoky je hustá síť turistických tras pro pěší. Tyto trasy jsou vhodné i pro cykloturistiku, přičemž nejlépe udržovaná cyklostezka se na území MAS nachází z Rakovníka směrem na Křivoklát a je hojně využívána cyklisty. Okolí řeky Berounky, příp. Jesenicko jsou též dobrým výchozím místem pro organizovaný nordic walking.

Ubytovací a stravovací infrastruktura

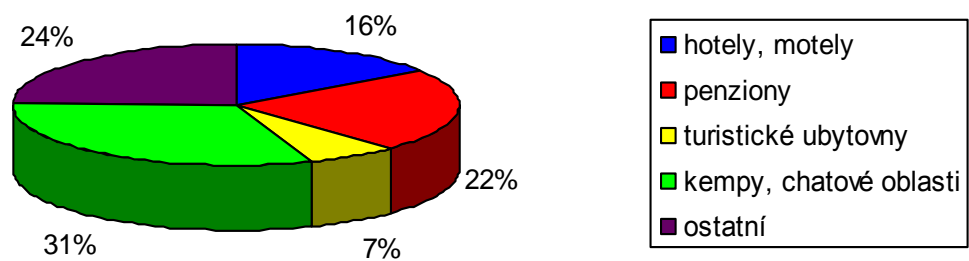
Hromadná ubytovací zařízení jsou na území MAS Rakovnicko rozmělněna a situována nerovnoměrně. Nejvíce je těchto zařízení v obcích Jesenice a Roztoky, tedy na západě a jihovýchodě území. Co do četnosti zařízení vedou obce Jesenice a Roztoky, ale jejich ubytovací infrastruktura je na špatné úrovni. V nabídce ubytovacích služeb prakticky nefiguruje ubytování v soukromí, které je v podobných tuzemských či zahraničních lokalitách žádanou formou ubytování. S nedostatkem hromadných ubytovacích kapacit se potýkají obce na východě a ve středu území MAS - okolí obcí Mšece a Pavlíkova.

Převážnou část ubytovacích zařízení lze nalézt v podobě kempů či chatiček, nejméně je na území MAS turistických ubytoven.

Výrazným zlepšením v oblasti ubytovacích služeb na území MAS Rakovnicko bylo otevření hotelového areálu v obci Nesuchyně, který nabízí velmi široké a kvalitní ubytovací a doplňkové služby v oblasti sportu a wellness.

Opačný případ je pak v rámci stravovacích možností. V každé obci je zřízeno místo, ve kterém se návštěvníci té které obce mohou nasytit, a to nejen v sezónních měsících.

**Hromadná ubytovací zařízení na území MAS Rakovnicko
k 31.12.2012**

Obrázek 15 Hromadná ubytovací zařízení na území MAS Rakovnicko k 31. 12. 2012
Zdroj: Studie zpracovaná v rámci šetření mezi starosty, 2013

2.12. Kultura, rekreace a volnočasové aktivity

V předchozím oddíle - Turismus - byl nastíněn rozdíl mezi turismem, který je soustředěn převážně na obyvatelstvo mimo území MAS Rakovnicko a rekreací, která je spojena spíše s obyvatelstvem území MAS. Rekreace může probíhat aktivní či pasivní formou. Tento oddíl tedy bude zaměřen na rekreaci v MAS Rakovnicko a potřebnou infrastrukturu pro ni. Kvalita i kvantita rekreačních zařízení koresponduje s populační velikostí jednotlivých obcí.

Největší nabídku kulturních a volnočasových aktivit zajišťuje populačně největší obec - město Rakovník. Samo město či ve spolupráci s místními podnikateli a spolky zajišťuje pořádání akcí probíhající napříč kalendářním rokem. Významně se do dění města zapojuje Kulturní centrum Rakovník. Jedná se o příspěvkovou organizaci, jejíž snahou je podpora kultury a společenského života ve městě. Zajišťuje konání koncertů, divadel, provozuje kino vč. letního a dále poskytuje své prostory též výukovým programům či jsou na jeho půdě pořádány plesy. Kulturní dění ve městě je podporováno i základní uměleckou školou, tanečním spolkem či Domem dětí a mládeže. Ve městě se nachází dvě knihovny - dětská knihovna a knihovna pro dospělé, dále různá sportoviště (fotbalová hřiště, tenisové kurty, volejbalové kurty, kurty pro plážový volejbal, běžecké dráhy, skatepark, hřiště pro pozemní hokej, hokejbalové hřiště). Mimo to lze ve městě nalézt venkovní a krytý bazén a přírodní koupaliště. Pro zimní sporty bruslení a lední hokej je Rakovník vybaven zimním stadionem. Město se snaží reagovat na moderní trendy ve sportu, nýbrž na vytváření infrastruktury pro ně nemá jednak finanční podporu, jednak umístění. V tomto duchu chybí ve městě zejména plochy pro moderní in-line bruslení a bruslit je tak možné pouze v omezené míře po cyklostezce směrem na Křivoklát.

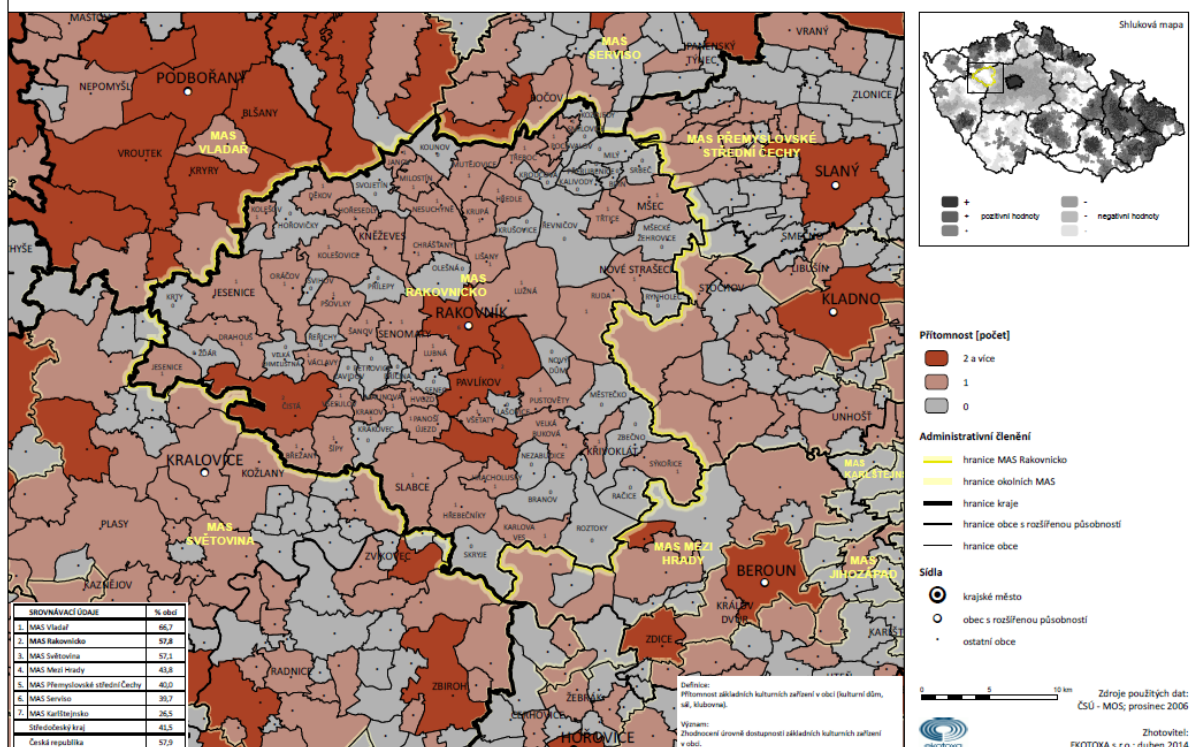
Mezi nejvýznamnější kulturní akce konané ve městě Rakovník patří Wintrův Rakovník, Rakovník bratří Burianů, Zlatá kulička, Rakovnické cyklování, Rakovnické posvícení či Růža CUP.

Z populačně menších obcí na území MAS Rakovnicko postupně mizí kulturní život a zároveň upadá kvalita pořádaných kulturních akcí. Kulturní život se v obcích stává méně dostupným - částky za vstupenky a občerstvení se zvyšují a obyvatelé šetří. V některých obcích se snaží držet akce s dlouholetou tradicí mládež, zpravidla v kooperaci se spolky, nejčastěji se Sborem dobrovolných hasičů - pořádání staročeských májů (Nesuchyně, Mutějovice, Krupá, Kounov, Lužná), v některých obcích naopak tato tradice již plně zanikla v závislosti na snižujícím se počtu mládeže (Kolešovice). Obce pouze se svých rozpočtů nedokážou pořádat větší, které by přitáhly pozornost a zájem jejich obyvatel. Na jedné straně chybí finanční prostředky, na straně druhé je často limitujícím faktorem počasí. Některým aktivním spolkům v obcích naopak chybí větší podpora ze strany obcí nebo odpovídající kulturní zařízení. Aktivní spolky lze najít v obcích Čistá, Mšec, Roztoky, Velká Buková, Městečko, Křivoklát, Pustovky, Senomaty, Přílepy, Skryje) a ne všechny se potýkají s nevolí obce k pořádání kulturních akcí. Obec Čistá má aktivní podporu obce, která podporuje pořádání zejména divadelních představení tamního spolku a zve na něj občany. Některé obce podporují kultura, sport a volnočasové aktivity vlastními granty (Čistá, Senomaty). Potenciálem především v oblasti je zlepšení prezentace a propagace akcí prostřednictvím MAS Rakovnicko a taktéž podpora vzniku, případně rekonstrukce kulturních zařízení v obcích.

3.7.6 VYBAVENOST ZÁKLADNÍMI KULTURNÍMI ZAŘÍZENÍMI

MAS Rakovnicko

VYBAVENOST SLUŽBAMI - VOLNOČASOVÁ INFRASTRUKTURA

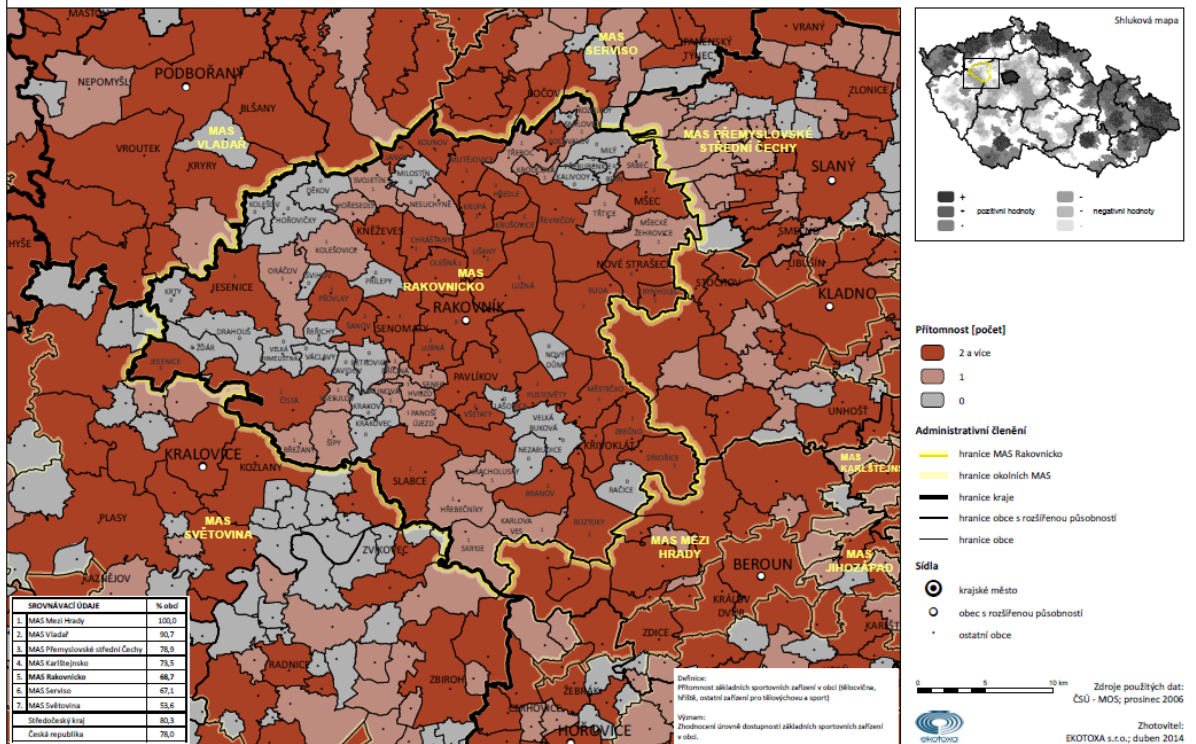
Kartogram 12 Vybavenost základními kulturními zařízeními na území MAS Rakovnicko

Pro sport provozovaný na území obcí MAS Rakovnicko, vyjma města Rakovník, chybí převážně mládež. Věkový průměr členů sportovních klubů se postupem času zvyšuje, a to vzhledem k tomu, že na území MAS populace stárne. Zároveň se území MAS potýká s nedostatkem kvalifikovaných trenérů pro práci s mládeží a sportovními zařízeními, které nemají odpovídající parametry - nevyhovující stav šaten, sociálního zařízení. Dobrou vybaveností pro sport a volný čas disponují obce Břežany, Krakov, Kolečovice, Kněževes, Pavlíkov, Křivoklát, Jesenice, Mutějovice, Smilovice. Stále udržovaným sdružením na území jednotlivých obcí MAS je sbor dobrovolných hasičů. Zpravidla se nejedná o hašení požárů jako takových, ale o prevenci sociálně patologických jevů u mládeže, přičemž sbor dobrovolných hasičů je často jednou možnou aktivitou pro mládež na území obce, ve které žijí (Břežany, Krakov, Krakovec, Krupá, Hracholusky, Hřebečnický, Janov, Nesuchyně, Panoší Újezd, Pochvalov, Senec, Všesulov, Zavidov). Výraznou podporu pro sport vyjadřují i sdružení s regionální působností - Český svaz tělesné výchovy, Okresní fotbalový svaz. Možností rozvoje sportovních aktivit na území obcí by mohla být podpora obnovy a zlepšení vybavenosti sportovních zařízení a vznik víceúčelových ploch a prostor. Z hlediska mládeže by se jednalo o spolupráci se školami v návaznosti na mimoškolní aktivity mládeže.

3.7.3 VYBAVENOST ZÁKLADNÍMI SPORTOVNÍMI ZAŘÍZENÍMI

MAS Rakovnicko

VYBAVENOST SLUŽBAMI - VOLNOČASOVÁ INFRASTRUKTURA

Kartogram 13 Vybavenost základními sportovními zařízeními na území MAS Rakovnicko

2.13. Místní správa

Řízení obcí

Obce na území MAS Rakovnicko jsou řízeny prostřednictvím jejich zastupitelstev v čele se starostou. Většina zastupitelů ovšem nedisponuje zkušenostmi z oblasti státní správy, samosprávy a spousta z nich ani necítí odpovědnost za řízení obcí. S tím korespondují nelogická rozhodnutí zastupitelů v určitých oblastech. Administrativní náročnost řízení obcí je na vysoké úrovni, zastupitelé díky svým omezeným zkušenostem pak nejsou toto řízení schopni dovést do stavu, kdy by obec fungovala tak říkajíc od začátku do konce. Tento problém souvisí s nedostatečně připravenými dotačními projekty, které následně nemohou být dovedeny do zdárného konce. Za účelem lepšího řízení obcí probíhá v některých obcích na území MAS komunitní plánování, které má přispět k rozvoji obcí a je založeno na komunikaci s občany daných obcí. Komunitní plánování je rozvinuto v obcích Čistá, Děkov, Hořesedly, Hřebečniky, Jesenice, Kněževes, Kolečovice, Krty, Mutějovice, Senomaty, Velká Buková, Žďár. Většině obcí v územní působnosti MAS by prospěla spolupráce v rámci správních svazků obcí - funkce „létaujícího tajemníka“ nebo manažera pracujícího pro více obcí, by byla jedním z možných řešení.

Hospodaření obcí

Většina obcí na území MAS Rakovnicko se vyznačuje nízkou zadlužeností. Výjimku tvoří obce Děkov, Hořesedly, Hředle, Karlova Ves, Kolečovice, Krnov, Malinová, Ruda, Rynholec, Senomaty, Šanov, Velká Chmelištná. Velkým pozitivem je též dobrá schopnost obcí splácet krátkodobé závazky. Tímto se honosí zejména obce na Jesenicku, Novostrašecku a obce v části Křivoklátska. Velmi dobrou daňovou výtěžností lze nalézt v obcích na Jesenicku kromě města Jesenice, na Čistecku, v části Křivoklátska (vyjma obcí Městečko, Nový Dům, Roztoky, Sýkořice a Zbečno), dále pak v obcích Kolečovice, Šanov, Pavlíkov, Kounov, Mutějovice, Třeboc, Kozojedy, Smilovice a Milý.

Spolupráce obcí

Problematickou oblastí obcí na území MAS Rakovnicko je také spolupráce obcí. Obce, i přesto, že jsou členy svazků obcí, řeší spoustu projektů individuálně, vzhledem k tomu, že nejsou schopny nalézt společné řešení ke společným problémům s ostatními obcemi. Na území MAS chybí subjekt, který by zastřešoval spolupráci obcí, zastřešoval jejich fungování a metodicky je řídil. Tento počín se podařilo zrealizovat pouze v období 2004 - 2007 prostřednictvím Svazku měst a obcí Rakovnicka.

Informovanost občanů

Na území MAS Rakovnicko se nacházejí obce, které vydávají zdařilé vlastní zpravodaje a informují občany o dění v obci. Tímto počinem se pyšní zejména obec Kounov. Většina obcí pak provozuje webové stránky. Některé obce dokonce spolupracují při jejich vytváření s místními regionalisty, historiky a kronikáři - obce Břežany, Čistá, Chrástany, Jesenice, Kněževes, Kounov, Kolečovice, Mšec, Mutějovice, Pavlíkov, Senomaty, Příčina, Slabce či Velká Buková. Správa webových stránek s sebou přináší relativně vysokou časovou náročnost a obce nemají na jejich administraci čas.

2.14. Dosavadní strategické plány

Na území SCLLD MAS Rakovnicko mají vazbu územně plánovací dokumentace obcí a Středočeského kraje, strategie obcí, mikroregionů, rozvojové programy kraje a strategické plány národní úrovně. Územně plánovací dokumentace kraje, včetně jeho rozvojových programů a strategické plány národní úrovně jsou SCLLD MAS Rakovnicko nadřazeny. Stejně tak je tomuto dokumentu nadřazen Plán péče CHKO Křivoklátsko, který byl rovněž při zpracování SCLLD MAS Rakovnicko zohledněn a zpracování příslušných částí bylo provedeno ve spolupráci se Správou CHKO Křivoklátsko.

Územně plánovací dokumentace a strategie obcí

Rozbor územně plánovací dokumentace je uveden v přílohové části tohoto dokumentu.

Strategie svazků obcí působících na Rakovnicku

Svazek obcí mikroregionu Balkán - Program sociální a ekonomického rozvoje mikroregionu Balkán (1999, aktualizace 2005).

Svazek obcí mikroregionu Čistá - Senomaty - Strategie mikroregionu Čistá - Senomaty (1999).

Svazek obcí mikroregionu Kněžves - Strategie mikroregionu Kněžves (1999, aktualizace 2003), Marketingová studie rozvoje cestovního ruchu regionu (2004).

Svazek obcí mikroregionu Novostrašecsko - Strategie mikroregionu Novostrašecsko (2000).

Svazek obcí mikroregionu Poddžbánsko - Strategie mikroregionu Poddžbánsko (2000).

Svazek měst a obcí Rakovnicka - Integrovaná rozvojová strategie územního obvodu regionu Rakovnicko (2005), Komunitní plán sociálních služeb (2009).

Strategie subjektů s regionální působností

Rakovnicko o. p. s. - Strategie rozvoje cestovního ruchu turistické destinace Rakovnicko (2008).

Územně plánovací dokumentace a rozvojové programy kraje

Středočeský kraj - Zásady územního rozvoje (2007, aktualizace 2010).

Středočeský kraj - Územně analytické podklady (2012, aktualizace 2013).

Středočeský kraj - Program rozvoje územního obvodu Středočeského kraje 2014 - 2020 (2013).

Středočeský kraj - Program rozvoje cestovního ruchu (2007).

Středočeský kraj - Generel cyklotras a cyklostezek (2012).

Resortní rozvojové dokumenty

Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, Správa chráněné krajinné oblasti Křivoklátsko - Plán péče o chráněnou krajinnou oblast Křivoklátsko na období 2007 - 2016.

Rozvojové dokumenty národní úrovně

Na národní úrovni jsou SCLLD MAS Rakovnicko nadřazeny Strategie regionálního rozvoje České republiky 2014 - 2020, dále sektorové strategie a operační programy.

3. SWOT analýza

Celková analýza silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb shrnuje hlavní přednosti, bariéry a trendy ovlivňující případný rozvoj území SCLLD MAS Rakovnicko. Samostatně jsou popsány vybrané tematické oblasti rozvoje. V případě konkrétně vymezeného území se daný výrok vztahuje k popsané části území nebo obci. Výroky bez specifikace území se týkají celého území SCLLD MAS Rakovnicko.

1. SWOT analýza celková

1.1. Silné stránky

Společnost

- ✓ ideální poloha města Rakovník a s tím související dobrá dostupnost;
- ✓ trend růst počtu obyvatel na území MAS.

Ekonomika:

- ✓ vysoký podíl velkých podniků na produktivitě práce a jejich poptávka po službách a výrobcích od malých a středních podniků (Rakovník, Krušovice);
- ✓ zvýšený podíl zaměstnanců pracujících v inovativních oborech (zejména Rakovník a okolí, Nové Strašecí a okolí, Roztoky a okolí);
- ✓ atraktivní regionální produkty (přírodně kvašená medovina Lužná, řemeslné pivo pivovary Mutějovice a Rakovník, kozí sýry farma Skryje, ovčí sýry a maso farma Petrovice, hrnčírna Mutějovice, vonné františky Roztoky, ruční mýdla Pustověty, rakovnický chmel, moštárna Mšec);
- ✓ nízká zadluženost převážné většiny obcí (kromě obcí Děkov, Hořesedly, Hředle, Karlova Ves, Kolečovice, Kounov, Malinová, Ruda, Rynholec, Senomaty, Šanov, Velká Chmelištná);
- ✓ dobrá schopnost obcí splácet krátkodobé závazky (zejména obce na Jesenicku, Novostrašecku a části Křivoklátska);
- ✓ velmi dobrá rentabilita vlastního kapitálu v obcích do 500 obyvatel (Drahouš, Hřebečnický, Hvozď, Kalivody, Krupá, Malinová, Milý, Mšecké Žehrovice, Panoší Újezd, Petrovice, Přerubnice, Pšovky, Řeřichy, Senec, Skryje, Svojetín, Švihov, Václavy, Velká Buková, Všesulov, Zbečno);
- ✓ velmi dobrá daňová výtěžnost (Jesenicko kromě města Jesenice, Čistá a okolí, Křivoklátsko kromě obcí Městečko, Nový Dům Roztoky, Sýkořice, Zbečno, dále Kolečovice, Šanov, Pavlíkov, Kounov, Mutějovice, Třeboc, Kozojedy, Smilovice, Milý);
- ✓ levná pracovní síla.

Zemědělství:

- ✓ dlouholetá tradice zemědělství;
- ✓ velmi silná tradice chmelařství a ideální podmínky pro pěstování chmele;
- ✓ kvalitní orná půda;
- ✓ kvalifikovaná pracovní síla.

Technická infrastruktura:

- ✓ dobrá dostupnost internetového připojení;

Školství:

- ✓ existence svazkové školy na území MAS (ZŠ a MŠ Bez hranic) jako dobrý příklad spolupráce obcí a škol;
- ✓ tradice učňovského školství a technických oborů.

Sociální péče:

- ✓ aktivní subjekty poskytující sociální péči a začleňující své klienty prostřednictvím volnočasových akcí do společností (Společenství Dobromysl, Domov Ráček, Mateřské centrum Paleček, Pečovatelská služba Nové Strašecí).

Kultura, sport, volný čas a rekreace:

- ✓ atraktivní potenciál pro rekreaci;
- ✓ dostatek ploch pro sport a rekreaci;
- ✓ atraktivní kulturní a sportovní akce v kalendáři akcí;
- ✓ existence spolků a organizací s historií a tradicí v oblasti kultury, sportu a volnočasových aktivit.

Životní prostředí:

- ✓ nízká kontaminace půdy (s výjimkou obcí Děkov, Hředle, Kolešovice, Krupá, Lišany, Milý, Pochvalov, Srbeč, Řevničov, Třeboc);
- ✓ vysoký podíl zvláště chráněných území (Křivoklátsko);
- ✓ převážná část území MAS je mimo záplavová území;
- ✓ vysoký koeficient ekologické stability Křivoklátska a části Novostrašicka;
- ✓ velmi příznivý chemický stav vody (s výjimkou Křivoklátska, Jesenicka, severní části mikroregionu Kněževy a severní části Novostrašicka);
- ✓ velmi dobrý chemický stav podzemních vod (jih území);
- ✓ vysoký podíl lesů (s výjimkou mikroregionu Kněževy a Poddžbánsko);
- ✓ dobrá kvalita ovzduší.

Místní dědictví:

- ✓ vysoký počet kulturních památek i nechráněného památkového fondu;
- ✓ dostupné zdroje informací o historii regionu;
- ✓ velmi dobrá úroveň místních historiků a regionalistů;
- ✓ existující místní průvodci;
- ✓ silná tradice chmelařství a pivovarnictví;
- ✓ vlastní značka regionálních produktů, řemesel a aktivit (To pravé z Rakovníka);

Cestovní ruch a rekreace:

- ✓ vysoká atraktivita území Křivoklátska a Jesenicka;

- ✓ existence objektů s vysokou návštěvností (Křivoklát, pivovar Krušovice, železniční muzeum v Lužné, Kounovské kamenné řady, Skryje).

1.2. Slabé stránky

Společnost:

- ✓ vysoký podíl rekreačního bydlení (s výjimkou obcí Nové Strašecí, Rakovník, Řevničov);
- ✓ velmi nízká hustota zalidnění (s výjimkou obcí Lubná, Nové Strašecí, Rakovník, Rynholec);
- ✓ vysoký podíl neobydlených bytů (zejména v obcích Děkov, Kozojedy, Krty, Nezabudice, Petrovice, Pochvalov, Račice, Smilovice, Sýkořice, Třeboc, Zbečno);
- ✓ záporná míra přirozeného přírůstku obyvatelstva (výrazně záporné hodnoty v obcích Bdín, Čistá, Janov, Hracholusky, Kalivody, Kolečovice, Krakovec, Lašovice, Pšovlky, Řevničov, Šípy, Velká Buková, Velká Chmelištná, Zbečno);
- ✓ záporné migrační saldo a snižující se index migračního salda (s výjimkou obcí Bdín, Břežany, Drahouš, Chrást'any, Janov, Karlova Ves, Kolečov, Kounov, Krakov, Krty, Milý, Příčina, Ruda, Senomaty, Smilovice, Sýkořice, Šanov, Šípy, Václavy, Velká Chmelištná);
- ✓ nepříznivá skladba populace (s výjimkou obcí Děkov, Drahouš, Hořovičky, Chrást'any, Hvozď, Kněževy, Kolečov, Kounov, Krakov, Kroučová, Krušovice, Lubná, Malinová, Milostín, Mutějovice, Nesuchyně, Panoší Újezd, Ruda, Rynholec, Řeřichy, Senec, Skryje, Svojetín, Šanov, Šípy, Švihov, Zavidov);
- ✓ vysoký podíl osob nad 65 let a do 15 let na obyvatele v ekonomickém věku (s výjimkou obcí Drahouš, Lubná, Oráčov, Šípy);
- ✓ nízká intenzita bytové výstavby;
- ✓ nízký podíl nově postavených bytů (s výjimkou obcí Branov, Kalivody, Lubná, Nový Dům, Senomaty, Rynholec, Řeřichy);
- ✓ vyšší úmrtnost (s výjimkou obcí Drahouš, Krakov, Olešná, Panoší Újezd, Příčina, Řeřichy, Senec, Smilovice, Sýkořice, Třtice, Václavy, Všesulov);
- ✓ vyšší podíl neúplných rodin zejména v severní části mikroregionu Kněževy, části Novostrašicka a jižní části Křivoklátska;
- ✓ nízký podíl osob narozených mimo obvyklé bydliště (zejména bývalé Sudety a jižní část Čistecka).

Ekonomika:

- ✓ absence středních podniků a nižší stabilita podnikatelské aktivity;
- ✓ nízká progresivita ekonomiky v terciární sféře;
- ✓ nízká úroveň daňových příjmů (s výjimkou obcí Branov, Drahouš, Kolečovice, Krakovec, Rynholec, Řeřichy, Velká Chmelištná);
- ✓ lokálně zvýšená míra nezaměstnanosti - zejména sever území směrem k Ústeckému kraji (dlouhodobě) a část Jesenicka (obce Děkov, Drahouš, Hořesedly, Hořovičky, Kolečov, Kounov, Krty, Malinová, Mutějovice, Nesuchyně, Pustověty, Svojetín, Žďár);
- ✓ nízká míra ekonomické aktivity (podílu zaměstnaných a nezaměstnaných ve věkové kategorii 15 - 64 let) v okrajových částech regionu - zejména v západní části území (bývalé Sudety), větší část Čistecka a jižní část Křivoklátska, dále Kozojedy, Pochvalov, Smilovice.

Zemědělství:

- ✓ nízká produkční schopnost půdy (s výjimkou obcí Chrást'any, Kněžves, Nový Dům, Svojetín, Všetaty);
- ✓ významný vliv eroze na Křivoklátsku, Novostrašecku a okolí Čisté;
- ✓ poloha území MAS ve srážkovém stínu Krušných hor - vážný nedostatek srážek, rozsáhlá oblast sucha a nízká vodní retence v povodí Rakovnického potoka (zejména severozápad a střed území MAS);
- ✓ pokles pěstování chmele (s výjimkou území obce Kolečovice);
- ✓ výrazný pokles živočišné výroby a s tím spojený výrazný úbytek ploch pro pěstování krmných plodin;
- ✓ velmi nízká diverzifikace zemědělských činností v oblasti zpracování zemědělských produktů, zejména výrazný pokles zpracovatelského průmyslu pro živočišnou výrobu;
- ✓ slabá aktivita zemědělských podniků v oblasti cestovního ruchu (agroturistika) a nevyužití potenciálu tvorby nových pracovních míst.

Doprava:

- ✓ slabší dopravní obslužnost v okrajových částech (jih Křivoklátska, okolí Čisté a severní okraj regionu);
- ✓ nedokončená R6 v úseku Nové Strašecí - Kolečov;
- ✓ chybějící obchvat města Rakovník;
- ✓ nedostatek parkovacích ploch na území CHKO Křivoklátsko;
- ✓ průjezd těžkých nákladních vozidel částí CHKO Křivoklátsko;
- ✓ zhoršená dopravní situace v obci Křivoklát při konání akcí na hradě Křivoklát;
- ✓ horší stav místních komunikací.

Technická infrastruktura:

- ✓ nízký podíl osob napojených na vodovod v oblasti mikroregionu Kněžves a části Novostrašicka;
- ✓ nízký podíl osob napojených na veřejnou kanalizaci (s výjimkou obcí Čistá, Jesenice, Kolečovice, Krušovice, Lišany, Lubná, Lužná, Nové Strašecí, Olešná, Rakovník, Roztoky, Rynholec, Řevničov, Senomaty, Třtice).

Občanská vybavenost:

- ✓ špatná dostupnost sportovních zařízení na Křivoklátsku a v severní části území
- ✓ nízký počet koupališť a bazénů;
- ✓ horší dostupnost významných kulturních zařízení;
- ✓ horší stavební stav objektů občanské vybavenosti pro kulturu a sport v obcích;
- ✓ nedostatek kvalifikovaných trenérů a cvičitelů pro práci s dětmi a mládeží;
- ✓ chybějící zázemí pro kulturní spolky (divadlo, hudba, tanec).

Školství:

- ✓ nízká naplněnost základních škol;
- ✓ nedostatečná vybavenost a špatný stav školních budov (kromě měst Rakovník a Nové Strašecí);

- ✓ vysoké náklady obcí na zajištění provozu škol;
- ✓ snížená dostupnost mateřských škol v centrální části Křivoklátska, části Novostrašeka, okrajové části mikroregionu Kněževes a v okolí Čisté;
- ✓ snížená dostupnost základních škol v severní části mikroregionu Kněževes, části Křivoklátska, části Novostrašeka a okolí Čisté;
- ✓ snížená dostupnost středních škol obcí v severní a jižní části území;
- ✓ horší dostupnost gymnázií s výjimkou Rakovníka a okolí a Nového Strašecí a okolí.

Sociální služby:

- ✓ špatná dostupnost sociálních služeb v oblasti Křivoklátska, okolí Čisté, severu mikroregionu Křivoklát a severní části Novostrašeka;
- ✓ chybějící infrastruktura a služby sociální péče (s výjimkou měst Jesenice, Nové Strašecí, Rakovník a obec Kolečovice).

Zdravotnictví:

- ✓ špatná dostupnost zdravotnických služeb s výjimkou Rakovníka a okolí a Nového Strašecí a okolí;
- ✓ horší dostupnost praktického lékaře na Křivoklátsku, okolí Čisté, části mikroregionu Kněževes a Poddžbánsko a severní části Novostrašeka.
- ✓ nízký počet lékáren;

Integrovaný záchranný systém:

- ✓ horší dostupnost hasičského záchranného sboru kromě Rakovníka a okolí a Nového Strašecí;
- ✓ horší dostupnost policie v severní a jižní části území;
- ✓ horší dostupnost záchranné služby v severní a jižní části území.

Kultura, sport, volný čas a rekreace:

- ✓ nedostatek finančních prostředků na obnovu a zlepšení vybavení sportovních areálů;
- ✓ neochota organizátorů akcí domluvit se na kalendáři akcí;
- ✓ snižující se počet akcí, do kterých je zapojena venkovská mládež (staročeské máje).

Životní prostředí:

- ✓ nízký koeficient ekologické stability v oblasti pěstování chmele (mikroregion Kněževes, Poddžbánsko, část Novostrašeka);
- ✓ nízký úhrn a četnost srážek, špatná vodní retence (sever a střed území);
- ✓ nevyhovující chemický stav podzemních vod v severní a střední části území;
- ✓ nízký podíl ekologicky obhospodařovaných půd (s výjimkou obcí Branov, Hracholusky, Pavlíkov, Slabce, Srbeč, Velká Buková, Žďár).

Místní dědictví:

- ✓ celkově velmi špatný stav památek;
- ✓ nepřístupné památky, zejména kostely;
- ✓ vandalství a ničení obnovených památek;

- ✓ slabá vazba obyvatel na historii území (zejména bývalé Sudety).

Cestovní ruch:

- ✓ nízký ubytovací potenciál (s výjimkou obcí Jesenice, Křivoklát a Rakovník);
- ✓ nízký výskyt hradů a zámků (s výjimkou Křivoklátska a Balkánu);
- ✓ chybějící spolupráce poskytovatelů služeb v cestovním ruchu;
- ✓ nepropojená síť cyklistických tras;
- ✓ chybějící nabídka kvalitního ubytování v soukromí;
- ✓ slabá propagace regionu navenek.

1.3. Příležitosti

Společnost:

- ✓ spolupráce obcí v oblastech samostatné působnosti (školství, sociální péče, dopravní obslužnost, odpadové hospodářství);
- ✓ spolupráce obcí, neziskových organizací a spolků přinese zlepšení image území MAS;

Ekonomika:

- ✓ ekonomický růst po končící ekonomické krizi může přinést zvýšení zaměstnanosti a tím i zlepšení ekonomických ukazatelů území MAS;

Zemědělství:

- ✓ výstavba záchytných vodních nádrží;
- ✓ podpora konkurenceschopnosti zemědělských produktů na místním trhu (farmářské trhy, prodej ze dvora);
- ✓ podpora živočišné výroby vytvářející přidanou hodnotu v podobě nabídky pracovních míst;
- ✓ budování image a podpora chmelařství jako nejvýznamnější regionální značky;

Školství:

- ✓ spolupráce obcí a škol v území MAS a vznik nových svazkových škol;
- ✓ zájem o spolupráci škol a sportovních organizací v oblasti mimoškolních aktivit;
- ✓ propojování základních a středních škol (technického směru) s podnikatelskými subjekty v území MAS a lepší uplatnění mladých na trhu práce;
- ✓ zajištění lepší dopravní obslužnosti v rámci svazkových škol;
- ✓ zájem o spolupráci škol v rámci projektů spolupráce (Posázaví + Rakovnicko).

Sociální péče:

- ✓ zájem obcí a poskytovatelů sociálních služeb o vznik komunitních center (Srbeč, Kolečov, Oráčov, Pustověty);
- ✓ programy a aktivity směřující k začleňování sociálně slabých obyvatel do většinové společnosti (trh práce, volnočasové aktivity, vzdělávání);
- ✓ rozvoj podnikatelských aktivit v oblasti terénní a ambulantní sociální péče.

Kultura, sport, volný čas a rekreace:

- ✓ zlepšení a zvýšení nabídky volnočasových aktivit ze strany škol a spolků bude působit jako prevence před užíváním návykových látek a kriminalitou;
- ✓ nárůst zájmu veřejnosti o rekreaci;
- ✓ propojování aktivit škol a spolků v oblasti kultury, sportu a volného času;
- ✓ podpora spolků, do jejichž činnosti bude aktivně zapojena mládež;
- ✓ podpora kultury, sportu a volnočasových aktivit v rámci animační činnosti MAS;
- ✓ zvyšující se zájem o pořádání akcí spojených s tradicemi a zvyky;
- ✓ zlepšení a zvýšení nabídky volnočasových aktivit ze strany škol a spolků bude působit jako prevence před užíváním návykových látek a kriminalitou;
- ✓ nárůst zájmu veřejnosti o rekreaci.

Místní dědictví:

- ✓ existence a činnost spolků v oblasti obnovy místních památek a oživení tradic;
- ✓ zájem církve o obnovu kostelů a far za účelem jejich zpřístupnění veřejnosti;
- ✓ podpora zahraniční spolupráce vedoucí k oživení místního dědictví;
- ✓ prosazování kvalitních regionálních produktů a řemesel na trhu s tradičními produkty;
- ✓ podpora tradic, zvyků, řemesel a místní produkce v rámci animační činnosti MAS.

Cestovní ruch:

- ✓ nárůst zájmu veřejnosti o turistiku;
- ✓ rozvoj zahraniční spolupráce jako forma podpora turistiky;
- ✓ založení organizace cestovního ruchu (destinačního managementu) v území MAS;
- ✓ vyhlášení národního parku Křivoklátsko a vznik návštěvnického centra;
- ✓ rozvoj cestovního ruchu ve chmelařské oblasti;
- ✓ změna režimu užívání Velkého rybníka u Jesenice, který má potenciál pro vodní sporty a rekreaci u vody;
- ✓ zámecké areály Olešná, Mšec a Slabce, které mají potenciál stát se návštěvnickými centry se zajímavými službami a aktivitami pro návštěvníky (zaniklá a tradiční, řemesla, gastronomie, místní produkty, moderované vycházky, akce pro veřejnost);
- ✓ zařazení cyklotrasy Jesenice - Rakovník - Křivoklát do sítě Euro Velo.

1.4. Hrozby

Společnost:

- ✓ negativní postoj některých obcí ke vzájemné spolupráci zejména v oblastech samostatné a přenesené působnosti, školství, odpadového hospodářství, sociálních služeb, cestovního ruchu a projektového řízení;
- ✓ nezájem některých samospráv o realizaci rozvojových projektů může dále prohloubit velké rozdíly mezi jednotlivými částmi území a obcemi MAS z hlediska jejich infrastruktury, vybavenosti a služeb;
- ✓ nezájem o podporu sociálně slabých osob může mít tendenci zvyšování sociální segregace a vliv na růst kriminality;
- ✓ odchod mladých lidí po dosažení vzdělání mimo území MAS z důvodu nedostatku pracovních míst pro pracovníky s kvalifikací;

- ✓ pokračující trend stárnutí populace bude přinášet vyšší nároky na oblast sociální péče;
- ✓ dlouhodobě nízký zájem o práci s mládeží, který může ovlivnit nárůst počtu závislých na návykových látkách a zvýšení kriminality;
- ✓ nezáměr samospráv o prohlubování zahraniční spolupráce v souvislosti s historií regionu (Sudety - Kronach, SRN, Italové na Rakovnicku - sever Itálie, volyňští Češi - Huleč, Ukrajina, Puszcza Marianska, Polsko).

Ekonomika:

- ✓ lokálně zvyšující se a pokračující dlouhodobá nezaměstnanost bude znamenat ztrátu pracovních návyků, což povede k dalšímu snížení uplatnitelnosti na trhu práce.

Zemědělství:

- ✓ nedostatek srážkových vod;
- ✓ únik vody z krajiny;
- ✓ eroze půdy;
- ✓ pokles konkurenceschopnosti zemědělské produkce na trhu.

Školství:

- ✓ nezáměr obcí a škol o vzájemnou spolupráci;
- ✓ zánik venkovských škol a odliv dětí z převážné části území MAS do základních škol v Rakovníku.

Sociální péče:

- ✓ podcenění trendu stárnutí a neřešení problematiky sociální péče;
- ✓ rostoucí nároky na infrastrukturu pro seniory.

Kultura, sport, volný čas a rekreace:

- ✓ nezáměr veřejnosti o nabídku volnočasových aktivit v území MAS;
- ✓ nezáměr dospělých o práci s dětmi a mládeží;
- ✓ nezapojování dětí a mládeže o kulturu, sport a volný čas.

Místní dědictví:

- ✓ nezáměr veřejnosti o stav místních památek;
- ✓ nezáměr mládeže o tradice a zvyky (např. staročeské máje);
- ✓ nedostatek finančních prostředků na obnovu památek;
- ✓ vymírání sudetských Němců, přes které je přístup k cenným informacím o historii a životě obyvatel bývalých Sudet.

Cestovní ruch:

- ✓ vyhlášení národního parku Křivoklátsko bez vybudování odpovídající infrastruktury a zajištění kvalitních služeb pro turisty (ubytování, stravování, turistické produkty a balíčky);
- ✓ nekvalitní ubytovací, stravovací a další služby turistům budou znamenat nezáměr o opakovanou návštěvu území MAS a špatnou reklamu pro potenciální návštěvníky;

- ✓ vymírání sudetských Němců, kteří se zvyšujícím se věkem přestávají navštěvovat rodné obce v území bývalých Sudet.

2. SWOT analýzy vybraných oblastí rozvoje

3.1. Školství

2.1.1. Silné stránky

- ✓ existence svazkové školy na území MAS (ZŠ a MŠ Bez hranic) jako dobrý příklad spolupráce obcí a škol;
- ✓ tradice učňovského školství a technických oborů.

2.1.2. Slabé stránky

- ✓ nízká naplněnost základních škol;
- ✓ nedostatečná vybavenost a špatný stav školních budov (kromě měst Rakovník a Nové Strašecí);
- ✓ vysoké náklady obcí na zajištění provozu škol;
- ✓ snížená dostupnost mateřských škol v centrální části Křivoklátska, části Novostrašicka, okrajové části mikroregionu Kněževy a v okolí Čisté;
- ✓ snížená dostupnost základních škol v severní části mikroregionu Kněževy, části Křivoklátska, části Novostrašicka a okolí Čisté;
- ✓ snížená dostupnost středních škol obcí v severní a jižní části území.

2.1.3. Příležitosti

- ✓ spolupráce obcí a škol v území MAS a vznik nových svazkových škol;
- ✓ zájem o spolupráci škol a sportovních organizací v oblasti mimoškolních aktivit;
- ✓ propojování základních a středních škol (technického směru) s podnikatelskými subjekty v území MAS a lepší uplatnění mladých na trhu práce;
- ✓ zajištění lepší dopravní obslužnosti v rámci svazkových škol;
- ✓ zájem o spolupráci škol v rámci projektů spolupráce (Posázaví + Rakovnícko).

2.1.4. Hrozby

- ✓ nezájem obcí a škol o vzájemnou spolupráci;
- ✓ zánik venkovských škol a odliv dětí z převážné části území MAS do základních škol v Rakovníku.

2.2. Sociální péče

2.2.1. Silné stránky

- ✓ aktivní subjekty poskytující sociální péči a začleňující své klienty prostřednictvím volnočasových akcí do společnosti (Společenství Dobromysl, Domov Ráček, Mateřské centrum Paleček, Pečovatelská služba Nové Strašecí).

2.2.2. Slabé stránky

- ✓ špatná dostupnost sociálních služeb v oblasti Křivoklátska, okolí Čisté, severu mikroregionu Křivoklát a severní části Novostrašicka;
- ✓ chybějící infrastruktura a služby sociální péče (s výjimkou měst Jesenice, Nové Strašecí, Rakovník a obec Kolečovice).

2.2.3. Příležitosti

- ✓ zájem obcí a poskytovatelů sociálních služeb o vznik komunitních center (Srbeč, Kolečov, Oráčov, Pustověty);
- ✓ programy a aktivity směřující k začleňování sociálně slabých obyvatel do většinové společnosti (trh práce, volnočasové aktivity, vzdělávání);
- ✓ rozvoj podnikatelských aktivit v oblasti terénní a ambulantní sociální péče.

2.2.4. Hrozby

- ✓ podcenění trendu stárnutí a neřešení problematiky sociální péče;
- ✓ rostoucí nároky na infrastrukturu pro seniory.

2.3. Kultura, sport, volný čas a rekreace

2.3.1. Silné stránky

- ✓ atraktivní potenciál pro rekreaci;
- ✓ dostatek ploch pro sport a rekreaci;
- ✓ atraktivní kulturní a sportovní akce v kalendáři akcí;
- ✓ existence spolků a organizací s historií a tradicí v oblasti kultury, sportu a volnočasových aktivit.

2.3.2. Slabé stránky

- ✓ nedostatek finančních prostředků na obnovu a zlepšení vybavení sportovních areálů;
- ✓ neochota organizátorů akcí domluvit se na kalendáři akcí;
- ✓ snižující se počet akcí, do kterých je zapojena venkovská mládež (staročeské máje).

2.3.3. Příležitosti

- ✓ propojování aktivit škol a spolků v oblasti kultury, sportu a volného času;
- ✓ podpora spolků, do jejichž činnosti bude aktivně zapojena mládež;
- ✓ podpora kultury, sportu a volnočasových aktivit v rámci animační činnosti MAS;
- ✓ zvyšující se zájem o pořádání akcí spojených s tradicemi a zvyky;
- ✓ zlepšení a zvýšení nabídky volnočasových aktivit ze strany škol a spolků bude působit jako prevence před užíváním návykových látek a kriminalitou;
- ✓ nárůst zájmu veřejnosti o rekreaci.

2.3.4. Hrozby

- ✓ nezájem veřejnosti o nabídku volnočasových aktivit v území MAS;
- ✓ nezájem dospělých o práci s dětmi a mládeží;
- ✓ nezapojování dětí a mládeže o kulturu, sport a volný čas.

2.4. Zemědělství

2.3.1. Silné stránky

- ✓ dlouholetá tradice zemědělství;
- ✓ velmi silná tradice chmelařství a ideální podmínky pro pěstování chmele;
- ✓ kvalitní orná půda;
- ✓ kvalifikovaná pracovní síla.

2.3.2. Slabé stránky

- ✓ nízká produkční schopnost půdy (s výjimkou obcí Chrášťany, Kněžves, Nový Dům, Svojetín, Všetaty);
- ✓ významný vliv eroze na Křivoklátsku, Novostrašecku a okolí Čisté;
- ✓ poloha území MAS ve srážkovém stínu Krušných hor - vážný nedostatek srážek, rozsáhlá oblast sucha a nízká vodní retence v povodí Rakovnického potoka (zejména severozápad a střed území MAS);
- ✓ pokles pěstování chmele (s výjimkou území obce Kolečovice);
- ✓ výrazný pokles živočišné výroby a s tím spojený výrazný úbytek ploch pro pěstování krmných plodin;
- ✓ velmi nízká diverzifikace zemědělských činností v oblasti zpracování zemědělských produktů, zejména výrazný pokles zpracovatelského průmyslu pro živočišnou výrobu;
- ✓ slabá aktivita zemědělských podniků v oblasti cestovního ruchu (agroturistika) a nevyužití potenciálu tvorby nových pracovních míst.

2.3.3. Příležitosti

- ✓ výstavba záchytných vodních nádrží;
- ✓ podpora konkurenceschopnosti zemědělských produktů na místním trhu (farmářské trhy, prodej ze dvora);
- ✓ podpora živočišné výroby vytvářející přidanou hodnotu v podobě nabídky pracovních míst;
- ✓ budování image a podpora chmelařství jako nejvýznamnější regionální značky.

2.3.4. Hrozby

- ✓ nedostatek srážkových vod;
- ✓ únik vody z krajiny;
- ✓ eroze půdy;
- ✓ pokles konkurenceschopnosti zemědělské produkce na trhu.

2.5. Místní dědictví

2.5.1. Silné stránky

- ✓ vysoký počet kulturních památek i nechráněného památkového fondu;
- ✓ dostupné zdroje informací o historii regionu;
- ✓ velmi dobrá úroveň místních historiků a regionalistů;
- ✓ existující místní průvodci;
- ✓ silná tradice chmelařství a pivovarnictví;
- ✓ vlastní značka regionálních produktů, řemesel a aktivit (To pravé z Rakovníka).

2.5.2. Slabé stránky

- ✓ celkově velmi špatný stav památek;
- ✓ nepřístupné památky, zejména kostely;
- ✓ vandalství a ničení obnovených památek;
- ✓ slabá vazba obyvatel na historii území (zejména bývalé Sudety).

2.5.3. Příležitosti

- ✓ existence a činnost spolků v oblasti obnovy místních památek a oživení tradic;
- ✓ zájem církve o obnovu kostelů a far za účelem jejich zpřístupnění veřejnosti;
- ✓ podpora zahraniční spolupráce vedoucí k oživení místního dědictví;
- ✓ prosazování kvalitních regionálních produktů a řemesel na trhu s tradičními produkty;
- ✓ podpora tradic, zvyků, řemesel a místní produkce v rámci animační činnosti MAS.

2.5.4. Hrozby

- ✓ nezájem veřejnosti o stav místních památek;
- ✓ nezájem mládeže o tradice a zvyky (např. staročeské máje);
- ✓ nedostatek finančních prostředků na obnovu památek;
- ✓ vymírání sudetských Němců, přes které je přístup k cenným informacím o historii a životě obyvatel bývalých Sudet.

2.6. Cestovní ruch

2.6.1. Silné stránky

- ✓ vysoká atraktivita území v oblasti Křivoklátska a Jesenicka;
- ✓ existence objektů s vysokou návštěvností (Křivoklát, pivovar Krušovice, železniční muzeum v Lužné, Kounovské kamenné řady, Skryje).

2.6.2. Slabé stránky

- ✓ nízký ubytovací potenciál (s výjimkou obcí Jesenice, Křivoklát a Rakovník);
- ✓ nízký výskyt hradů a zámků (s výjimkou Křivoklátska a Balkánu);

- ✓ chybějící spolupráce poskytovatelů služeb v cestovním ruchu;
- ✓ nepropojená síť cyklistických tras;
- ✓ chybějící nabídka kvalitního ubytování v soukromí;
- ✓ slabá propagace regionu navenek.

2.6.3. Příležitosti

- ✓ nárůst zájmu veřejnosti o turistiku;
- ✓ rozvoj zahraniční spolupráce jako forma podpora turistiky.
- ✓ založení organizace cestovního ruchu (destinačního managementu) v území MAS;
- ✓ vyhlášení národního parku Křivoklátsko a vznik návštěvnického centra;
- ✓ rozvoj cestovního ruchu ve chmelařské oblasti;
- ✓ změna režimu užívání Velkého rybníka u Jesenice, který má potenciál pro vodní sporty a rekreaci u vody;
- ✓ zámecké areály Olešná, Mšec a Slabce, které mají potenciál stát se návštěvnickými centry se zajímavými službami a aktivitami pro návštěvníky (zaniklá a tradiční, řemesla, gastronomie, místní produkty, moderované vycházky, akce pro veřejnost);
- ✓ zařazení cyklotrasy Jesenice - Rakovník - Křivoklát do sítě Euro Velo.

2.6.4. Hrozby

- ✓ vyhlášení národního parku Křivoklátsko bez vybudování odpovídající infrastruktury a zajištění kvalitních služeb pro turisty (ubytování, stravování, turistické produkty a balíčky);
- ✓ nekvalitní ubytovací, stravovací a další služby turistům budou znamenat nezáměr o opakovanou návštěvu území MAS a špatnou reklamu pro potenciální návštěvníky;
- ✓ vymírání sudetských Němců, kteří se zvyšujícím se věkem přestávají navštěvovat rodné obce v území bývalých Sudet.

4. Návrhová část

Návrhová část SCLLD MAS Rakovnicko je výstupem veřejného procesu komunitní přípravy rozvojového dokumentu pro území MAS Rakovnicko na období 2014 - 2020. Návrhová část stanovuje cíle a jejich prioritizaci, respektive vizi strategie s definicí vzájemné návaznosti a provázanosti strategických a specifických cílů. Vodítkem pro vlastní realizaci strategie je také návrh konkrétních opatření vedoucích pro naplňování a dosažení stanovených cílů.

Z veřejného procesu přípravy SCLLD MAS Rakovnicko, který se skládal z dotazníkového šetření s vybranými aktéry na území MAS Rakovnicko, osobních rozhovorů se starosty obcí, anket samospráv a setkání jejich zástupců s obyvateli obcí a z realizace tematických setkání vyplynulo zjištění, že občané kladou důraz primárně na:

- ✓ zlepšení podmínek pro venkovské školství (objekty a plochy pro vzdělávání, podpora mimoškolních aktivit, propojování škol s aktivitami spolků, spolupráce škol zejména se středními školami technického směru a důraz na přípravu uplatnění mladých na trhu práce, zajištění lepší dopravní obslužnosti);
- ✓ vytvoření odpovídajícího prostředí pro seniory a ostatní skupiny občanů vyžadujících sociální péči (zařízení a služby pro poskytování sociální péče);
- ✓ podpora činnosti neziskových organizací (kulturních a zájmových spolků, sportovních klubů);
- ✓ zajištění nedostatečné nebo chybějící občanské vybavenosti pro kulturu, volný čas, sport a rekreaci občanů;
- ✓ obnova vzhledu a funkce krajiny ve vztahu k zemědělské výrobě a ochraně přírody;
- ✓ podpora místního dědictví v podobě obnovy památek, místní tradic, řemesel a regionálních produktů;
- ✓ zlepšení situace v oblasti cestovního ruchu v souvislosti s vysokou atraktivitou a potenciálem území pro rozvoj turismu na Rakovnicku.

Charakteristické rysy SCLLD MAS Rakovnicko

1. Inovativnost strategie

Inovativnost SCLLD MAS Rakovnicko spočívá oproti Strategickému plánu Leader MAS Rakovnicko v tom, že v programovém období 2007 - 2013 byly problémy území MAS řešeny víceméně prostřednictvím individuálních projektů postrádajících širší dopad na území. Charakteristickým rysem SCLLD MAS Rakovnicko pro období 2014 - 2020 je důraz na společné řešení společných problémů. Prostřednictvím externích poradců a spolupracovníků v území MAS byly hledány cesty k plošnému řešení hlavních problémů v území MAS Rakovnicko.

Důležitým inovativním rysem SCLLD MAS Rakovnicko je bezesporu řešení problémů venkovského školství prostřednictvím spolupráce obcí a škol prostřednictvím vzniku svazkových škol v oblastech, kde je reálně ohrožena existence základních škol (zejména škol s oběma stupni). Účast odborníků z oblasti školství na zpracování SCLLD MAS Rakovnicko, partnerství a zastoupení orgánech MAS bude mít pozitivní vliv i na propojování základního školství se středoškolským vzděláváním a prostřednictvím podpory technických oborů lze očekávat zlepšení ukazatelů v zaměstnanosti a venkovské ekonomice.

Prvky inovativnosti obsahuje i propojování a školství a spolkové činnosti, tedy spolupráce škol a spolků v oblasti mimoškolních kulturních, sportovních a volnočasových aktivit.

2. Integrovaný přístup

2.1 Tematická úroveň

Z návrhové části je patrný integrovaný přístup k řešení identifikovaných a analyzovaných problémů v rámci jednotlivých tematických oblastí, jako například komplexní řešení problémů venkovského školství v území MAS (spolupráce obcí a škol), pokrytí území sítě sociálních služeb a řešení problémů v zaměstnanosti podporou podnikání, řešení dopravní obslužnosti, řešení problémů v oblasti vzhledu a funkce krajiny (z pohledu ochrany životního prostředí), také řešení problémů v zemědělství (nízká retenční schopnost, sucho), podpora spolkové činnosti v souvislosti s podporou budování občanské vybavenosti pro kulturu, sport a volný čas. Ze strategických a specifických cílů SCLLD MAS Rakovnicko i konkrétních opatření. Jde zejména o návaznost strategického cíle podpory venkovského školství, respektive vzdělávání k řešení problémů se zaměstnaností a v oblasti podnikání, nebo vazba školství, konkrétně mimoškolní činnosti dětí a mládeže na kulturu, sport a volný čas (spolupráce škol a spolků). Vzhled a funkce krajiny propojuje tematickou úroveň ochrany životního prostředí a zemědělství.

2.2 Finanční úroveň

Integrovaný přístup MAS Rakovnicko na finanční úrovni spočívá v zájmu partnerů o finanční zajištění činnosti MAS (poplatky partnerů na provoz MAS) a získání dostatečného objemu finančních prostředků pro realizaci SCLLD MAS Rakovnicko zapojením prakticky všech obcí v regionu do území působnosti MAS. Alokace finančních prostředků na programové období stanovena s ohledem na počet obyvatel tak v případě MAS Rakovnicko vytvoří reálný předpoklad k řešení hlavních problémů území MAS. Konkrétní nastavení finančního plánu MAS na programové období podle definovaných strategických cílů a odpovídající jejich prioritizaci pak bude v kompetenci orgánů MAS (plénium).

2.3 Partnerská úroveň

Z hlediska partnerské úrovně bylo v programovém období 2007 - 2013 řešeno oborové a odborné zastoupení v orgánech MAS za účelem realizace Strategického plánu Leader MAS Rakovnicko i s přihlédnutím k zastoupení partnerů z jednotlivých částí regionu (mikroregionů), a to zejména v rozhodovacích orgánech MAS (programový výbor, výběrová komise). Rovnoměrné zastoupení v orgánech MAS, zejména rozhodovacích, bude MAS preferovat i v novém programovém období 2014 - 2020. V území MAS dále působí aktéři, kteří prosazují územní integritu v prioritních oblastech SCLLD MAS Rakovnicko. Jde zejména o oblast školství a sociální péče, kde bude spolupráce hlavních aktérů (obcí, škol, poskytovatelů sociální péče) zcela zásadní. Důležité bude zastoupení partnerů odpovídající zájmovým skupinám dle standardizace MAS v návaznosti na strategické cíle SCLLD MAS Rakovnicko. Díky aktivnímu přístupu veřejnosti bude zcela nepochybně partnerská úroveň odpovídat navrženým zájmovým skupinám.

2.4 Řešení území

Území SCLLD MAS Rakovnicko je dlouhodobě integrované (od roku 2007). Prostřednictvím schválení územní působnosti ze strany zastupitelstev obcí je aktuálně do SCLLD zapojeno 77 obcí okresu Rakovník z celkových 83 obcí. V programovém období 2007 - 2013 to bylo 75 obcí. Ve všech částech území MAS Rakovnicko jsou identifikováni aktivní aktéři, kteří se podíleli na řešení SCLLD.

Vize Rakovnicko 2020

Rakovnicko po roce 2020 bude region, který umí využít svůj potenciál a bude mu umět dávat přidanou hodnotu. Vytvořeny budou potřebné podmínky pro vzdělávání a práci s mládeží, která se pak dokáže

uplatnit na trhu práce. Investicemi do vzhledu krajiny a vybavenosti obcí dosáhne Rakovnicko zlepšení venkovské ekonomiky a kvality služeb pro své obyvatele i návštěvníky.

Aneb "Co z něj vyrostete? Záleží co do něj zasejete."

Návrhová část SCLLD MAS Rakovnicko obsahuje šest prioritních os a 17 opatření. První osa řeší prohlubující se problémy území MAS v oblasti venkovského školství. Cílem je zlepšení vybavenosti škol a vytvoření podmínek pro vzájemnou spolupráci a propojování se spolkovou činností a posilující vazbu na technické obory a činnosti. Druhá osa je zaměřena na vzhled obcí, který je dlouhodobě neuspokojivý ve většině obcí území MAS, stejně jako v případě občanské vybavenosti je zapotřebí zachytit trend stárnutí populace a vytvořit lepší zázemí pro spolkovou činnost a volnočasové aktivity obyvatel obcí. Problémy v krajině Rakovnicka přetrvávají z období socialistického zemědělství a zájem řešit je mají zemědělské podniky i obce s podporou orgánů ochrany přírody. Jedná se zejména o zlepšení vodního režimu v krajině a další opatření v návaznosti na komplexní nebo jednoduché pozemkové úpravy. Cílem podpory venkovské ekonomiky je vytvořit prostor pro nová pracovní místa a zlepšení ekonomické situace malých podnikatelů, zejména řemeslníků a podnikatelů zabývajících se místní produkcí a přidávajících zemědělským a potravinářským produktům přidanou hodnotu. V souvislosti s otázkou sociálních služeb bude na venkově zcela nepochybně vznikat prostor pro podnikání v této oblasti. Místní dědictví je samostatnou prioritou MAS zejména s ohledem na velmi vysoký počet památek a současně jejich špatný stavebnětechnický stav. S fyzickou zanedbaností souvisí i úroveň duševní vyspělosti obyvatel obcí (zejména v části bývalých Sudet), a proto je důležité podpořit existující místní spolky, které se ve spolupráci s obcemi zabývají historií a regionalistikou. Téma podpory rozvoje cestovního ruchu bylo veřejností zmiňováno zejména v souvislosti s jeho atraktivitou a nedostatečnou úrovní služeb a infrastruktury pro návštěvníky. Na území ČR chybí turistická oblast, která by se systematicky věnovala potenciálu a tradici chmelařství, podobně jako tomu je v případě chmelařských oblastí v sousedním Bavorsku. Chmelařská oblast Rakovnicko se jím může stát díky realizaci prvních dílčích projektů a zájmu spolků, obcí a zemědělských podnikatelů využít chmelařství pro rozvoj turistiky v území MAS. Prioritní osa č. 6 Rozvoj cestovního ruchu nebude podporována v rámci CLLD. Z hlediska názoru veřejnosti jde o tematickou oblast, která by měla napomoci zlepšení venkovské ekonomiky v území MAS s tím, že k realizaci rozvojových projektů budou využívány národní nebo krajské programy podpory.

Rozvojové prioritní osy a opatření jsou členěny následujícím způsobem:

Přehled prioritních os a opatření pro území SCLLD MAS Rakovnicko

Strategický cíl (prioritní osa)	Specifický cíl	Opatření
1. Podpora venkovského školství	Podpora základních a mateřských škol v území MAS vytvářením odpovídajících podmínek pro docházku do školy, výuku a mimoškolní činnost s důrazem na spolupráci mezi základními a středními školami ve venkovském prostoru.	1.1 Obnova a výstavba objektů mateřského a základního školství
		1.2 Podpora materiálního a technického vybavení škol
		1.3 Zlepšení dopravní obslužnosti škol
		1.4 Podpora školních a mimoškolních aktivit základních a mateřských škol
2. Zvýšení vybavenosti venkova	Vytvoření odpovídajících podmínek pro život obyvatel v území MAS, a to prostřednictvím zlepšení vzhledu venkovských sídel a zajištění služeb pro obyvatelstvo.	2.1 Podpora vybavenosti obcí v oblasti sociální péče
		2.2 Podpora vybavenosti obcí pro kulturu, sport a volný čas
		2.3 Revitalizace veřejných prostranství a oprava místních komunikací
3. Zlepšení vzhledu a funkce krajiny	Zvýšení estetické hodnoty krajiny, biodiverzity a retenční schopnosti, snížení rizika eroze a zlepšení propustnosti krajiny.	3.1 Podpora opatření vedoucích ke zlepšení vzhledu a funkce krajiny
		3.2 Podpora opatření vedoucích ke zlepšení vodního režimu v krajině
4. Podpora venkovské ekonomiky	Podpora podnikání na venkově a zastavení odlivu kvalifikované a mladé pracovní síly z území MAS.	4.1 Podpora sociálního podnikání
		4.2 Diverzifikace činnosti zemědělských podniků

		4.3 Podpora regionální produkce a řemesel
5. Podpora místního dědictví	Zvýšení atraktivity venkova prostřednictvím obnovy kulturního dědictví a oživení kulturního života prostřednictvím historického potenciálu.	5.1 Obnova nemovitých památek
		5.2 Podpora spolků působících v oblasti historie, tradic a regionalistiky
6. Rozvoj cestovního ruchu	Využití potenciálu a atraktivity území MAS pro rozvoj venkovské ekonomiky prostřednictvím cestovního ruchu.	6.1 Vytvoření destinačního managementu
		6.2 Využití turistického potenciálu Rakovnícka
		6.3 Zlepšení kvality základních a doplňkových služeb pro turisty

1. Podpora venkovského školství

Prioritní osa je zaměřena na podporu základních a mateřských škol v území MAS s vazbou na prioritní osu 2. Venkovské školství bylo v rámci analýzy vyhodnoceno jako klíčové pro rozvoj regionu. Důraz bude kladen na spolupráci obcí a škol, vzhledem k tomu, že na území MAS již jedna svazková škola působí. Podporovány budou alternativní formy mateřského a základního školství.

1.1. Obnova a výstavba objektů mateřského a základního školství

Prostorové zaměření:

Obce, na jejichž území se nachází mateřské a základní školy.

Zdůvodnění:

Školy a zejména pak obce se potýkají s úrovní a stavem školských objektů a zařízení. Zlepšení se projeví pozitivně na celkové úrovni venkovského školství. Objekty vhodné pro kulturu, sport a volný čas mohou být využitelné spolky i veřejností. Vazba na opatření 1.2, 1.4 a 2.2.

Příklady projektů:

- oprava a obnova stávajících školních budov;
- obnova a nová výstavba objektů pro tělovýchovu a sport (tělocvičny, víceúčelová hřiště);
- podpora alternativních forem vzdělávání;
- aj.

1.2. Podpora materiálního a technického vybavení škol

Prostorové zaměření:

Obce, na jejichž území se nachází mateřské a základní školy.

Zdůvodnění:

Vytvoření lepších podmínek pro výuku (zejména technických předmětů), zajištění vybavení pro mimoškolní aktivity s možností využití pro vzájemnou spolupráci více škol. Vazba na opatření 1.1, 1.4, 4.3 a 5.2.

Příklady projektů:

- nákup vybavení, technických pomůcek a materiálu pro výuku a mimoškolní aktivity;
- podpora alternativních forem vzdělávání;
- aj.

1.3. Zlepšení dopravní obslužnosti škol

Prostorové zaměření:

Obce, na jejichž území se nachází mateřské a základní školy.

Zdůvodnění:

Dojíždka žáků do škol je v některých částech území MAS nevyhovující a školám také chybí možnost dopravy v souvislosti s mimoškolními aktivitami. Vazba na opatření 1.4, 2.1, 2.2.

Příklady projektů:

- nákup dopravních prostředků pro dopravu osob (autobusy, mikrobusy).

1.4. Podpora školních a mimoškolních aktivit základních a mateřských škol

Prostorové zaměření:

Obce, na jejichž území se nachází mateřské a základní školy.

Zdůvodnění:

Úroveň vzdělávání zvyšují školní a mimoškolní akce zaměřené na vědu, techniku, umění a sport. Cílem je zapojit mateřské, základní a také střední školy do spolupráce na jejich realizaci v rámci území MAS, ale také formou spolupráce se školami jiných MAS. Důležité bude přitom využít místního potenciálu (historie, příroda, řemesla, technické obory). Vazba na opatření 1.1, 1.2, 2.2, 4.3 a 5.2.

Příklady projektů:

- podpora školních a mimoškolních aktivit základních a mateřských škol (soustředění, přehlídky, soutěže, festivaly, olympiády, workshopy, exkurze);
- aj.

2. Zlepšení vzhledu a občanské vybavenosti obcí

Prioritní osa je zaměřena na občanskou vybavenost obcí pro obyvatele obcí, vzhled veřejných prostranství a opravy místních komunikací.

2.1. Podpora vybavenosti obcí v oblasti sociální péče

Prostorové zaměření:

Celé území MAS.

Zdůvodnění:

V území MAS bude nutné vytvořit zejména kapacity pro poskytování sociální péče pro seniory a další sociálně ohrožené skupiny osob vzhledem k pokračujícímu demografickému stárnutí populace. Vazba na opatření 1.3, 2.2. a 4.1.

Příklady projektů:

- podpora sociálních služeb zejména pro seniory;
- podpora vzniku a obnovy zařízení poskytujících sociální služby;
- podpora vzniku komunitních center;

- aj.

2.2. Podpora vybavenosti obcí pro kulturu, sport a volný čas

Prostorové zaměření:
Celé území MAS.

Zdůvodnění:

V obcích je zapotřebí investovat do obnovy stávajících objektů, které jsou nebo mohou být využity pro kulturu, sport a volný čas. Doplnkově mohou být využity i pro oblast sociálních služeb. Může jít o objekty s víceúčelovým využitím i ze strany škol a dalších subjektů. Vazba na opatření 1.1 a 2.1.

Příklady projektů:

- obnova stávajících objektů pro kulturu, sport a volný čas (kulturní domy, sokolovny, tělocvičny, sály, hřiště, stadiony, sportovní areály apod.);
- podpora nabídky volnočasových aktivit pro mládež (sportovní kluby, zájmové kroužky);
- aj.

2.3. Revitalizace veřejných prostranství a oprava místních komunikací

Prostorové zaměření:
Celé území MAS.

Zdůvodnění:

V obcích MAS se nachází zanedbané návsi, parky a další veřejná prostranství, včetně místních komunikací v nevyhovujícím stavu. Vazba na opatření 2.2.

Příklady projektů:

- obnova návsi a veřejných prostranství;
- projekty multifunkčního využití veřejných prostranství (akce pro veřejnost, jarmarky);
- výsadba a údržba zeleně;
- oprava místních komunikací;
- aj.

3. Zlepšení vzhledu a funkce krajiny

Prioritní osa je zaměřena na obnovu a údržbu krajiny a zlepšení jejího vodního režimu.

3.1. Podpora opatření vedoucích ke zlepšení vzhledu a funkce krajiny

Prostorové vymezení:
Celé území MAS.

Zdůvodnění:

Socialistické zemědělství přineslo rozsáhlé a nevhodné zásahy do volné krajiny. Tyto zásahy vedly k úniku vody z krajiny, způsobují erozi a znamenaly zánik a devastaci sítě polních cest. Projekty podporující obnovu a údržbu krajiny, obnovy polních cest, zlepšení vodní retence

prostřednictvím nových vodních ploch budou mít pozitivní vliv i na cestovní ruch a rekreaci. Vazba na opatření 3.2, 6.1. a 6.2.

Příklady projektů:

- výsadba a údržba zeleně v krajině;
- obnova polních cest;
- zvyšování biodiverzity;
- protierozní opatření;
- aj.

3.2. Podpora opatření vedoucích ke zlepšení vodního režimu v krajině

Prostorové zaměření:

Obce v povodí Rakovnického potoka.

Zdůvodnění:

Celý region se nachází ve srážkovém stínu a nejhorší situace je ve střední a severní části, ve které je nedobrá vodní retence a chybí zde vodní nádrže, které by vodu mohly zadržet a zpomalit její únik ze zemědělsky využívané krajiny. Podpora úprav vzniku nových rybníků a vodních nádrží se projeví i v oblasti rekreace a cestovního ruchu. Vazba na opatření 3.1, 6.1. a 6.2.

Příklady projektů:

- úprava stávajících a vznik nových rybníků a vodních nádrží;
- revitalizace vodních toků;
- protierozní opatření;
- aj.

4. Podpora venkovské ekonomiky

Prioritní osa je zaměřena na malé a střední podnikatele a vznik nových pracovních míst.

4.1. Podpora sociálního podnikání

Prostorové zaměření:

Celé území MAS.

Zdůvodnění:

V obcích MAS jsou občané se znevýhodněným postavením na běžném pracovním trhu. Cílem je zapojit je do venkovské ekonomiky a eliminovat nebezpečí dlouhodobé nezaměstnanosti, zvyšování kriminality a sociálně patologických jevů. Vazba na opatření 4.2 a 4.3.

Příklady projektů:

- podpora činností, které vedle tvorby usilují o dosahování sociálních cílů (technické služby, údržba zeleně, drobná výroba, služby);
- podpora kolektivních firem;

- aj.

4.2. Diverzifikace činnosti zemědělských podniků

Prostorové zaměření:

Celé území MAS.

Zdůvodnění:

Diverzifikace činností zemědělských podnikatelů zlepší ekonomickou situaci a zvýší počet pracovních míst. Vazba na opatření 4.1, 4.3, 6.1, 6.2 a 6.3.

Příklady projektů:

- podpora zahájení a rozvoje aktivit zejména v oblasti zpracování primární zemědělské produkce a zpracování včetně podpory tradičních řemesel;
- investice do zpracovatelských provozů, které se týkají výroby potravin nebo krmiv určených pro hospodářská zvířata poskytujících potraviny;
- podpora diverzifikace zemědělských podniků směrem k cestovnímu ruchu (agroturistika farem);
- aj.

4.3. Podpora regionální produkce

Prostorové zaměření:

Celé území MAS.

Zdůvodnění:

V regionu se již nachází řada místních výrobců a řemeslníků. Podpora místních produktů a řemesel s sebou přinese zvýšení počtu pracovních míst. Vazba na opatření 4.2, 4.4, 6.1, 6.2, 6.3.

Příklady projektů:

- podpora vzniku nových provozoven a modernizace stávajících, včetně jejich vybavení u podnikatelů zabývajících se tradiční regionální produkcí a řemesly s výrazným podílem ruční práce a původních výrobních postupů;
- podpora realizace akcí na podporu prodeje regionálních produktů (jarmarky, trhy);
- marketingová podpora regionálních produktů (propagace a prezentace);
- aj.

5. Podpora místního dědictví

Prioritní osa je zaměřena zejména na obnovu památkového fondu v území MAS.

5.1. Obnova nemovitých památek

Prostorové zaměření:

Celé území MAS.

Zdůvodnění:

V území MAS se nachází velký počet pamětihodností ve špatném stavu. Obnova památek má

význam i pro rozvoj turismu a zlepšuje vzhled obcí a krajiny. Vazba na opatření 2.2, 2.3, 3.1, 5.2, 6.1, 6.2, 6.3.

Příklady projektů:

- obnova a restaurování objektů tvořících kulturní dědictví MAS s následným využitím v oblasti kultury a volnočasových aktivit (kostely, kaple, fary, technické památky);
- aj.

5.2. Podpora spolků působících v oblasti historie, tradic a regionalistiky

Prostorové zaměření:

Celé území MAS.

Zdůvodnění:

V souvislosti s historií území MAS je zapotřebí vyzdvihnout činnost a aktivity spolků, které se zabývají mapováním historie regionu, kladou důraz na místní tradice a zvyky. Pořádají také akce, které přispívají k posílení vazby obyvatel obcí na svoje bydliště a současně mohou aktivně působit při zvyšování návštěvnosti území MAS. Vazba na opatření 2.2, 5.1, 6.1, 6.2, 6.3.

Příklady projektů:

- podpora činnosti zájmových spolků v oblasti mapování a publicistiky regionální historie;
- podpora konání kulturních akcí zaměřených na historické dědictví, tradice a zvyky (masopusty, máje, pouti, posvícení, dočesné, dožínky);
- aj.

6. Rozvoj cestovního ruchu

Prioritní oblast je zaměřena zejména na turisticky atraktivní lokality území MAS z pohledu rozvoje turismu.

6.1. Vytvoření destinačního managementu

Prostorové zaměření:

Celé území MAS.

Zdůvodnění:

V území MAS není vytvořena organizace cestovního ruchu (destinační společnost), nefunguje spolupráce poskytovatelů služeb v cestovním ruchu, nefunguje marketingová podpora, spolupráce informačních center a nabídka turistických produktů. Propagace a prezentace území MAS není na odpovídající úrovni. Vazba na opatření 2.2, 2.3, 4.3, 5.1, 5.2, 6.2 a 6.3.

Příklady projektů:

- podpora vzniku a vybavení organizace cestovního ruchu;
- podpora propagace a prezentace území MAS v oblasti cestovního ruchu;
- aj.

6.2. Využití turistického potenciálu Rakovnícka

Prostorové zaměření:
Celé území MAS.

Zdůvodnění:

Rakovnicko disponuje zajímavým historickým a přírodním bohatstvím. Toto místní dědictví představuje potenciál pro rozvoj turismu a rekreace. Podpora turismu pozitivně ovlivní venkovskou ekonomiku a zvýší počet pracovních míst. Vazba na opatření 2.2, 2.3, 3.1, 4.3, 5.1, 5.2, 6.1, 6.3.

Příklady projektů:

- podpora obnovy a využití historických objektů za účelem vzniku muzeí a expozic s důrazem na historii, tradice, řemesla a zvyky;
- podpora budování naučných stezek, pěších tras a cyklotras;
- podpora kulturních akcí s vazbou na historii, tradice, řemesla a zvyky;
- aj.

6.3. Zlepšení kvality základních a doplňkových služeb pro turisty

Prostorové zaměření:
Celé území MAS.

Zdůvodnění:

V regionu chybí kvalitní ubytovací a stravovací služby a není vytvořena nabídka doplňkových služeb (půjčovny, servisy, průvodcovská služba). Zvýšení kvality služeb se projeví na vyšší návštěvnosti a opakovaných návštěvách. Vazba na opatření 6.1, 6.2,

Příklady projektů:

- podpora obnovy stávajících a vzniku nových ubytovacích a stravovacích zařízení;
- podpora podnikatelů poskytujících doplňkové služby v cestovním ruchu;
- podpora vzniku návštěvnických center a zařízení poskytujících služby pro návštěvníky v lokalitách s významnou návštěvností a turistických cílů (například informační místa, sociální zařízení, úschovny atp.);
- aj.